

The background of the cover features a large, stylized logo for SCA. The letters 'S', 'C', and 'A' are rendered in a bold, sans-serif font. The 'S' is light gray, while the 'C' and 'A' are dark gray. The 'A' is composed of two overlapping shapes, creating a sense of depth. The logo is set against a dark, textured background that transitions from black at the bottom to a lighter gray at the top.

**SCA-koncernen 1983**  
**Årsredovisning**



# Innehåll

1. SCA-koncernen 1983
2. SCAs lönsamhetsstyrning, av Bo Rydin, koncernchef
5. Koncernöversikt
8. Skogsbruk och skogsindustri
12. Kostnadseffektiv tillverkning för ökad konkurrenskraft
14. SCA Packaging-gruppen
16. Mölnlycke-gruppen
19. Inkontinens – ett dolt handikapp
22. Sunds Defibrator-gruppen
24. BÅKAB-gruppen
26. Personal och löner
27. Moderbolagets förvaltningsberättelse
28. Organisation och styrelse
30. Bokslutskommentar
32. Koncernens resultaträkning
33. Koncernens balansräkning
34. Finansieringsanalys
35. Moderbolagets resultaträkning
36. Moderbolagets balansräkning
37. Innehav av aktier och andelar
39. Noter
44. Förslag till vinstdisposition
44. Revisionsberättelse
45. SCA-aktien
46. Förädlingsvärde
47. 10-årsöversikt
48. SCA-koncernens anläggningar och intressen

## OECDs riktlinjer

Vid utarbetandet av denna verksamhetsberättelse har OECDs riktlinjer för internationellt verksamma företag beaktats. Vissa uppgifter kan dock av konkurrensskäl ej publiceras.

# Bolagsstämma

SCA har ordinarie bolagsstämma onsdagen den 23 maj 1984 kl 16.00. Plats: Bankettsalen, Park Avenue, Kungssportsavenyn 36–38, Göteborg.

## Deltagande i bolagsstämman

För att få delta i bolagsstämman krävs att aktieägaren

**dels** är registrerad i SCAs aktiebok senast fredagen den 11 maj 1984,

**dels** har anmält sitt deltagande i stämman senast fredagen den 18 maj 1984 kl 16.00.

## Registrering i aktieboken

SCAs aktiebok förs av Värdepapperscentralen VPC AB. Aktier kan vara antingen registrerade i aktieägarens eget namn eller s k förvaltarregistrerade. Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få delta i stämman låta inregistrera aktierna i eget namn hos VPC senast fredagen den 11 maj 1984. Sådan omregistrering, som kan göras tillfällig, bör begäras hos förvaltare i god tid före den 11 maj 1984. Den som förvaltar aktierna hjälper till med omregistreringen, vanligtvis mot en mindre avgift.

## Anmälan

Anmälan om deltagande i stämman skall ske till SCA. Det går bra att ringa 060/19 30 00, alternativt 19 31 16, eller skriva till SCA, KSI, 851 88 Sundsvall. Med denna årsredovisning följer ett tvådelat kort, som kan användas dels för anmälan till stämman, dels för lämnande av fullmakt.

## Utbetalning av utdelning

Som avstämningsdag för den av VPC förda aktieboken och förteckningen över panthavare m fl har styrelsen föreslagit måndagen den 28 maj 1984. Om stämman beslutar enligt förslaget, beräknas utdelningen komma att av VPC sändas ut tisdagen den 5 juni 1984 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken eller förteckningen.

Denna årsredovisning finns även i engelsk version.



# SCA-koncernen 1983

## **Omsättningen**

uppgick till 9.768 Mkr, en ökning med 1.409 Mkr eller 17 %.

## **Resultatet**

förbättrades kraftigt och uppgick före extraordinära poster till 977 Mkr, en ökning med 381 Mkr eller 64 %.

## **Resultatökningen**

hänfördes till Skogsbruk och skogsindustri samt Mölnlycke, som förbättrade rörelseresultatet med 99 % respektive 17 %.

## **Räntabiliteten**

på bundet kapital ökade från 12 % till 15 %.

## **Utdelningen**

föreslås till 3 kr/aktie, en höjning med 50 öre.

## **Investeringar**

i anläggningar och maskiner uppgick till 695 (961) Mkr, i värdepapper och rättigheter 113 (135) Mkr.

## **Antal anställda**

var 15.250, en minskning med 333.

## **För 1984**

bedöms förutsättningarna för resultatförbättringar som goda för alla verksamhetsgrenar.

## **Delårsrapporter**

publiceras den 23 maj och 10 oktober.



# SCAs lönsamhetsstyrning

av Bo Rydin, koncernchef

Industri- och skogsrörelserna måste nå en nominell räntabilitet på minst 15 % för att även mycket begränsade expensionsmål skall kunna nås. Siffran är ett minimikrav också i den meningen att den inte i sig ger utrymme för några större investeringsobjekt av den typ som den nyligen genomförda moderniseringen av Östrands sulfatfabrik innebar. SCAs ambition är emellertid att växa snabbare än minimikravet medger. Vid den översyn av koncernens strategi som nyligen skett har förutsättningarna bedömts som goda att uppnå den högre lönsamhet en sådan snabbare expansion kräver, skriver Bo Rydin i denna artikel om SCAs lönsamhetsstyrning.

SCA-koncernens organisation präglas av en långtgående decentralisering av befogenheter och ansvar. Detta har senast bl a kommit till uttryck i att alla divisioner i moderbolaget fr o m den 1 januari 1984 ombildats till bolag. I denna decentraliserade organisation, där de olika bolagen disponerar betydande kapital, är lönsamhetsmål ett av våra viktigaste styrinstrument. Lönsamhetsmålet anger vi som vinsten uttryckt i procent av bundet kapital.

Räntabiliteten på det bundna kapitalet kan sägas vara ett mått på förmågan att driva en effektiv rörelse. En fördel med räntabilitetsmålet är att det är entydigt, d v s olika enheters räntabilitet är direkt jämförbara med varandra oavsett respektive enhets storlek och produktionsinriktning. En annan fördel är att bolagens lönsamhet kan jämföras med lönsamheten hos andra placeringar, t ex obligationsräntan.

För SCAs vidkommande har räntabilitetskravet bestämts med utgångspunkt från det resultat, som är nödvändigt för att medge en begränsad expansion inom vissa finansiella ramar. Det så framräknade räntabilitetsmålet har sedan avstämts mot vad som kan vara rimligt att kräva. I det följande skall jag lämna en principiell redogörelse för hur vi därvid gått tillväga.

De nämnda finansiella ramarna innebär bl a, att soliditeten, som för närvarande uppgår till unge-

fär 37 %, anses tillfredsställande och därför bör bibehållas. Ytterligare en restriktion av finansiell karaktär är att likviditeten har ansetts böra uppgå till 10 % av omsättningen. För närvarande överstiger likvida medel detta krav med närmare 500 Mkr.

Jag vill påpeka, att en hög likviditet inte är något i och för sig eftersträvänt, men överlikviditet kan då och då vara en nödvändig förutsättning för att kunna genomföra stora investeringsprojekt och/eller hålla en hög handlingsberedskap. Investeringsbehoven är inte jämnt fördelade i tiden i ett så kapitaltungt företag som SCA.

## Snabbare expansion kräver högre lönsamhet

För att uppnå en begränsad volymexpansion om 2-3 % vid en inflation på 9-10 % måste omsättningen öka med 12 % per år. Behovet av rörelsekapital beräknas växa i samma takt som omsättningen. En volymökning om 2-3 % kan tyckas liten, men då skall beaktas att i den investeringstunga skogsindustriella delen är den förväntade marknadsexpansionen relativt låg. Mölnlyckes snabbare expansion uppvägs i dessa kalkyler av att det på vissa andra områden inom SCA-koncernen inte sker någon expansion alls. Vidare har avsikten varit att räkna fram en minimiförräntning. Alla inom organisationen görs på detta sätt medvetna om att en snabbare expansion

kräver endera högre lönsamhet eller tillskott av nytt aktieägarkapital.

Vid en ökning av omsättningen av 12 % per år och en i procent räknat lika stor ökning av rörelsekapitalet exklusive överlikviditeten stiger kapitalbehovet med ca 650 Mkr per år. Behovet av anläggningsskapital för reinvesteringar vid den ovan angivna volymexpansionen om 2-3 % per år har uppskattats till ca 650 Mkr per år. Totalt skulle koncernens kapitalbehov alltså vara 1.300 Mkr per år.

## Egna kapitalet måste växa

Rent tekniskt innebär detta, att SCAs balansomslutning ökar med 1.300 Mkr minskat med de planerade avskrivningar som görs varje år. Dessa uppgår för närvarande till ca 350 Mkr. Därmed skulle SCAs balansräkning expandera med 950 Mkr varje år. För att bibehålla soliditeten, 37 %, måste en lika stor andel av denna expansion finansieras med kvarhållna vinstmedel. Det egna kapitalet måste sålunda ökas med 37 % av 950 Mkr eller 350 Mkr per år. Resterande 600 Mkr finansieras genom en skuldökning, varav dock en stor del är icke räntebärande rörelseskulder, som i princip automatiskt växer i takt med omsättningsökning.

För att uppfylla soliditetskravet behöver alltså det egna kapitalet växa med 350 Mkr per år. Vinsten måste emellertid vara högre, eftersom utdelning till SCAs



# Kraftigt ökad vinst för koncernen

*För att kunna genomföra stora investeringsprojekt, exempelvis av den storlek om- och utbyggnaden av Östrands sulfatfabrik innebar, krävs en genomsnittlig räntabilitet som under en konjunkturcykel överstiger 15 %.*



aktieägare skall lämnas varje år. Om utdelningen antas vara ca 1/3 av vinsten efter skatt, måste densamma uppgå till minst 525 Mkr efter skatt. Det egna kapitalet utgör ca 37 % av balansomslutningen eller 4.400 Mkr. Avkastningskravet, 525 Mkr efter skatt, motsvarar ca 12 % av detta belopp.

## Genomsnittsräntan ökar

SCAs genomsnittsränta (summa räntekostnader i förhållande till samtliga skulder, d v s även icke räntebärande skulder) uppgår för närvarande till drygt 4 %. Tidigare upptagna, billiga lån måste emellertid successivt ersättas med väsentligt dyrare lån. Genomsnittsräntan kommer därigenom sakta att öka. Om räntekostnaden därför antas vara 5 % och den effektiva skattesatsen 40 %, måste avkastningen före skatt räknat på nuvarande genomsnittliga balansomslutning, ca 11.600 Mkr, uppgå till 10,5 % för att ge en avkastning på 12 % efter skatt på det egna kapitalet. Uttryckt i kronor innebär detta ett vinstkrav på 1.220 Mkr före räntor och skatt.

För att bestämma räntabilitetsmålen för koncernens industrirö-

relse måste centrala intäkter och kostnader elimineras. För enkelhets skull antas här att ränteintäkterna från koncernens likviditet täcker centrala kostnader och bidrar till uppbyggnad av reserver m m. Det ankommer således på de olika dotterbolagen att tjäna in de nämnda 1.220 Mkr. Detta vinstkrav skall nu sättas i relation till något lämpligt kapitalbegrepp. Huvudsakligen på grund av att vi inte kunnat finna oantastliga modeller för att fastställa riktiga nuanskningsvärden på skogsmark och vattenkraftverk, har vi valt att sätta vinstkravet i relation till historiska anskaffningsvärden minus plan- enliga avskrivningar på anläggningstillgångar samt i varje rörelsegren bundet rörelsekapital. Ett på sådant sätt beräknat nominellt räntabilitetskrav är dessutom enklare att förstå.

## Inflation och riskersättning

Koncernens genomsnittliga balansomslutning 1983 var ungefär 11.600 Mkr. Efter avdrag för icke räntebärande rörelseskulder och likvida medel disponerar de olika bolagen ca 8.100 Mkr. Räknat på detta kapital innebär ett vinstkrav om 1.220 Mkr ett

krav på en räntabilitet om ca 15 %. Man kan också se det så att räntabilitetskravet sätts till inflationen ökad med 5-6 % real förräntning och riskersättning. Räntabilitetskravet avser ett genomsnitt över en konjunkturcykel på ca fem år.

Nominella mått har den fördelen att de är lätta att förstå. Vid konstant inflationstakt är det också likgiltigt om reala eller nominella mått används. Inflationstakten är emellertid inte konstant. Det är därför nödvändigt att kontrollera, att ett nominellt mått inte tillåter en sakta glidning nedåt eller uppåt av den reala räntabiliteten. Vi gör därför en gång per år, i samband med årsbokslutet, en jämförelse mellan det använda räntabilitetsmättet och ett reallt mått.

## 15 procents lönsamhet ett minimikrav

Industri- och skogsrörelserna måste sålunda nå en nominell räntabilitet på minst 15 % för att de tidigare nämnda mycket begränsade expansionsmålen skall kunna nås. Siffran är ett minimikrav också i den meningen att den inte i sig ger utrymme för några större investeringsobjekt



av den typ som den nyligen genomförda moderniseringen av Östrands sulfatfabrik innebar. För de kapitaltunga enheterna måste vi därför över en konjunkturcykel kräva en genomsnittlig räntabilitet som överstiger 15 %. Detta gäller speciellt för äldre kapitaltunga anläggningar.

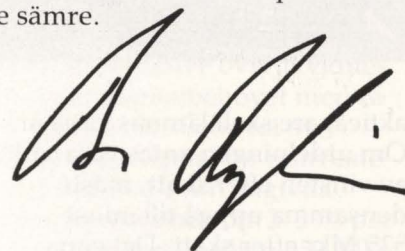
Mot bakgrund av ovanstående har vi för närvarande ställt lönsamhetskrav om minimum 15 %:s räntabilitet på Mölnlycke, Sunds Defibrator, BÅKAB, SCA Packaging samt SCA Pulp. För SCA Nordliner, SCA Paper, SCA Timber, SCA Skog samt SCA Shipping har räntabilitetskravet satts till 20 %. För SCA Skog kompletteras den nominella räntabilitetsberäkningen så att

det senaste taxeringsvärdet på de egna skogarna uppräknas med hjälp av konsumentprisindex det aktuella mätåret. Räknat på detta kapitalunderlag eftersträvas en räntabilitet om 5-6 %. Detta kompletterande lönsamhetsmål kan därmed betraktas som en slags realränta.

SCAs ambition är emellertid att utvecklas snabbare än de ovan angivna minimikraven medger. Vid den översyn av koncernens strategi som nyligen skett har förutsättningarna bedömts som goda att uppnå den högre lönsamhet en sådan snabbare expansion kräver.

Till sist, vinst och lönsamhet är två begrepp som ofta missförstås och sammanblandas. Vinstens

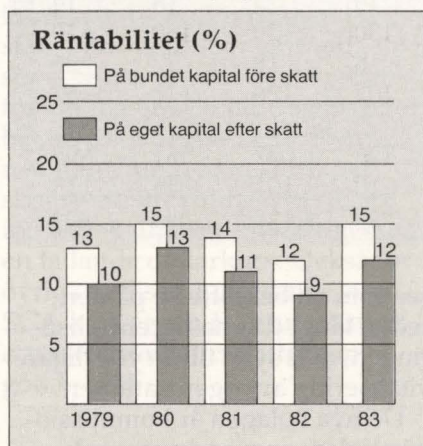
absoluta storlek är som lönsamhetsmått meningslös. Vinsten måste ställas i relation till storleken på det arbetande kapitalet, om man skall kunna bedöma om den är tillfredsställande eller inte. Det är också viktigt att komma ihåg, att de lönsamhetskrav som vi ställer på våra bolag skall uppnås som genomsnitt under en konjunkturcykel. Även om SCAs konjunktürkänslighet kraftigt har minskat, kommer resultaten att variera mellan goda och dåliga år. En förhållandevis hög räntabilitet under ett högkonjunkturår kan därför inte tas som intäkt för att någon "övervinst-situation" skulle råda. De bättre åren behövs för att kompensera de sämre.





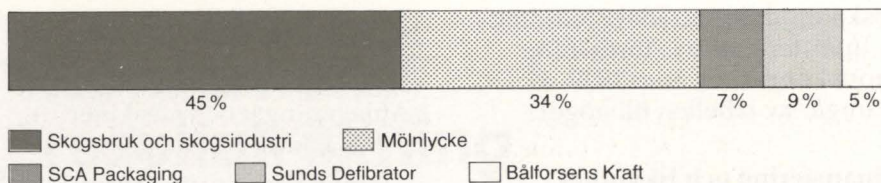
# Kraftigt ökad vinst för koncernen

Omsättning: 9.768 Mkr  
 Rörelseresultat: 1.085 Mkr  
 Ej utdelat resultat  
 i intresseföretag: -6 Mkr  
 Bundet kapital: 8.957 Mkr  
 Räntabilitet: 15 (12) %



Räntabiliteten på bundet kapital blev före skatt 15 % och på eget kapital efter skatt 12 %.

## SCA-koncernens omsättning 1983



## Koncernens omsättning och resultat

Koncernens omsättning uppgick till 9.768 (8.359) Mkr. Värdet av leveranser till kunder utanför Sverige utgjorde 67 (67) % av omsättningen.

Resultatet före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter uppgår till 977 (596) Mkr. Vinsten per aktie efter schablonskatt utgör 10:40 (6:50) kr och efter betald skatt 15:80 (8:00) kr. Koncernens nettovinst redovisas med 251 (228) Mkr.

SCA har i 1983 års bokslut övergått till den i USA föreskrivna metoden för redovisning av valutakursförändringar (FAS 52). Den nya redovisningsprincipen för koncernen innebär bl.a. att i resultaträkningen redovisas enbart kursförändringar på utländska lån, som upptagits för att finansiera investeringar i Sverige. De lån, som upptagits för finansiering av utländska direktinvesteringar, upptas i balansräkningen till dagskurs liksom de tillgångar som anskaffats med hjälp av dessa lån. Med denna metod sker i det senare fallet inte någon direkt resultatpåverkan av valutaförändringar. Indirekt sker dock en påverkan via avskrivningarnas storlek. I SCAs fall ökar koncernens samlade avskrivningar för 1983 med ca 12 Mkr. Balansomslutningen och det bundna kapitalet stiger också med något sänkt redovisad avkastning som följd. För koncernen uppgår sänkningen till 0,3 %. Å andra sidan förbättras soliditeten med knappt en procentenhet.

Rörelseresultatet förbättrades för Skogsbruk och skogsindustri samt Mölnlycke-gruppen. Resultatet försämrades för

Sunds Defibrator samt, om hänsyn tas till resultatandelar i intresseföretag, för SCA Packaging. BÅKABs rörelseresultat minskade som en följd av den nyinförda vattenkraftskatten. Minskningen var dock väsentligt lägre än vad som erlades i skatt.

Koncernens räntabilitet på bundet kapital före skatt steg till 15 (12) %.

## Investeringar

Koncernens investeringar uppgick 1983 till 808 (1.096) Mkr varav 695 (961) Mkr i anläggningar och maskiner.

Under 1983 fattades beslut om att installera utrustning för tillverkning av 280.000 ton termomekanisk massa (TMP) vid Ortvikens tidningspappersbruk, varigenom fiberekonomin väsentligt förbättras. Projektet inkluderar avancerad energiåtervinning och är kostnadsberäknat till 315 Mkr. Som en följd av övergången till termomekanisk massa upphör tillverkningen av såväl slipmassa som sulfitmassa vid Ortvikens. Mot slutet av året beslöts vidare att bygga om en befintlig ångpanna vid Ortvikens tidningspappersbruk för 87 Mkr. Efter denna ombyggnad kan allt fallande bark-, spån och vedavfall vid SCAs anläggningar i Sundsvallsområdet tillvaratas och brännas. Bägge projekten leder till ett kraftigt minskat behov av eldningsolja.

Kapaciteten vid Munksunds kraftlinerbruk kommer att successivt höjas med 35.000 ton till ca 320.000 årston. Den första etappen av denna utbyggnad beslutades i december 1983.

Under året förvärvade Mölnlycke Wallco-bolagen, som är verksamma inom det kemisktek-



niska produktområdet i Norden.

Investeringsarnas fördelning inom koncernen åren 1979-83 framgår av tabellen till höger.

### Finansiering och likviditet

Vid en extra bolagsstämma den 11 april bemyndigades styrelsen att emittera ett konvertibelt förlagslån och/eller ett förlagslån med optionsrätt till nyteckning av aktier i moderbolaget med fri valmöjlighet och företrädesrätt för aktieägarna. Lånen om sammanlagt ca 370 Mkr möttes av stort intresse och fulltecknades.

Under året genomfördes en fondemission, varvid för en gammal aktie erhöles en ny aktie. Vidare genomfördes en split, som innebar att varje aktie om nominellt 50 kr uppdelades i två aktier om nominellt 25 kr.

Som ett led i arbetet att göra SCA mer känt på den internationella kapitalmarknaden introducerades SCA-aktien på Londonbörsen i juli 1983. Vidare ansökte SCA under året om att få bolagets aktier serie B fria noterade på den amerikanska OTC-listan (NAS-

### Koncernens bruttoinvesteringar 1979-83

| Mkr                                   | 1979 | 1980 | 1981  | 1982  | 1983 |
|---------------------------------------|------|------|-------|-------|------|
| Anläggningar och maskiner             |      |      |       |       |      |
| Skogsbruk och skogs-industri .....    | 204  | 467  | 750   | 635   | 428  |
| Förpackningsföretagen ..              | 19   | 19   | 23    | 18    | 14   |
| Mölnlycke-gruppen .....               | 122  | 130  | 120   | 160   | 170  |
| Sunds Defibrator-gruppen              | 7    | 8    | 18    | 27    | 26   |
| BÅKAB-gruppen .....                   | 48   | 102  | 126   | 121   | 57   |
| Summa anläggningar och maskiner ..... | 400  | 726  | 1.037 | 961   | 695  |
| Värdepapper och rättigheter           | 61   | 10   | 101   | 135   | 113  |
| Summa investeringar .....             | 461  | 736  | 1.138 | 1.096 | 808  |

DAQ). Sedan ansökan beviljats noteras SCA-aktien fr o m den 4 januari 1984.

Koncernens upplåning under året balanserades i stort sett av amorteringar.

Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga medelsplaceringar ökade under året med 227 Mkr till 1.469 Mkr.

### Divisioner blir dotterbolag

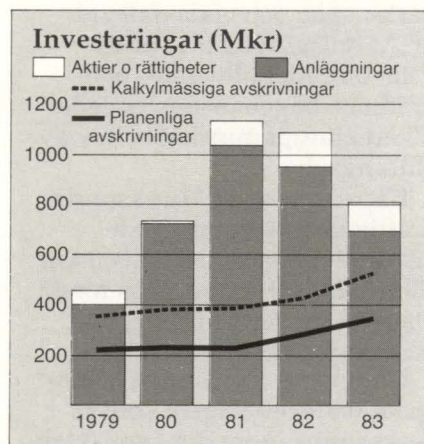
Den 1 januari 1984 ombildades moderbolagets divisioner till dotterbolag. Åtgärden skall dels

ses som en bekräftelse på den redan långt drivna decentraliseringen, dels syfta till en ytterligare vitalisering av organisationen.

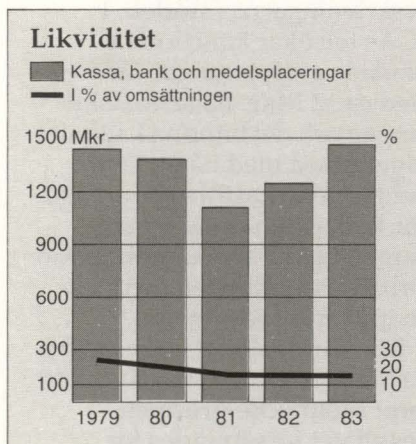
De nya bolagen är kommissionärsbolag, som bedriver verksamheten i eget namn men för moderbolagets räkning och risk. Bolagen har inga egna tillgångar, och personalen är som tidigare anställd i moderbolaget.

De nya bolagen har följande namn: SCA Nordliner AB, SCA Paper AB, SCA Pulp AB, SCA Timber AB, SCA Skog AB och SCA Packaging AB.

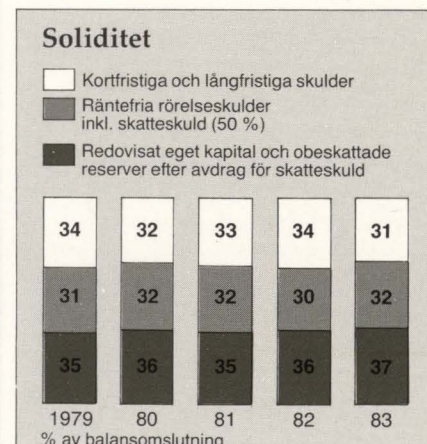
Investeringar i anläggningar och maskiner uppgick till 695 Mkr och i värdepapper och rättigheter till 113 Mkr.



Koncernens likvida medel inkl kortfristiga medelsplaceringar ökade med 227 Mkr till 1.469 Mkr motsvarande 15 % av omsättningen.



Soliditeten ökade under 1983 med 1 procentenhet till 37 % och var fortsatt tillfredsställande.





## Utsikter för 1984

Konjunkturen i USA bedöms bli god under hela 1984. Den gradvisa förbättring av konjunkturen, som skedde under 1983 i Västeuropa, torde förstärkas under loppet av 1984. Efterfrågan på skogsprodukter bör därmed stiga. SCAs produktion av framför allt massa och tidningspapper beräknas öka under året. Rörelseresultatet inom Skogsbruk och skogsindustri väntas ytterligare förbättras under 1984 – även med en fallande dollarkurs. Också för övriga verksamhetsgrenar inom SCA-koncernen är förutsättningarna för resultatförbättringar goda.

## Koncernens resultaträkning

### Sammandrag

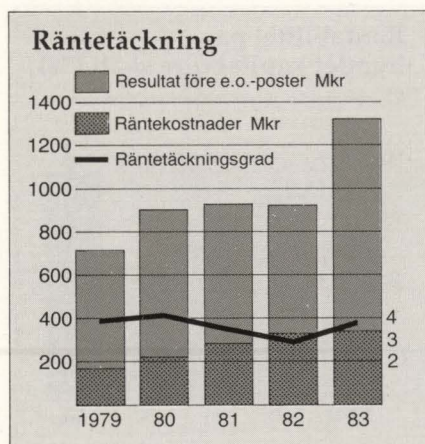
| Mkr                                              | 1983              | 1982              |
|--------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Rörelsens intäkter .....                         | 9,870             | 8,464             |
| Rörelsens kostnader .....                        | <u>-8,429</u>     | <u>-7,426</u>     |
| Rörelseöverskott .....                           | 1,441             | 1,038             |
| Avskrivningar enligt plan .....                  | <u>- 356</u>      | <u>- 287</u>      |
| <b>Rörelseresultat .....</b>                     | <b>1,085</b>      | <b>751</b>        |
| Finansiella intäkter .....                       | 259               | 236               |
| Finansiella kostnader .....                      | <u>- 367</u>      | <u>- 391</u>      |
| <b>Resultat efter finansiella poster .....</b>   | <b>977</b>        | <b>596</b>        |
| Extraordinära poster .....                       | <u>- 4</u>        | <u>- 119</u>      |
| <b>Resultat före bokslutsdispositioner .....</b> | <b>973</b>        | <b>477</b>        |
| Bokslutsdispositioner .....                      | <u>- 557</u>      | <u>- 151</u>      |
| <b>Resultat före skatt .....</b>                 | <b>416</b>        | <b>326</b>        |
| Skatt .....                                      | <u>- 165</u>      | <u>- 98</u>       |
| <b>Årets vinst .....</b>                         | <b><u>251</u></b> | <b><u>228</u></b> |

## Koncernens balansräkning

### Sammandrag

| Mkr                             | 1983-12-31           | 1982-12-31           |
|---------------------------------|----------------------|----------------------|
| <b>TILLGÅNGAR</b>               |                      |                      |
| Omsättningstillgångar .....     | 5.546                | 4.941                |
| Anläggningstillgångar .....     | <u>6.543</u>         | <u>6.018</u>         |
|                                 | <b><u>12.089</u></b> | <b><u>10.959</u></b> |
| <b>SKULDER OCH EGET KAPITAL</b> |                      |                      |
| Kortfristiga skulder .....      | 2.595                | 2.469                |
| Långfristiga skulder .....      | 3.159                | 2.979                |
| Obeskattade reserver .....      | 3.795                | 3.217                |
| Eget kapital .....              | <u>2.540</u>         | <u>2.294</u>         |
|                                 | <b><u>12.089</u></b> | <b><u>10.959</u></b> |

Räntetäckningsgraden – 1983 3,8 – anger hur många gånger SCA tjänar ihop till sina räntekostnader. Definition: resultat före extraordinära poster plus räntekostnader dividerat med räntekostnaderna.





# Skogsbruk och skogsindustri fördubblade resultatet

Omsättning: 4.714 (3.964) Mkr  
Rörelseresultat: 731 (368) Mkr  
Resultatandelar: -33 (-6) Mkr  
Bundet kapital: 3.844 (3.442) Mkr  
Räntabilitet: 19 (11) %

Verksamheten inom Skogsbruk och skogsindustri är sedan 1 januari 1984 uppdelad på fem dotterbolag;

SCA Nordliner AB; kraftliner tillverkad vid pappersbruken i Munksund och Obbola (50 %).  
Omsättning: 1.121 Mkr.

SCA Paper AB; tryckpapper tillverkat vid pappersbruken i Ortviken och Matfors. Omsättning: 1.064 Mkr. Vidare ansvarar bolaget för SCAs 50 %-iga andel i Wifstarvarfs AB (finpapperstillverkning).

SCA Pulp AB; blekt sulfatmassa och CTMP-massa tillverkade i Östrand. Omsättning: 908 Mkr.

SCA Timber AB; sågade trävaror tillverkade vid sågverken i Tunadal, Lugnvik, Holmsund och Munksund. Omsättning: 849 Mkr.

SCA Skog AB; skogsrörelsen. Innehavet av produktiv skogsmark uppgår till 1,7 milj hektar med ett bokfört värde av 502 Mkr och ett taxerat skogsbruksvärde av 2.056 Mkr.

I gruppen ingår även SCA Shipping AB och SCA Teknik AB.

## Gruppens andel i koncernen (%)

|                 |    |  |
|-----------------|----|--|
| Omsättning      | 45 |  |
| Bundet kapital  | 43 |  |
| Rörelseresultat | 66 |  |

Marknadsbilden för skogsprodukter var splittrad under 1983. I motsats till den kraftiga uppgången i USA förbättrades såväl den allmänna konjunkturen som efterfrågan på skogsprodukter endast långsamt och ojämnt i Västeuropa. Som en följd av kvardröjande devalveringseffekter, stigande dollarkurs och de senaste årens omfattande investeringar var SCAs internationella konkurrenskraft mycket god.

Trots den endast långsamma förbättringen av konjunkturen på SCAs huvudmarknader i Västeuropa ökade leveransvolymerna för sågade trävaror, blekt sulfatmassa och tidningspapper. Leveranserna av kraftliner minskade något jämfört med föregående år.

Kapacitetsutnyttjandet inom SCAs skogsindustri var högt utom vid SCA Paper ABs enheter i Ortviken och Matfors, där produktionen av tryckpapper anpassades med hänsyn till det i världen rådande kapacitetsöverskottet.

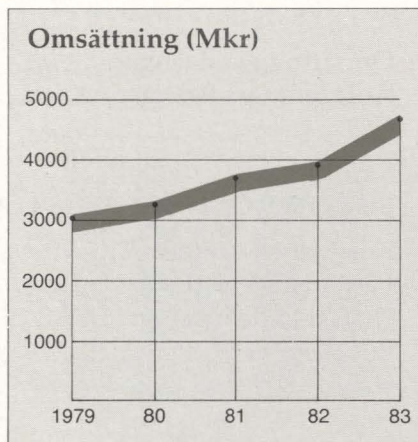
Priserna i svenska kronor ökade för samtliga skogsprodukter. Lönsamheten förbättrades kraftigt och var tillfredsställande för samtliga bolag utom för SCA Pulp AB, vars resultat

påverkades dels av den förhållandevis låga prisnivån på massa, dels av kostnader för den fortsatta intrimningen av sulfat- och CTMP-fabriker i Östrand. För bägge dessa enheter var resultatnivån vid årets slut betydligt högre än vid dess början.

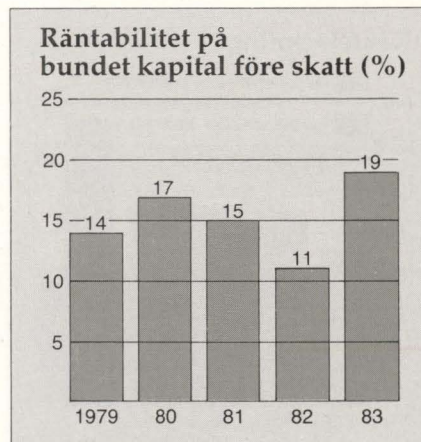
## Investeringar i Ortviken och Munksund

Under året påbörjades omfattande investeringar vid Ortvikens tidningspappersbruk. Bl a installeras utrustning för tillverkning av 280.000 ton termomekanisk massa (TMP). Därigenom kommer de befintliga pappersmaskinernas hela behov av mekanisk massa att tillgodoses med TMP. Den nuvarande tillverkningen av slipmassa upphör därför när den nya utrustningen tas i bruk. Projektet som beräknas kosta 315 Mkr inkluderar även avancerad energiåtervinning, varigenom oljeförbrukningen kraftigt reduceras. Den termomekaniska massans styrkeegenskaper är så goda, att behovet av den mer vedförbrukande och dyrare kemiska massan kraftigt minskar. Därmed saknas förutsättningar att lönsamt tillverka kemisk massa för det egna behovet i Ortviken. Driften vid

Omsättningen för Skogsbruk och skogsindustri ökade med 750 Mkr eller 19 % till 4.714 Mkr.



Räntabiliteten för gruppen steg kraftigt, från 11 till 19 %.





Ortvikens sulfittfabrik kommer därför att upphöra under 1984.

I december 1983 fattades vidare beslut om att bygga om en befintlig ångpanna vid Ortvikens tidningspappersbruk. Efter ombyggnaden kommer allt bark-, spån- och vedavfall från SCAs anläggningar i sundsvallsområdet att kunna tillvaratas och brännas. Därigenom minskar behovet av eldningsolja ytterligare. Oljeförbrukningen vid Ortviken, som i början av 70-talet uppgick till ca 78.000 m<sup>3</sup>, kommer när de nu pågående investeringarna färdigställts att ha reducerats till ca 11.000 m<sup>3</sup> per år.

I december 1983 beslöts också om en första investeringsetapp för att successivt öka kapaciteten vid Munksunds linerbruk från nuvarande 285.000 till 320.000 årston. Investeringen medför inte någon ökad råvaruförbrukning.

#### EG-tullar upphör

Fr o m 1984 är svensk pappersexport till den Europeiska Gemenskapen (EG) tullfri. Tullarna har gradvis sänkts under den senaste 11-årsperioden och var 2 % under 1983. För SCAs del har tull i praktiken enbart utgått på exporten av kraftliner till EG.

#### SCA Nordliner AB

Marknaden för kraftliner utanför Europa förbättrades successivt under 1983. Förbättringen skedde emellertid från en låg nivå. Trots att förbrukningen ökade med ca 10 % i OECD-länderna, blev den ändå bara ungefär lika stor som 1981.

I Västeuropa var efterfrågan på kraftliner oförändrad. Detta berodde dels på en svagare och mer heterogen

konjunkturutveckling, dels på att de västeuropeiska wellpapptillverkarna i ökad omfattning ersatte kraftliner med testliner, en returfiberbaserad produkt som på flera områden konkurrerar med kraftliner. Denna senare utveckling berodde huvudsakligen på att pris- och valutautvecklingen under året ledde till ett relativt sett högre kraftlinerpris räknat i lokala valutor.

Den redan 1981 påbörjade nedgången av linerpriset på den västeuropeiska marknaden fortsatte i början av 1983. Den 8 mars 1983 beslutade emellertid EGs ministerråd att införa minimipriser på importerad kraftliner i syfte att skydda de inhemska tillverkarna. Därigenom steg priserna i dollar med ca 20 %. Omräknat till svenska kronor förbättrades priset ytterligare under året på grund av den stigande dollarkursen. Även minimipriserna innebar emellertid en lägre prisnivå i dollar än 1981. För de flesta tillverkarna i USA innebar detta i kombination med att kapacitetsutnyttjandet endast blev 90 %, att 1983 blev ännu ett år med svag lönsamhet.

SCAs konkurrenskraft var emellertid god som följd av både en mycket hög produktivitet och en gynnsam valutasituation. Produktionsvolymen i Munksunds kraftlinerbruk blev med 282.000 ton den högsta någonsin. Också i det hälftenägda kraftlinerbruket i Obbola blev produktionen med 303.000 ton den hittills högsta. Leveranserna minskade något.

Rörelseresultatet förbättrades och var liksom föregående år tillfredsställande.

För 1984 förutses en fortsatt konjunkturförbättring i såväl USA som

Västeuropa. Efterfrågan på kraftliner kan därmed väntas öka. Efter verksamhetsårets utgång har kraftlinerpriset höjts med 10 %.

#### SCA Paper AB

Förbrukningen av tidningspapper ökade i USA med nära 5 % och blev den högsta någonsin. I Västeuropa steg förbrukningen from andra kvartalet och blev för hela året 2,5 % högre än föregående år.

Som en följd av starkt ökade leveranser till USA, de kanadensiska tidningspapperstillverkarnas huvudmarknad, steg dessas kapacitetsutnyttjande successivt för att vid årets slut vara nästan maximalt. Däremot kunde kapaciteten i de nordiska exportländerna inte helt utnyttjas som en följd av de senaste årens kapacitetstillskott i Västeuropa. Med anledning härav begränsades produktionen vid Ortvikens tidningspappersbruk, men den blev ändå något större än föregående år. Även leveranserna ökade något framför allt beroende på den successivt och särskilt mot årets slut växande efterfrågan.

Priset på tidningspapper kunde höjas på vissa marknader. Tillsammans med en relativt gynnsam valutautveckling bidrog detta till att öka intäkterna, varigenom kostnadsökningarna kunde kompenseras. Rörelseresultatet blev därmed fortsatt tillfredsställande.

Tillverkningen av maskinglättade trähaltiga tryckpapper vid Matfors pappersbruk begränsades under året och motsvarade ca 80 % av brukets kapacitet. Såväl produktion som leveranser minskade något jämfört med 1982. Genom en fortgående

#### Produktion och leveranser av skogsindustriprodukter (ton)

|                              | Produktion |                      | Leveranser |                      |
|------------------------------|------------|----------------------|------------|----------------------|
|                              | 1983       | Förändr<br>fr 82 (%) | 1983       | Förändr<br>fr 82 (%) |
| Kraftliner .....             | 433.300    | + 8                  | 408.100    | - 4                  |
| Sulfat- och CTMP-massor .... | 293.900    | +45                  | 280.200    | +53                  |
| Tryckpapper .....            | 346.800 *) | + 1                  | 349.200 *) | + 0                  |
| Trävaror .....               | 539.200    | + 7                  | 555.400    | + 4                  |

\*) Vid en ytvikt om 48,8 g/m<sup>2</sup>.



kvalitetsförbättring kunde prisnivån för Matfors papper höjas, varigenom kostnadsökningarna i det närmaste kompenserades. Rörelseresultatet förblev tillfredsställande.

För 1984 väntas en fortsatt förbättrad efterfrågan i Europa på såväl tidningspapper som övriga trähaltiga tryckpapper och därmed ett ökat kapacitetsutnyttjande både i Ortvi-ken och Matfors.

Tillverkningen av finpapper vid det hälftenägda Wifstavarfs AB uppgick till 85.500 ton. Rörelseresultatet var otillfredsställande som en följd av igångkörningskostnader, svag efterfrågan och låga priser. För 1984 väntas en väsentligt ökad efterfrågan och förbättrade priser.

#### SCA Pulp AB

Marknadsläget för blekt sulfatmassa, SCAs huvudkvalitet, förbättrades under 1983. Priset för blekt långfibrig sulfatmassa höjdes därför den 1 april från ca 420 till 440 dollar per ton. På grund av en förhållandevis god tillgång på långfibrig massa och en stigande dollarkurs kunde dock den nya prisnivån etableras först under tredje kvartalet.

Leveranserna av blekt sulfatmassa från Skandinavien och Nordamerika till Västeuropa ökade med ca 19 % 1983. Som en följd härav och en ökad efterfrågan från hemmamarknaderna steg kapacitetsutnyttjandet i dessa länder från 78 till 90 %, och de sammanlagda producentlagren av blekt sulfatmassa minskade från 1,3 till 1,0 milj ton. Lagren motsvarade därmed vid årsskiftet mindre än en månads produktion.

För SCAs del blev leveransvolymen betydligt högre än föregående år. Intrimningen av Östrand's ombyggda sulfatmassafabrik fortsatte under året, varvid budgeterade prestanda i flera fall kunde överträffas.

Intrimningen av den nybyggda CTMP-fabriken i Östrand, som togs i drift mot slutet av 1982, pågick under hela året och förlöpte planenligt. Huvuddelen av produktionen vidareförädlades till hygien- och avtorkningsprodukter inom Mölnlycke.

Den 1 april upphörde den olönsamma klortillverkningen i Östrand. Klorbehovet tillgodoses därefter från Domsjö Klorfabrik, som till lika delar ägs av SCA samt Mo och Domsjö AB. I samband med nedläggningen av klorfabriken infördes året-runt-drift vid sulfatfabriken, varigenom huvud-

delen av de i klorfabriken anställda kunde beredas fortsatt arbete.

Den amerikanska dollarns ökade värde i förhållande till den svenska kronan ledde dels till ökade intäkter, dels till en fortsatt stark konkurrenskraft gentemot nordamerikanska massatillverkare, som är SCAs huvudkonkurrenter. Rörelseresultatet förbättrades betydligt men förblev otillfredsställande.

För 1984 är marknadsutsikterna förhållandevis gynnsamma. Den goda konjunkturen i USA innebär, att intresset där för export till Europa avtagit. Vidare är producentlagren av blekt sulfatmassa trots ett mycket högt kapacitetsutnyttjande något under de normala. Som en följd av marknadsutvecklingen höjdes SCAs pris på blekt sulfatmassa till 490 dollar per ton per den 1 januari 1984.

#### SCA Timber AB

Huvudmarknaden för svensk sågverksindustri är Västeuropa. Under senare år har emellertid också länderna i Nordafrika och Mellanöstern blivit allt viktigare köpare, och ca 20 % av svensk trävaruexport går numera till dessa länder. Jämfört med 1982 ökade förbrukningen av sågade trävaror i Västeuropa blygsamt under 1983 och förblev oförändrad i Nordafrika och Mellanöstern.

De svenska devalveringarna 1981 och 1982 jämte den under året stigande dollarkursen innebär, att de svenska sågverkens konkurrenskraft var god gentemot de främsta konkurrenterna, sågverksindustrin i Finland och Kanada. Därmed kunde de marknadsandelar som återvunnits under 1982 bibehållas och till och med ökas något. Såväl produktion som export av svenska trävaror steg därför under 1983.

Priserna på sågade trävaror förbättrades gradvis under året. Detta gällde framför allt furuvaror, medan utvecklingen vad gällde granvaror var betydligt svagare.

Tillverkningen vid SCAs fyra sågverk, som till 85 % exporteras, ökade under året till 539.000 (503.000) m<sup>3</sup>. Leveranserna översteg tillverkningen och uppgick till 555.000 (533.000) m<sup>3</sup>. Såväl produktion som leveranser blev därmed de högsta sedan 1973. Lagren av färdigvaror minskade och var vid årsskiftet lägre än normalt. Lönsamheten var tillfredsställande.

Sedan den nya anläggningen för

kondensationstorkning vid Tunadals sågverk togs i drift under hösten 1983 är samtliga SCAs sågverk oberoende av eldningsolja. Investeringen uppgick till 36 Mkr och ledde till en minskning av oljeförbrukningen med 7.500 m<sup>3</sup>.

För 1984 förutses inte någon större ökning av efterfrågan på svenska trävaror. Den svenska sågverksindustrins fördelaktiga kostnadsläge jämfört med finsk sågverksindustri förlorades i allt väsentligt under årets senare del på grund av kraftigt ökade råvarukostnader. Den genomsnittliga prisnivån för 1984 bedöms å andra sidan bli högre än under 1983.

#### SCA Skog AB

Virkesförbrukningen vid SCAs industrier och Obbola Linerboard AB var större än föregående år. Totalt förbrukades 4,66 milj m<sup>3</sup>fub (fast mått under bark).

Behovet av virke täcktes på följande sätt:

| (Milj m <sup>3</sup> fub)                                   | 1983 | 1982 |
|-------------------------------------------------------------|------|------|
| Avverkning på egen skogsmark                                | 2,64 | 2,60 |
| Avverkning av inköpta rotposter samt inköp av leveransvirke | 2,02 | 1,54 |
|                                                             | 4,66 | 4,14 |

Virke från egen skog svarade därmed för 57 % av den totala virkesförbrukningen. Liksom under 1982 var uttagen från egen skog lägre än normalt för att hålla virkeslagren på en acceptabel nivå. Avverkningen på egen skogsmark gav tillfredsställande lönsamhet.

Leveransvirkespriserna inom prisområde I, d v s den del av Norrland från vilken SCA hämtar sitt virke, steg den 1 augusti med ca 26 % per m<sup>3</sup>fub för talltimmer, 11 % för grantimmer samt 10 % för massaved.

Avverkningarna gynnades av goda väderleksförhållanden under året. Mekaniseringsgraden i drivningsarbetet ökade något och uppgick till 84 %.

Skogsvård inkl gödsling utfördes under året för 109 (101) Mkr. Omfattningen av skogsvårdande åtgärder var därmed större än något tidigare år.

Tillvaratagande av skogsenergi i form av hyggesrester skedde under året i den omfattning, som avsättningsmöjligheterna medgav. Efterfrågan utgör emellertid fortsatt ett



Vid Ortovikens pappersbruk pågår två stora investeringsprojekt. Ett avser utbyggnad av kapaciteten för termomekanisk massa med 280.000 ton per år. Det andra avser ombyggnad av en ångpanna för eldning av träbränsle. Båda projekten minskar Ortovikens oljeförbrukning. Ett annat betydelsefullt energiprojekt har genomförts vid Tunadal där installation av kondensationstorkning (nedre bilden) gjort sågverket oberoende av eldningsolja.

större problem än produktionsmöjligheterna.

### SCA Shipping AB

Som en följd av den under året successivt förbättrade marknaden för skogsprodukter utnyttjades SCA Shippings transportkapacitet i nästan maximal omfattning.

Från de svenska terminalerna i Sundsvall och Umeå utlastades totalt 1.242.000 (1.150.000) ton och från de utländska – i Hamburg, Rotterdam, London, Genua och Rouen – 1.184.000 (1.091.000) ton. Av godsmängden i de utländska terminalerna utgjorde externt gods 49 (44) % av den totala volymen. SCAs egna fartyg transporterade under året 766.000 (701.000) ton. Även returtransporterna till Sverige utvecklades positivt och uppgick till 48.000 (25.000) ton. Kapacitetsutnyttjandet blev därmed det högsta på många år.

Verksamheten i Tilbury-terminalen drabbades under våren av en långvarig strejk. Eftersom fartygen omdirigerades till andra hamnar upprätthölls leveranserna till kunderna i normal omfattning.

Under året genomfördes en mycket grundlig genomgång av SCA Shippings tre fartyg. De befanns vara i mycket gott skick, och förutsättningarna för fortsatt drift under resterande del av 1980-talet är därmed mycket goda.

Rörelseresultatet för SCA Shipping-gruppen blev tillfredsställande.

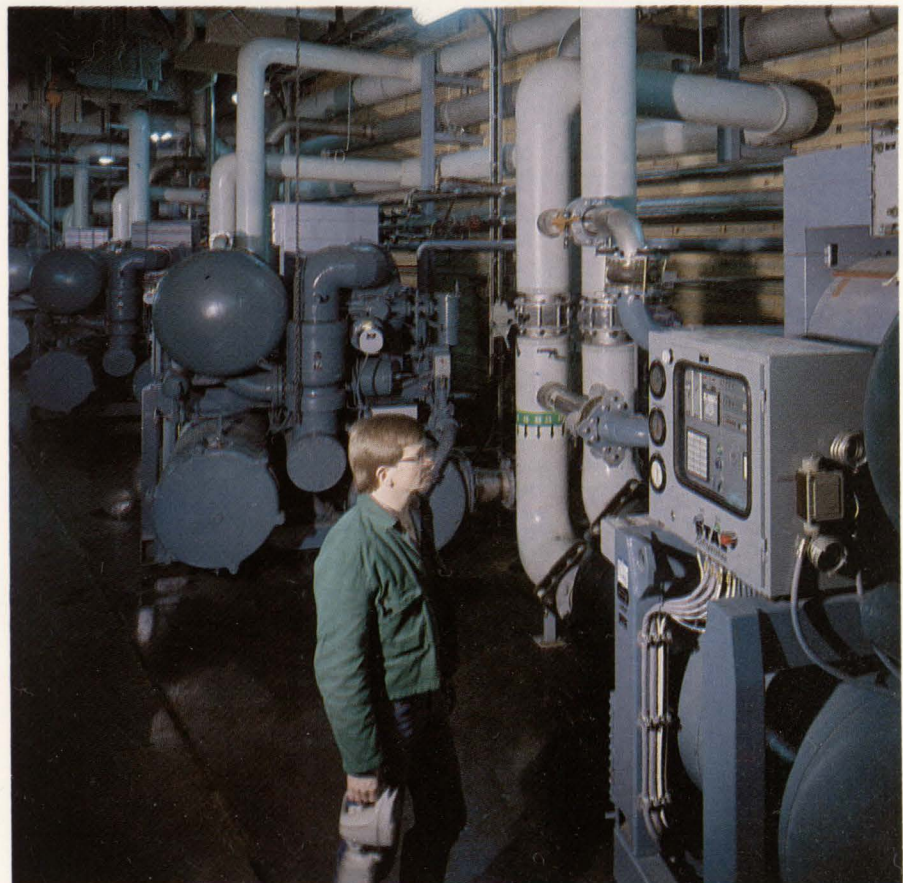
### Personal

Antal anställda i Skogsbruk och skogsindustri i Sverige och utlandet var:

|                    |       |       |
|--------------------|-------|-------|
| <i>Sverige</i>     | 1983  | 1982  |
| Medeltal anställda | 5.968 | 6.185 |
| Antal kommuner     | 12    | 13    |

|                    |     |     |
|--------------------|-----|-----|
| <i>Utlandet</i>    |     |     |
| Medeltal anställda | 145 | 151 |
| Antal länder       | 6   | 6   |

Löner och ersättningar uppgick till 564 (542) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader var 270 (244) Mkr.





# Kostnadseffektiv tillverkning för ökad konkurrenskraft

Den svenska skogsindustrins internationella konkurrenskraft är för närvarande mycket god. Detta beror huvudsakligen på den höga dollarkursen och de svenska devalveringarna 1981 och 1982 men en ökad kostnadseffektivitet har också bidragit. Det vore emellertid farligt att förlita sig på att nuvarande gynnsamma valutarelationer blir bestående. All erfarenhet visar att det är fruktlöst att försöka spekulera i den framtida valutautvecklingen.

Den framtida konkurrenskraften måste därför i första hand baseras på en kostnadseffektiv tillverkning, en uppfattning som länge styrt utformningen av SCAs investeringspolitik.

Kostnadsbesparande investeringar har därför prioriterats högt. Inom SCAs skogsindustri har detta främst inneburit, att investeringar och andra åtgärder genomförts för att påverka de tre dominerande kostnadsposterna – vedråvara, personal och energi – samt att därvid utnyttja den skalekonomi modern fiberteknologi tillåter.

## Skogsbruket

På grund av en kortare vegetationsperiod är vedkostnaden – under i övrigt lika förhållanden – högre i Sverige än i främst USAs sydstater och Brasilien, där de svåraste konkurrenterna finns. Vedkostnaden utgör den största enskilda kostnadsposten vid tillverkning av skogsindustriella produkter och har därför stor betydelse för konkurrensförmågan.

Genom kraftiga rationaliseringar i skogsbruket, vilka började redan under senare delen av 1950-talet, har kostnadshöjningarna till en betydande del kunnat begränsas. Den fortsatta mekaniseringen har inneburit att produktiviteten fördubblats sedan början av 1970-talet. Även om avverkningarna idag är mekaniserade till 85 % kan produktiviteten ökas ytterligare. Det sker bl a genom fortsatt övergång från 2-maskinsystem med fällare och sk processor, som kvistar och kapar, till skördare, som utför alla tre momenten, d v s även fällningen.

Till ökad produktivitet bidrar också, som resultat av en medveten skogsvård och skogshushållning, att träden i SCAs avverkningar i genomsnitt blir allt grövre. Därmed ökar även det avverkade virkets värde eftersom andelen sågtimmer blir högre.

## Vedhushållning

Trots de kostnadsbesparande åtgärderna i skogsbruket ligger de svenska vedkostnaderna på en internationellt sett hög nivå. För att motverka nackdelarna härav har SCA valt en inriktning mot produkter och proces-

ser som effektivare utnyttjar vedens fiberinnehåll samt medger ett ökat utnyttjande av returfiber.

För tillverkning av blekt kemisk massa åtgår ca 5 m<sup>3</sup> ved per ton, för linermassa 4 m<sup>3</sup> per ton (utan inblandning av returfiber) och för mekaniska massor 2,5 m<sup>3</sup> per ton. En övergång till produkter med högre vedutbyte (liner, tidningspapper och mekaniska massor) innebär därför betydande besparingar av ved. Genom ett medvetet produktval har andelen kemisk barrmassa med lågt vedutbyte i SCAs produktmix minskat från 45 % till mindre än 20 % sedan 1973. En ytterligare minskning sker när sulfittfabriken vid Ortvikens pappersbruk läggs ned 1984 som en följd av den pågående utbyggnaden av tillverkningskapaciteten för termomekanisk massa (TMP). TMP minskar nämligen behovet av kemisk massa vid tillverkningen av tidningspapper. Ett annat exempel på vedhushållning är den nya produktionslinje för en speciell högutbytesmassa, s k kemimekanisk massa (CTMP), som byggts i Östrand. CTMP-massan ersätter kemisk massa i främst hygienprodukter. Vidare har linermassans andel ökat genom utbyggnader i Munksund och Obbola.

Förutom produktvalet har också processutveckling och bättre styrteknik bidragit till ett effektivare vedutnyttjande. Vid linerbruken i Munksund och Obbola har vidare vedförbrukningen relativt sett minskat genom ökad inblandning av returfiber. I förening med höjt specifikt vedutbyte innebär detta att vedåtgången vid tillverkning av kraftliner minskats från 4 m<sup>3</sup> per ton till drygt 3 m<sup>3</sup> per ton.

Produktiviteten i avverkningsarbetet har ökat med närmare 2/3 under perioden 1973–1983.



Den beskrivna utvecklingen har inneburit att vedförbrukningen i massa- och papperstillverkningen i genomsnitt minskat från 4 m<sup>3</sup> per ton år 1973 till 3 m<sup>3</sup> per ton 1983, d v s med ca 25 %. Vid oförändrad produktionsnivå betyder det ca 1 milj m<sup>3</sup> i vedbehov, vilket ungefär motsvarar årsförbrukningen vid Ortvikens tidningspappersbruk.

## Industrins produktivitet

Inom SCAs skogsindustri har produktiviteten kunnat ökas genom en kombination av produktionshöjande investeringar och rationaliseringsinvesteringar. Av stor betydelse har givetvis varit strukturomvandlingen, varigenom tillverkningen koncentrerats till några få stora enheter med modern teknik och hög kapacitet. Betydande kapacitetshöjningar har därmed uppnåtts med oförändrad eller mindre personalstyrka. Rationaliseringar inom produktion, underhållsverksamhet och administration har också inneburit en betydande produktivitetssökning.

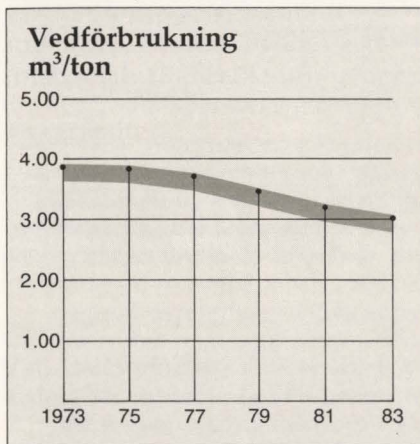
Den samlade effekten av dessa åtgärder inom massa- och papperstillverkningen är att produktionen per årsarbetare ökat från ca 360 till ca 550 ton mellan 1973 och 1983, eller med 50 %.

Inom sågverksrörelsen har under samma period produktionen per årsarbetare ökat från 620 till 805 m<sup>3</sup> eller med 30 %.

Flera beslutade och planerade projekt kommer att ge väsentliga bidrag till ytterligare ökad produktivitet och sänkta kostnader. Exempel på detta är utbyggnaden av kapaciteten för termomekanisk massa i Ortvik, ny vedhantering i Obbola, ökad



Vedförbrukningen vid massa- och pappers-tillverkningen har under perioden 1973–1983 minskat från 4 m<sup>3</sup> till 3 m<sup>3</sup>, dvs 25 %.



kapacitet vid Munksunds linerbruk, fortsatt trimning av den moderniserade sulfatfabriken i Östrand samt flera rationaliseringsprojekt vid sågverken.

#### Energi

Den kraftigt minskade oljeförbrukningen är kanske det mest spektakulära resultatet av de kostnadsbesparande investeringar SCA genomfört. Den drivande kraften bakom denna utveckling är givetvis det dramatiskt ökade priset på olja sedan 1973.

Under åren 1974 till 1978 skedde vid sidan av en fortsatt strukturovandling en första insats med beprövad teknik för att spara och hushålla med energi.

Därefter har följt en period med fortsatta energirationaliseringar vid befintliga anläggningar men också mer omfattande ingrepp har gjorts i samband med större investeringsprojekt, exempelvis i Östrand och Wifstavarf. Delvis har helt ny teknik utnyttjats.

Sedan 1973 har investeringarna för minskad energiförbrukning, främst lägre oljeförbrukning, uppgått till ca 400 Mkr. Samtliga dessa investeringar har haft mycket god lönsamhet. Oljeförbrukningen har minskat från 276.000 m<sup>3</sup> år 1973 till 93.000 m<sup>3</sup> år 1983, eller med 2/3.

SCAs långsiktiga energiplan, som fastställdes 1981, siktar emellertid betydligt längre än så. Målet är att oljeförbrukningen i slutet av 1980-talet, trots ökad produktion, skall ha sänkts till ca 50.000 m<sup>3</sup>. Värmepumpar för torkning av trävaror i Tunadal samt ökad förbränning av träbränsle vid Ortvikens och Obbola är redan genomförda respektive beslutade

Produktiviteten vid massa- och pappersindustrierna har under perioden 1973–1983 ökat med nära 50 %.



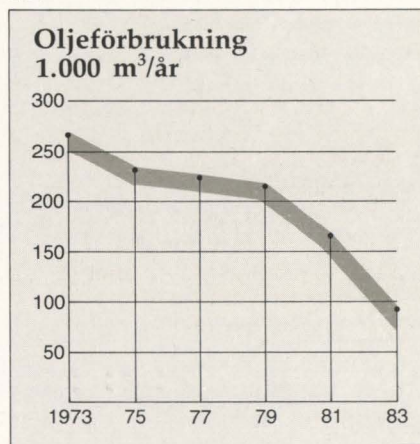
projekt. Dessutom kommer sannolikt också pågående leveranser av värme till kommunala fjärrvärmesystem att öka väsentligt.

#### Övergripande kostnads mål

Målsättningen för de kostnadsbesparande investeringarna är att de skall leda till att driftskostnaderna vid SCAs enheter inte är högre än vid nyanlagda fabriker. Då SCAs enheter inte är helt nya och därmed belastas med lägre kapitalkostnader är denna investeringspolitik avgörande för konkurrensförmågan, särskilt i konjunktur nedgångar. Ett exempel är vad som uppnåtts vid Munksunds pappersbruk. Trots att detta anlades för mer än 20 år sedan är driftskostnaderna idag jämförbara med vad som kan uppnås vid ett helt nytt bruk. Samtidigt är kapitalkostnaderna väsentligt lägre. Ett annat exempel är att kostnadsbesparande investeringar radikalt minskat energi- och personalkostnaderna vid Östrand sulfatfabrik. De pågående projekten vid Ortvikens sänker vidare driftskostnaden med ca 15 % per ton papper.

Som konstaterats är förutsättningarna goda för att göra tillverkningen än mer effektiv. Investeringar med detta mål pågår därför ständigt och har en fortsatt hög prioritet.

Oljeförbrukningen vid SCAs skogsindustrier har under perioden 1973–1983 minskat med 2/3.





# Fortsatt tillfredsställande för egna wellpappföretag

## Helägda företag

Omsättning: 700 (638) Mkr  
Rörelseresultat: 34 (33) Mkr  
Bundet kapital: 214 (223) Mkr  
Räntabilitet: 16 (15) %

SCA Packaging består av två helägda dotterbolag, SCA Emballage AB i Sverige och Papeteries Léon Clergeau S.A. (PLC) i Frankrike, samt av fyra intresseföretag nämligen Colon Emballage A/S i Danmark (50 %), Zewawell i Västtyskland (50 %), Smurfit Corrugated Cases på Irland (49 %) och MacMillan Smurfit SCA, UK Corrugated i Storbritannien (24,5 %).

Kapaciteten i denna förpackningsgrupp uppgår till ca 750.000 ton wellpappemballage, vilket gör gruppen till Europas största wellpappstillverkare. Efter de förändringar som under 1983 skett i Storbritannien uppgår gruppens omsättning till 3.200 Mkr. Antalet anställda är 6.200.

SCA Packagings resultatandelar i intresseföretagen uppgick till -18 (-18) Mkr\*. Räntabiliteten för hel- och delägda företag var 5 (4) %.  
\*) därav Zewawell -1 (-2) Mkr, vilket i övriga sammanställningar ingår i koncernens rörelseresultat.

## Helägda företags andel i koncernen (%)

|                 |   |  |
|-----------------|---|--|
| Omsättning      | 7 |  |
| Bundet kapital  | 2 |  |
| Rörelseresultat | 3 |  |

Förbrukningen av wellpapp steg i Västeuropa under 1983. Därmed bröts den utveckling, som under de tre föregående åren inneburit först sjunkande och därefter stagnerande efterfrågan. Utvecklingen i de länder där SCAs förpackningsföretag är verksamma var dock inte enhetlig. Sålunda ökade efterfrågan i Sverige och Danmark med 6-7 %, i Tyskland och England med 3-4 % och i Frankrike med 2 %. Däremot minskade efterfrågan på Irland med ca 3 % jämfört med föregående år.

Prishöjningar på wellpappprodukter kunde genomföras på samtliga marknader. På de utomnordiska marknaderna kompenserade prishöjningarna emellertid inte kostnadsökningarna. Framför allt steg kostnaden kraftigt för kraftliner, som utgör ytterskikten i wellpapp. Kraftliner prissätts i dollar, och kostnaden i lokala valutor steg därför på grund av både prishöjningar i dollar och dollarkursens fortsatta uppgång.

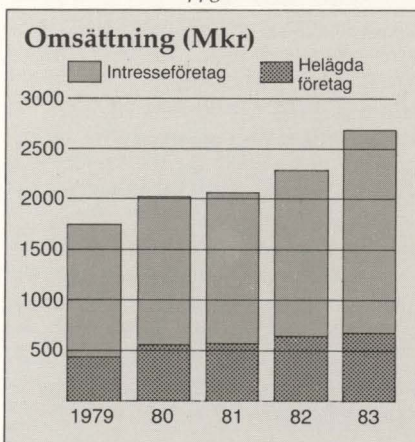
För de helägda förpackningsföretagen förbättrades rörelseresultatet i den svenska wellpapprörelsen och var därmed fortsatt tillfredsställande.

Den franska wellpapprörelsens resultat blev i det närmaste oförändrat. En av företagets fabriker i södra Frankrike lades ned mot slutet av året, sedan det trots betydande insatser inte varit möjligt att vända den negativa resultatutvecklingen.

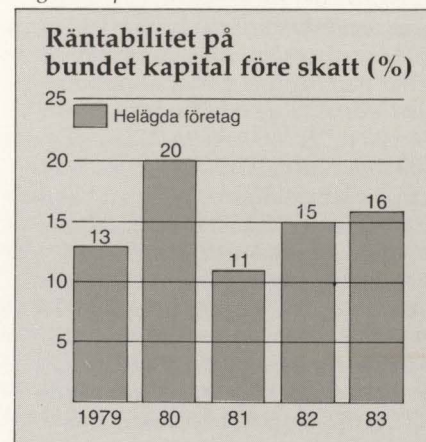
Av intresseföretagen redovisade det danska ett förbättrat resultat och en fortsatt tillfredsställande lönsamhet. Resultatet förbättrades också något i det tyska förpackningsföretaget men var fortsatt otillfredsställande liksom i det irländska intresseföretaget där resultatet ytterligare försämrades.

Den engelska rörelsen visade under året en fortsatt betydande förlust. För att skapa förutsättningar för en bättre utveckling fusionerades SCAs intresseföretag i Storbritannien, Smurfit Corrugated Cases UK, den 1 november med det kanadensiska skogsindustriföretaget Mac Millan Bloedels engelska wellpapprörelse. Det nya företaget, UK Corrugated, är det näst största på den brittiska marknaden med en marknadsandel om ca 17 % och bedöms ha en god konkurrenskraft.

För helägda wellpappföretag ökade omsättningen med 62 Mkr eller med 10 % till 700 Mkr. För intresseföretagen var ökningen 325 Mkr - 20 % - och uppgick till 1.991 Mkr.



Räntabiliteten för helägda wellpappföretag steg med 1 procentenhet till 16 %.





*Colon Emballage i Danmark – i vilket SCA äger 50 % – tog under 1983 i bruk en ny wellpappfabrik i Fredericia på Jylland. Den nya fabriken ersätter en mindre och äldre fabrik i Fredericia.*

Under 1984 väntas en fortsatt långsam konjunkturförbättring i Västeuropa. Efterfrågan på wellpapp på flertalet marknader bör därmed öka. Detta förväntas leda till ett förbättrat resultat såväl för de helägda företagen som för intresseföretagen som grupp.

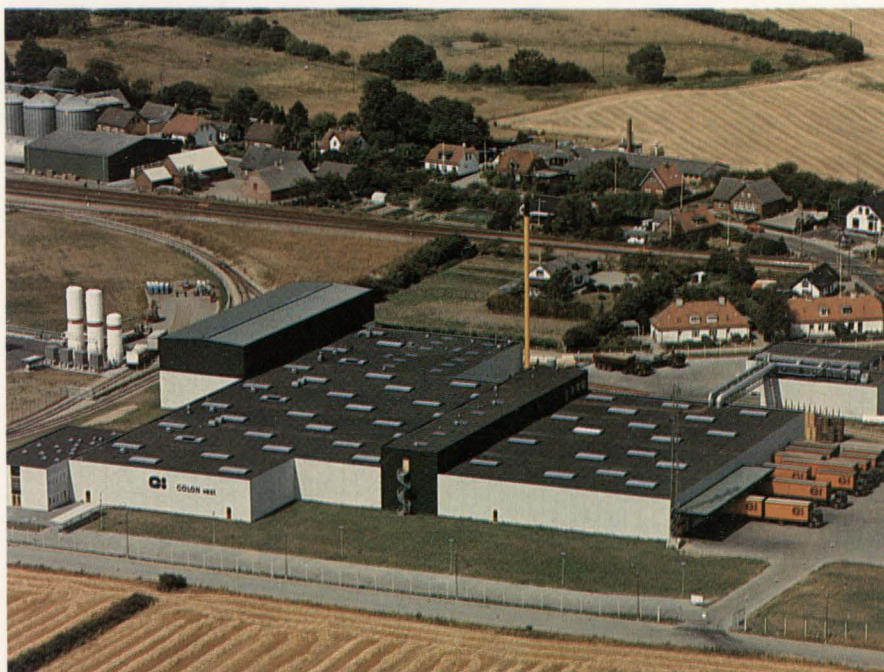
### Personal

Antalet anställda i de helägda förpackningsföretagen i Sverige och Frankrike var:

|                    |      |      |
|--------------------|------|------|
| <i>Sverige</i>     | 1983 | 1982 |
| Medeltal anställda | 494  | 495  |
| Antal kommuner     | 6    | 6    |

|                    |     |     |
|--------------------|-----|-----|
| <i>Frankrike</i>   |     |     |
| Medeltal anställda | 785 | 809 |

Löner och ersättningar uppgick till 119 (109) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader var 60 (51) Mkr.



*En ökande andel av leveranserna av wellpapp sker i förening med att wellpappföretagen utvecklar en total lösning på kundens förpackningsproblem inkluderande bl a metoder och maskiner för inpackning. De tre undre bilderna visar förpackningssystem levererade av SCAs franska wellpapp-företag, (PLC).*

### Produktion 1983

Produktionen av wellpapp 1983 var, räknat i ton förbrukat papper, nära nog oförändrad jämfört med 1982 vid såväl hel- som delägda företag.

|                  |             |
|------------------|-------------|
| Helägda företag: | 143.200 ton |
| Delägda företag: | 394.700     |
| Totalt           | 537.900     |





# Mölnlycke ökade omsättningen med 20 %

Omsättning: 3.338 (2.798) Mkr  
Rörelseresultat: 146 (125\*) Mkr  
Resultatandelar: 17 (7) Mkr  
Bundet kapital: 1.042 (970\*) Mkr  
Räntabilitet: 16 (14\*) %

Mölnlycke-gruppen består av sex divisioner.

**Mölnlycke Sjukhusprodukter** tillverkar och marknadsför främst vårdprodukter av engångstyp. Divisionen har tio fabriker i Europa, egen försäljningsorganisation i 12 länder samt ett hälftenägt bolag i Kanada. Omsättning: 1.092 Mkr.

**Mölnlycke Industriprodukter** tillverkar och marknadsför främst torkmaterial och hygienprodukter för industrier, institutioner och servicenärning. Divisionen har tre mjukpappersbruk i tre länder samt egen försäljningsorganisation i 13 länder. Omsättning: 631 Mkr.

**Mölnlycke Konsumentprodukter** tillverkar och marknadsför produkter av engångstyp för personlig hygien främst inom områdena menstruationshygien och babyvård. Divisionen har fem fabriker i Europa, egen försäljningsorganisation i sex länder och delägda bolag i Australien, Mexiko och Storbritannien. Omsättning: 974 Mkr.

**Mölnlycke Kemtekniska Produkter** är verksam inom produktområdena för toilett- och rengöringsprodukter. Divisionen har tre fabriker i Norden och egen försäljningsorganisation i samtliga nordiska länder. Omsättning: 186 Mkr.

**AB Melka/Tensonprodukter** tillverkar och marknadsför skjortor, jackor och byxor (Melka) samt plagg för aktiv fritid (Tenson). Divisionen har sex fabriker i tre länder i Europa samt egen försäljningsorganisation i åtta länder. Omsättning: 394 Mkr.

**Mölnlycke Sytråd** tillverkar och marknadsför sytråd för hushållsbruk och industriell användning. Divisionen har tre fabriker i Norden och USA samt egen försäljningsorganisation i nio länder. Omsättning: 105 Mkr.

\* Inom parentes angivna jämförelsetal för 1982 har omräknats enligt de principer som gäller för 1983 års bokslut. I övriga sammanställningar har sådan omräkning ej skett.

## Gruppens andel i koncernen (%)

|                 |    |  |
|-----------------|----|--|
| Omsättning      | 34 |  |
| Bundet kapital  | 12 |  |
| Rörelseresultat | 13 |  |

Trots en förhållandevis långsam konjunkturförbättring i Västeuropa, Mölnlyckes huvudmarknad, ökade gruppens försäljning och resultat under 1983.

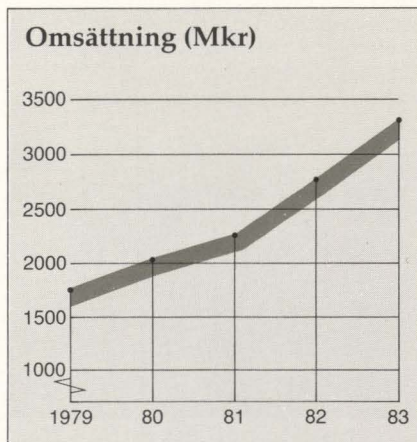
Försäljningen steg med 19 % till 3.338 Mkr. Till ökningen bidrog främst en kraftig volymtillväxt som uppnåddes inom sjukhus-, industri- och konsumentproduktdivisionerna. Huvuddelen av försäljningsökningen låg på utländska marknader. Nära 80 % av försäljningen skedde till kunder utanför Sverige.

Rörelseresultatet ökade från 125 Mkr 1982 till 146 Mkr eller med 17 %. Räntabiliteten steg från 14 till 16 %. Verksamheten i Mölnlyckes hälftenägda bolag inom hygiensektorn i England, Australien, Kanada och Mexiko utvecklades positivt. Den totala försäljningen i delägda bolag uppgick till 258 (180) Mkr.

Investeringarna i maskiner och fastigheter uppgick till 170 (160) Mkr. Investeringarna avsåg till helt dominerande del expansionsprojekt.

Mölnlyckes verksamhet inom fritidsbåtbranschen avyttrades under året.

Mölnlyckes omsättning ökade med 540 Mkr eller närmare 20 % till 3.338 Mkr.



## Sjukhusprodukter

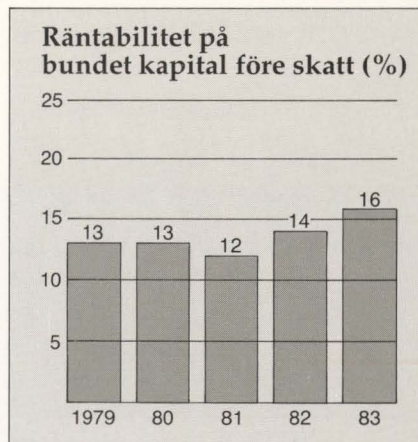
Trots en fortsatt återhållsamhet inom den offentliga sektorn i hela Västeuropa ökade Mölnlycke Sjukhusprodukter försäljningen med 29 % till 1.092 (850) Mkr. Expansionen blev större på andra marknader än de nordiska, vilka redan har en högre utvecklingsgrad. Rörelseresultatet förbättrades och var tillfredsställande.

I början av året togs den nya anläggningen för sjukhusprodukter i Solsten utanför Göteborg i drift. Anläggningen inrymmer dels en fabrik för tillverkning av inkontinensprodukter, dels ett helautomatiserat höglager för de nordiska marknaderna. Också i Tyskland har produktionskapaciteten ökat genom utbyggnad av fabriken i Bruchsal.

Divisionens verksamhet på områdena rehabilitering, handikapphjälpmedel och fysioterapi har sedan flera år utvecklats positivt. För att bredda den geografiska basen för denna verksamhet förvärvades i slutet av 1983 majoriteten av aktierna i Viking Rehab AB, som tillverkar och marknadsför tränings- och rehabiliteringsutrustning.

För 1984 förutses en fortsatt expansion och tillfredsställande lönsamhet.

Räntabiliteten för Mölnlycke steg från 14 till 16 %. Räntabilitetsserien har omräknats enligt de principer som gäller för 1983 års bokslut.





Övre bilden: Träningsutrustning som ingår i Sjukhusdivisionens växande verksamhet inom områdena rehabilitering, handikapphjälpmedel och fysioterapi.  
Mittenbilden: Avtorkningsmaterial av papper och nonwoven fortsätter att i snabb takt ersätta textila material. Undre bilden: Några av de nya produkter som tillförts division Kemtekniska produkter genom förvärfvet 1983 av Wallco AB.

### Industriprodukter

Under 1983 fortsatte industriella avtorkningsmaterial av papper och nonwoven att i snabb takt ersätta traditionella textila material såsom trasor, trassel, linnehanddukar etc.

Försäljningen, som till mer än 85 % sker på marknader utanför Sverige, ökade jämfört med föregående år med 22 % till 631 (514) Mkr. De största försäljningsökningarna uppnåddes i Frankrike, där marknadsföringen av avtorkningsprodukter för hushållsbruk inleddes under året, samt i Norge och Storbritannien. Rörelseresultatet förbättrades och var tillfredsställande.

Som ett led i en ökad bearbetning av utomeuropeiska marknader etablerades en filial i Grekland, varifrån bl a marknaderna i Mellanöstern bearbetas.

För 1984 väntas en fortsatt expansion och tillfredsställande lönsamhet.

### Konsumentprodukter

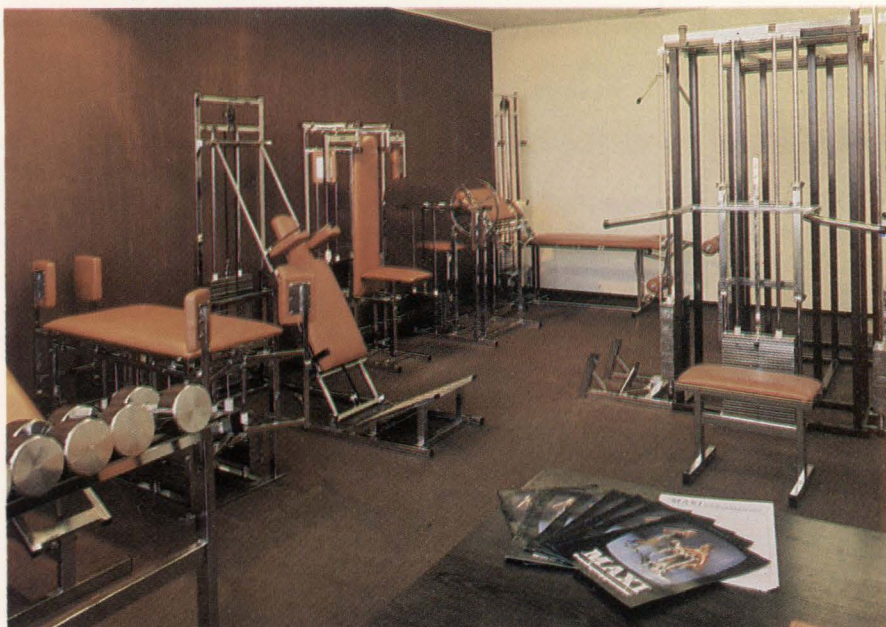
Efterfrågan på Mölnlycke Konsumentprodukters sortiment är relativt okänslig för konjunkturförändringar, och globalt sett är marknadspotentialen stor. Konkurrenten är emellertid hård från såväl lokalt som internationellt verksamma företag. För att uppnå en snabbare expansion med ett begränsat risktagande eftersträvas samarbete med väletablerade lokala företag på marknader utanför Norden och Beneluxländerna, där Mölnlycke sedan länge arbetar i egen regi. Sådant samarbete sker för närvarande i England, Australien och Mexiko.

Försäljningsvolymen ökade kraftigt under 1983. Omsättningen nådde 974 (808) Mkr (exklusive delägda bolag) och marknadsandelarna ökade. Rörelseresultatet förbättrades och var tillfredsställande.

Betydande investeringar i syfte att höja produktionskapaciteten, förbättra kvaliteten och sänka tillverkningskostnaderna genomfördes i samtliga fabriker.

Fabriken i Falkenberg drabbades av brand under sommaren, vilket negativt påverkade produktionen. Såväl sak- som avbrottsskadorna täcktes av försäkringar.

För 1984 väntas en fortsatt expansion, främst på nya marknader, och en tillfredsställande lönsamhet.





**Kemtekniska produkter**

Försäljningen av kemisk-tekniska produkter ökade under året och blev 186 (180) Mkr. Rörelseresultatet förbättrades och var tillfredsställande.

Marknaden för kemisk-tekniska produkter i de nordiska länderna är stagnerande och konkurrensen hård. För att öka verksamhetens volym och uppnå skalfördelar såväl vad gäller produktutveckling som produktion förvärvade Mölnlycke i november samtliga aktier i Wallco AB i Sverige, Wallco A/S i Danmark, Oy Wallco AB i Finland samt Wallco A/S i Norge. Wallco-bolagen har en omsättning om ca 200 Mkr och ett sortiment som väl kompletterar Mölnlyckes hittillsvarande produkter.

**Melka-Tenson**

Försäljningen av främst jackor och byxor inom Melkas sortiment utvecklades gynnsamt på de flesta marknader under året. Också försäljningen av Tensons plagg för aktiv fritid ökade, framför allt i Tyskland, Holland och Schweiz. Melka-Tensons försäljning ökade med 15 % till 394 (343) Mkr. Rörelseresultatet förbättrades avsevärt och var tillfredsställande.

För att förbättra möjligheterna att följa modets utveckling på kontinenten flyttades under året en del av utvecklingsresurserna till Bryssel.

Fabriken i Cacem i Portugal, divisionens största produktionsenhet, drabbades av översvämningar under november och december i samband med kraftiga regn, varvid betydande skador uppstod. Sak- och avbrottsskadorna i Portugal täcktes av försäkringar.

**Sytråd**

På Mölnlyckes huvudmarknad, Norden, var efterfrågan oförändrad eller vikande. Mölnlyckes försäljningsvolym ökade dock under året, och omsättningen uppgick till 105 (95) Mkr. Ett under året påbörjat samarbete i Kanada med W Wright & Co utvecklades gynnsamt och medförde en kraftig volymökning på denna marknad. Rörelseresultatet förbättrades och var tillfredsställande.

Trots den svaga marknadsutvecklingen, främst i Norden, bedöms möjligheterna för fortsatt tillfredsställande lönsamhet som goda.

**Utsikter för 1984**

Efterfrågan på Mölnlyckes produkter, främst inom hygiensektorn, bedöms öka i snabb takt. Samtidigt förutses utvecklingen inom gruppens intressebolag bli fortsatt positiv. För 1984 beräknas försäljningen öka med ca 15 % och rörelseresultatet i samma grad.

**Personal**

Antal anställda i Sverige och utlandet var:

|                    |       |       |
|--------------------|-------|-------|
| <i>Sverige</i>     | 1983  | 1982  |
| Medeltal anställda | 1.867 | 1.992 |
| Antal kommuner     | 10    | 9     |

|                    |       |       |
|--------------------|-------|-------|
| <i>Utlandet</i>    |       |       |
| Medeltal anställda | 4.313 | 4.100 |
| Antal länder       | 15    | 15    |

Löner och ersättningar uppgick till 560 (482) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader var 193 (166) Mkr.



# Inkontinens – ett dolt handikapp

Mölnlycke har en lång tradition av utveckling och tillverkning av engångsprodukter för absorptionsändamål. Som råvaror används framför allt celluloosa och mjukpapper. En viktig och snabbt växande del av verksamheten utgörs av inkontinensprodukter.

Inkontinens, som är symptom på en rad anatomiska och funktionella störningar, anses vara samhällets mest utbredda men minst kända handikapp. Urininkontinens, som är den vanligaste formen, drabbar människor i alla åldrar men blir vanligare med stigande ålder.

Utbyggnad av äldreomsorgen dominerar sjukvårdens satsningar under 80-talet. Allt fler människor skall erbjudas möjligheter till vård och tillsyn i hemmet. Det ökade antalet äldre medför ändå ett fortsatt ökat behov av vårdplatser inom institutionsvården.

En förutsättning för att målsättningarna skall kunna uppfyllas är tillgång till nya, förbättrade vårdrutiner och hjälpmedel, bl a inom inkontinensområdet.

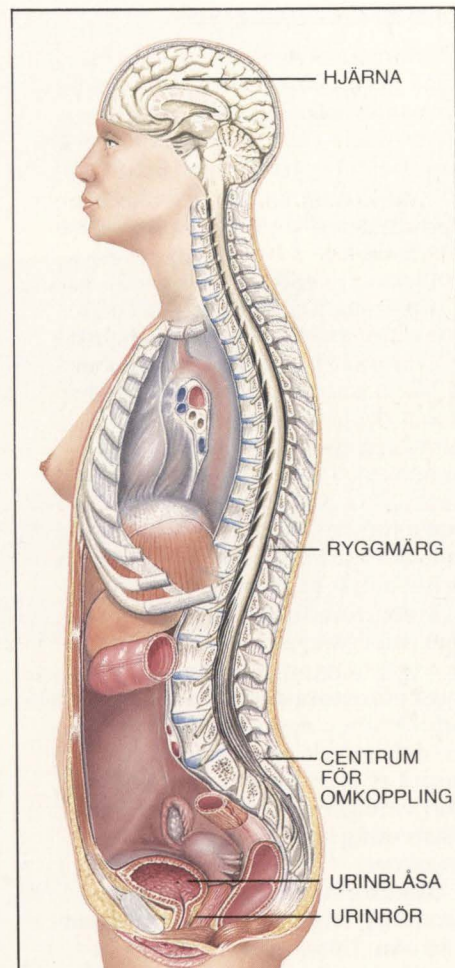
## Komplexa funktioner

Begreppet kontinens innebär förmåga att kontrollera urinavgång eller avföring. Den normala funktionen är resultatet av ett komplicerat samspel mellan en rad av kroppens organ.

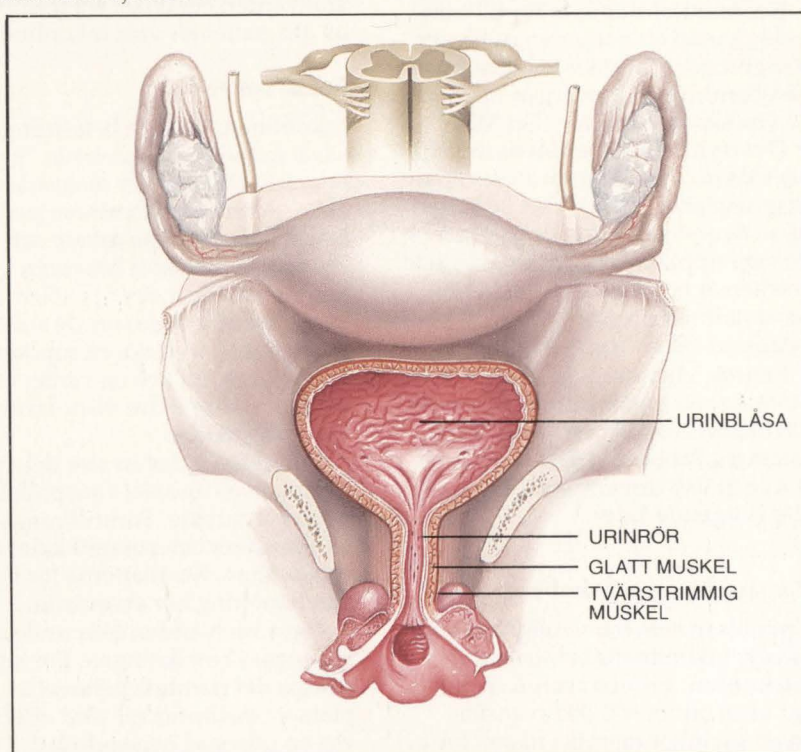
Kontrollen av urinavgången styrs av det centrala nervsystemet i hjärnan. Via nervbanor i ryggmärgen leds signaler till och från urinblåsa och urinrör. I ett centrum beläget i ryggmärgens nedre del sker omkopplingar av nervsignalerna. Skador mellan detta centrum och hjärnan medför bortfall av förmågan att viljemässigt starta eller avbryta vattenkastningen.

Urinblåsan fungerar normalt som en sluten reservoar, där urinen hålls kvar på grund av ett mottryck i urinrörets glatta muskulatur kombinerat med de viljemässigt styrda, tvärstrimmiga slutmuskelnerna i bäckenbotten.

Kontinens förutsätter således att trycket i urinröret överstiger blåstrycket som byggs upp av trycken från omgivande organ, vätskan i blåsan och blåsväggens muskulatur. Vidare måste såväl hjärnans som nervbanornas funktioner vara intakta.



Teckningen till höger visar hur urinavgången styrs av det centrala nervsystemet i hjärnan via nervbanor i ryggmärgen. Teckningen nedan illustrerar urinblåsans funktion.





## Inkontinens – olika typer

Störningar eller bortfall av en eller flera av funktionerna i kontinensmekanismen leder till olika typer av inkontinens. När denna oförmåga att kontrollera urinavgången inträffar i en omfattning som innebär sociala eller hygieniska problem, uppkommer behov av vårdinsatser i olika former.

**Ansträngningsinkontinens** orsakas oftast av förändringar i anatomi eller tryckförhållanden i övergången mellan urinblåsa och urinrör. Symptomet är ofrivillig urinavgång i samband med olika former av ansträngning, t ex lyft, nysning eller hosta. Problemet är mycket vanligt hos kvinnor i alla åldrar. 40-60 % har sporadisk ansträngningsinkontinens och 5 % har dagliga besvär.

**Trängningsinkontinens** är ofrivillig urinavgång på grund av kraftiga och täta trängningar. Orsaken kan ligga i förändringar i blåsa eller urinrör, men mer vanligt är störningar i det centrala nervsystemet, t ex på grund av senil demens. Behandling sker vanligen med läkemedel och blåsträning i avsikt att öka blåsans kapacitet.

Blandformer av ansträngnings- och trängningsinkontinens förekommer ofta. Dessa tillstånd är svårbehandlade, och man får främst inrikta sig på att med yttre hjälpmedel lindra besvären.

**Reflexinkontinens** leder till urinavgång utan att patienten upplever trängningar. Orsaken är oftast brott i nervbanorna i ryggmärgen till följd av t ex skada, tumörer eller MS.

**Överflyllningsinkontinens** inträffar när blåsan överfylls utan att sammandragning sker. Blåstrycket kommer då att överstiga trycket i urinröret och läckage uppkommer. Den vanligaste orsaken är ett avflödeshinder, t ex prostataförstoring, vilket oftast avlägsnas på kirurgisk väg.

**Enures**, eller sängvätning, innebär oförmåga att under sömnen känna av när blåsan är fylld och börjar dra sig samman. Problemet drabbar främst barn och försvinner vanligen spontant i stigande ålder.

## Var sjunde svensk drabbas

Uppgifterna om hur vanligt förekommande inkontinens är varierar i litteraturen. En stor svensk studie har visat, att ca 600.000 svenskar anser sig inkontinenta i någon form.



Personer i åldersgruppen 75 år och äldre ökar. År 1960 fanns i Sverige 305.000 personer som var 75 år eller äldre (3,9 % av totalbefolkningen). 1982 hade denna grupp ökat till 569.000 personer (6,8 %). Prognosen för år 2000 pekar mot 694.000 personer (8,3 %) och år 2025 väntas 776.000 personer (9,8 % av totalbefolkningen) vara 75 år eller äldre. Siffrorna tv i diagrammet är 1.000-tal.

För 250.000 av dem rör det sig om dagliga besvär. Kvinnor drabbas tre gånger så ofta som män. Problemet är vanligt i alla åldrar men ökar kraftigt med stigande ålder. Inom långtids-sjukvården beräknas två tredjedelar av alla patienter vara inkontinenta.

## Social isolering

Inkontinens medför belastningar för såväl individ som samhälle. Speciellt besvärligt blir det för människor i aktiv ålder. En inkontinent person isolerar sig ofta från arbete och umgänge. Att sköta besvären i hemmet medför stora problem för såväl den drabbade som de anhöriga. Inkontinens är därför ett mycket stort socialt problem och en vanlig intagningsorsak för äldre människor till vård på sjukhus.

I sjukvården tas en stor del av personalens insatser i anspråk för detta vårdarbete. Förbrukningen av bäddtextilier och patientkläder är omfattande. Kostnaderna för tvätt och hantering blir avsevärda.

I hela västvärlden ökar andelen äldre i befolkningen. För att dämpa det framtida behovet av platser i institutionell vård eftersträvas en utbyggd hemsjukvård. I detta

sammanhang är utvecklingen av nya funktionella behandlingsmetoder och hjälpmedel inom inkontinensområdet av stor betydelse.

## Hjälpmedel

Behandling av inkontinens kan ske i en rad olika former. För vissa typer av besvär kan kirurgiska metoder tillämpas. Vårdresurserna tillåter dock bara begränsade insatser. Försvagad muskulatur kan stärkas genom knipövningar, i vissa fall i kombination med elektrostimulering. Även läkemedel ingår i behandlingen. Forskning pågår för att göra det möjligt att på farmakologisk väg motverka uppkomsten av senil demens. Några avgörande lösningar förefaller dock ej komma inom överskådlig tid. För en stor grupp inkontinenta får åtgärderna inriktas på att lindra besvären med olika hjälpmedel. En tidigare mycket utbredd metod var avledning genom en kateter, en slang som via urinröret förankras i urinblåsan. Urinen samlas upp i en plastpåse som är ansluten till katetern. Det har dock visat sig att långvarig kateteranvändning medför allvarliga komplikationer.



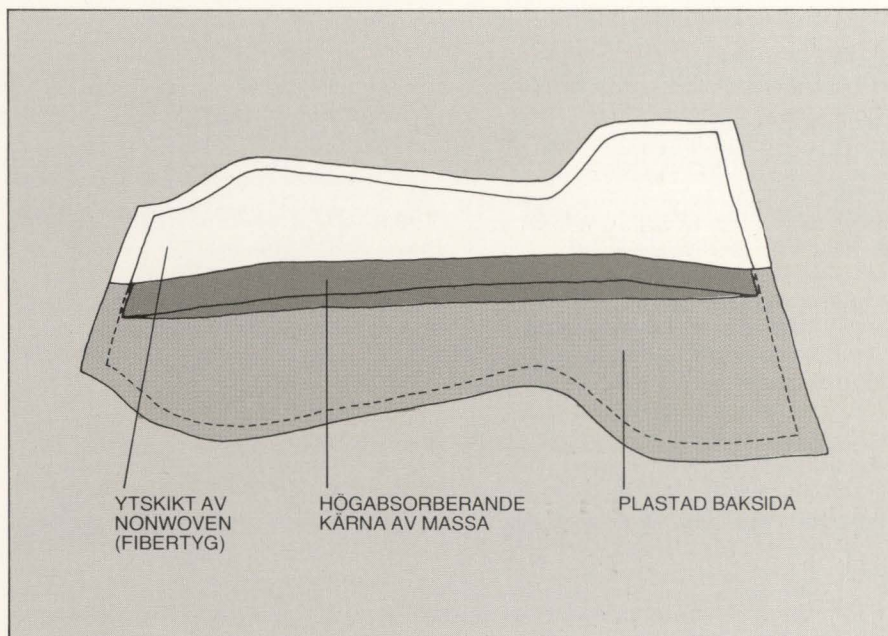
### Inkontinensförband nu vanligast

Den vanligast förekommande behandlingen sker med s k inkontinensförband, blöjor med hög absorptionsförmåga som fixeras med hjälp av elastiska byxor. Dessa hjälpmedel kan i Sverige föreskrivas på recept på samma sätt som läkemedel. Liknande system finns eller är under utveckling i många andra länder.

Behandling med moderna inkontinensförband har inneburit stora fördelar såväl för den enskilde drabbade som för samhället. Sålunda underlättar inkontinensförbanden vistelse och vård i hemmet. Därigenom minskar även trycket på institutionsvården. Till detta kommer att inkontinensförbanden i jämförelse med andra nuvarande behandlingsformer är mindre personalkrävande samtidigt som förbrukningen av kläder och textilier liksom tvättkostnaderna minskar.

### Mölnlycke ledande

Genom sitt mångåriga, aktiva arbete med absorberande produkter av olika slag har Mölnlycke blivit Europas ledande företag inom området inkontinensprodukter. Mölnlyckes omfattande kompetens på detta vårdområde utgör grunden för den systematiska utveckling och tillverkning av hjälpmedel Mölnlycke bedriver. Koncernens samlade kunnande på fiberområdet förstärker Mölnlyckes möjligheter att, i nära samarbete med läkare och övrig vårdpersonal, utveckla produkter som motsvarar sjukvårdens krav på ekonomi och hanterbarhet samt användarnas förväntan på funktion och bekvämlighet.



*Inkontinens kräver hjälpmedel som ger högsta möjliga komfort och samtidigt tillräckligt skydd. Den T-formade blöjan – anpassad efter kroppen – är av Mölnlyckes produkter inom detta område.*



# Nedgång för Sunds Defibrator 1984 bedöms bli bättre

Omsättning: 957 (965) Mkr  
Rörelseresultat: 3 (31) Mkr  
Bundet kapital: 295 (363) Mkr  
Räntabilitet: 2 (9) %

Sunds Defibrator-gruppen tillverkar och säljer utrustningar för framställning av kemisk och mekanisk pappersmassa, tillverkning av fiberskivor, konvertering av wellpappark till lådämnen, hantering av pappersrullar, buntning av stålstänger och -ringar samt hantering av textilfiber.

Sunds Defibrator har egna verkstäder i Sundsvall, Södertälje, Örebro och Montreal samt delägt produktionsbolag i Brasilien. Egna försäljningsorganisationer finns i Australien, Brasilien, Frankrike, Kanada, Nya Zeeland, Singapore, Spanien, Storbritannien, Sydafrika, USA och Österrike samt delägda försäljningsorganisationer i Japan och Västtyskland.

## Gruppens andel i koncernen (%)

|                 |   |
|-----------------|---|
| Omsättning      | 9 |
| Bundet kapital  | 3 |
| Rörelseresultat | - |

Under 1983 ökade efterfrågan på massa och papper i världen, framför allt utanför Europa, vilket ledde till ett höjt kapacitetsutnyttjande och förbättrad lönsamhet för massa- och pappersindustrin, Sunds Defibrators dominerande kundgrupp. Investeringarna inom branschen var emellertid fortsatt små. Expansionsinvesteringar förekom i mycket liten omfattning, och reinvesteringarnivån var osedvanligt låg.

Under året genomfördes den 1982 beslutade anpassningen av den svenska verksamheten. Sålunda såldes verkstaden i Ekshärad i början av året, och tillverkningen i Södertälje exklusive malsegmentslipning flyttades till Sundsvall. Dotterbolaget Riise Engineering Co Inc i USA avyttrades under året.

Rörelseresultatet belastades med ca 12 Mkr för befarade kreditförluster i samband med tidigare utförda leveranser till utvecklingsländer. Tillsammans med den svaga marknaden samt engångskostnader för omstruktureringen av verksamheten i Sverige innebar detta, att

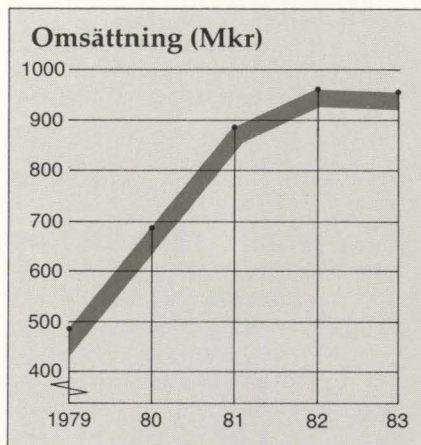
rörelseresultatet för Sunds Defibrator-gruppen försämrades och blev otillfredsställande.

Sunds Defibrator är marknadsledande inom ett flertal tekniska processområden. För att bibehålla och vidareutveckla denna position bedrivs en omfattande forsknings- och utvecklingsverksamhet. Bl a som ett led i en planerad ytterligare satsning på utveckling av maskiner och system för kemimekanisk massa (CTMP) påbörjades under året en större utbyggnad för ca 20 Mkr av Sunds Defibrators forsknings- och utvecklingscentrum i Sundsvall, till vilket också nuvarande laboratorieresurser i Stockholm kommer att flyttas.

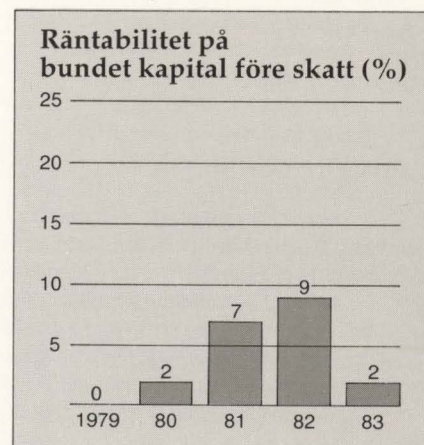
Under året påbörjades vidare uppförandet av ett nytt service- och reservdelscentrum i Sundsvall.

Eftersom en stor del av cellulosa-industrins framtida expansion förväntas ske i Nordamerika, kommer Sunds Defibrators cellulosateknologi att i ökad omfattning marknadsföras i Nordamerika. Detta har blivit möjligt sedan ett tidigare licensavtal med det ameri-

Omsättningen för Sunds Defibrator var i stort oförändrad jämfört med 1982.



Räntabiliteten sjönk till 2 %.





*Ett stort framsteg inom tillverkning av blekt sulfatmassa representeras av en av Sunds Defibrator utvecklad teknik för blekning i tre steg jämfört med konventionellt fem steg. Den nya tekniken innebär att man utan avkall på hög kvalitet i fråga om bl a ljushet och styrka får lägre kostnader för investering, underhåll och energi. Metoden ger även miljömässiga fördelar. Det första installerade kortsekvensblekeriet har med mycket god effekt varit i drift i mer än ett år vid Norrsundets sulfatfabrik – bilden.*

kanska företaget Impco sades upp under året. Produktprogrammet utökades vidare med utrustning för avsvärtning och blekning av returfiber.

Sunds Defibrators hittills största order levererades under året. Ordern som omfattade leveranser för 260 Mkr gällde en komplett sulfatmassafabrik med en kapacitet om 1.250 ton massa/dygn till Anglo-american-koncernen.

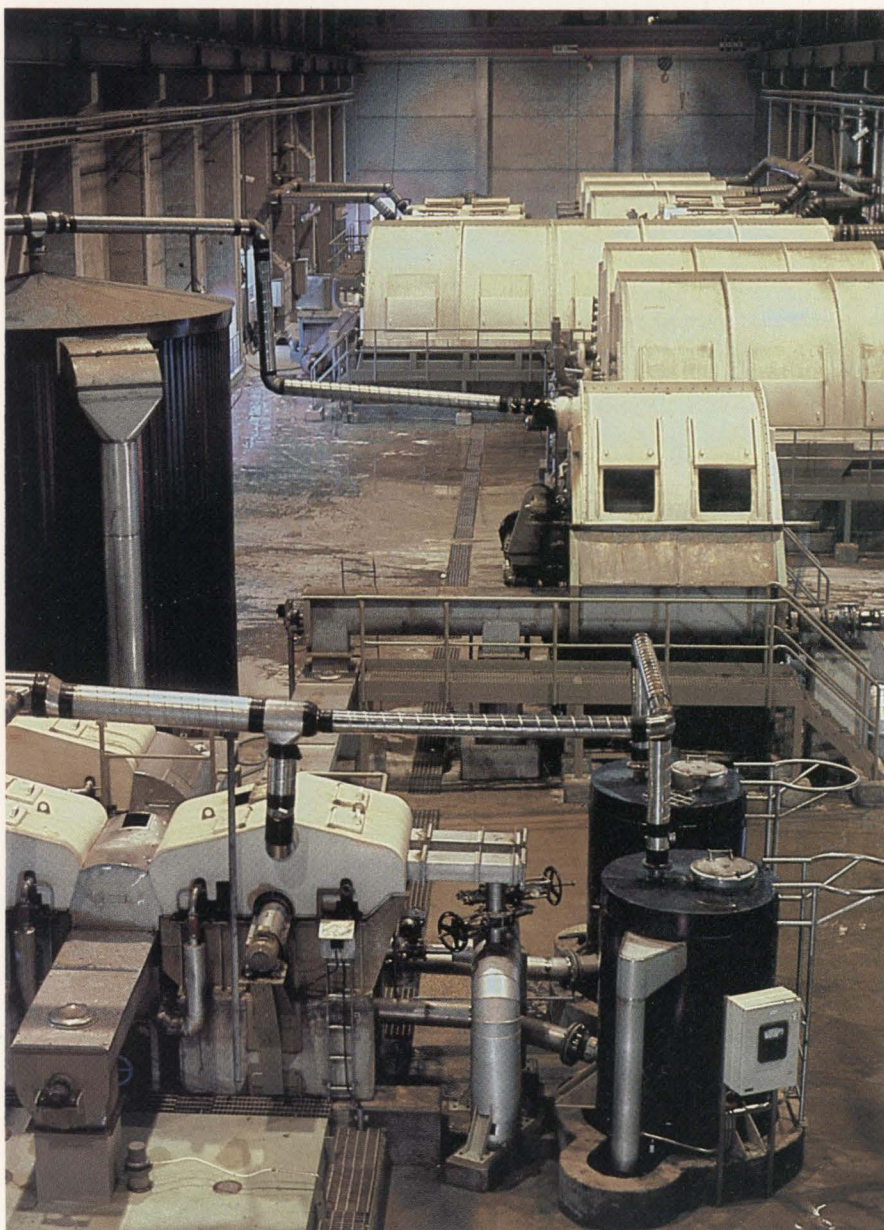
#### Utsikter för 1984

Den väntade fortsatta förbättringen för världens massa- och pappersindustri beräknas leda till ökade investeringsaktiviteter. För 1984 förutses ett förbättrat rörelseresultat.

#### Personal

Antalet anställda i Sverige och utlandet var:

|                                                                                                     |       |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| <i>Sverige</i>                                                                                      | 1983  | 1982  |
| Medeltal                                                                                            | 1.114 | 1.177 |
| Antal kommuner                                                                                      | 4     | 5     |
| <i>Utlandet</i>                                                                                     |       |       |
| Medeltal anställda                                                                                  | 209   | 316   |
| Antal länder                                                                                        | 10    | 10    |
| Löner och ersättningar uppgick till 167 (168) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader var 78 (68) Mkr. |       |       |





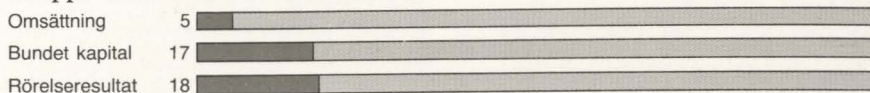
# Vattenkraftskatt sänkte BÅKABs vinst

Omsättning: 640 (514) Mkr  
Rörelseresultat: 200 (222) Mkr  
Resultatandelar: 31 (17) Mkr  
Bundet kapital: 1.483 (1.207) Mkr  
Räntabilitet: 16 (20) %

Bålforsens Kraft AB BÅKAB är ett av de större enskilda kraftföretagen i Sverige. Produktionen i egna och delägda kraftverk utgör ca 5 % av kraftproduktionen i landet. BÅKABs produktion baseras i huvudsak på vattenkraft i Norrland. Denna svarar således för närmare 80 % av BÅKABs disponibla effekt om totalt 1.057 MW i hel- och delägda kraftverk. Av BÅKABs produktion levereras ca 70 % till förbrukare utanför SCA-koncernen.

BÅKABs produktionsanläggningar har ett bokfört värde efter planerliga avskrivningar på 1.203 Mkr. Aktier i intressebolag samt krafträttigheter är bokförda till 238 Mkr.

## Gruppens andel i koncernen (%)



BÅKABs rörelseresultat minskade något jämfört med föregående år. Den fr o m den 1 januari 1983 införda vattenkraftskatten belastade rörelseresultatet med ca 70 Mkr. Med beaktande härav samt att 1982 års resultat inkluderade intäkter om ca 27 Mkr avseende försäljning av oljelager förbättrades BÅKABs rörelseresultat i övrigt väsentligt. Härtill bidrog den mycket goda vattentillgången i de norrländska älvarna under andra halvåret. BÅKABs totala kraftomsättning översteg för första gången 5 miljarder kWh.

Den lägre nominella räntabiliteten under 1983 beror i sin helhet på effekten av vattenkraftskatten samt att den uppskrivning av värdet på BÅKABs vattenkraftfastigheter som gjordes 1982 först 1983 till fullo påverkade det bundna kapitalets storlek.

Rörelseresultatet blev tillfredsställande.

Vid årets utgång var fyllnadsgraden i vattenmagasinen betydligt högre än normal.

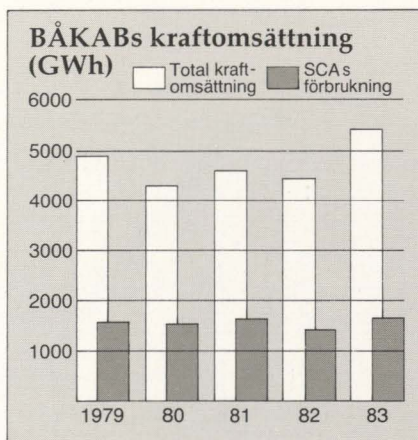
BÅKAB disponerar outbyggda fallhöjder, som utbyggda skulle motsvara 1,8 miljarder kWh per år. Den av regeringen tillsatta Vattenkraftberedningen lade under hösten fram ett betänkande vari föreslogs en utbyggnad av 2,5 miljarder kWh under en tioårsperiod. I förslaget som närmast skall behandlas av regering och riksdag ingick BÅKAB-projekt med ca 700 miljoner kWh.

Något tillstånd till den planerade ombyggnaden av Sikfors kraftstation i Pite älv erhöles inte heller under 1983. Regeringens beslut väntas nu tidigast under senare delen av 1984.

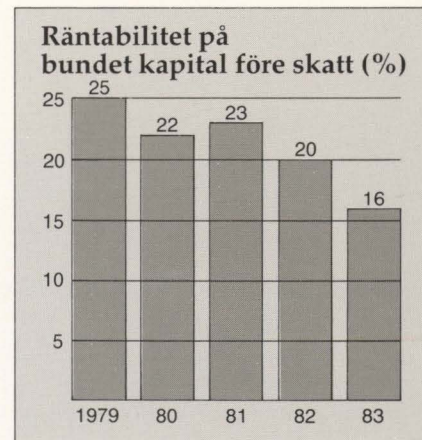
Utbyggnaden av block III vid Oskarshamns kärnkraftverk pågick under året. Anläggningen beräknas kunna tas i kommersiell drift under 1985. BÅKABs andel är 5 %.

Under året minskades BÅKABs innehav av aktier i Korsselbränna AB från 54 % till 50 % genom försäljning till Livförsäkringsaktiebolaget Skandia. BÅKAB disponerar den kraftproduktion som faller på de försälda aktierna samt har möjlighet men ej skyldighet att senare återköpa den försälda aktieposten.

BÅKABs kraftomsättning steg med 21 % och översteg för första gången 5 miljarder kWh. 69 % levererades till förbrukare utanför SCA-koncernen.



BÅKABs räntabilitet sjönk från 20 % till 16 %, främst till följd av vattenkraftskatten.





### Utsikter för 1984

På grund av den höga fyllnadsgraden i vattenmagasinen samt riklig förekomst av snö i stora delar av fjällkedjan är utgångsläget för 1984 gott.

### Personal

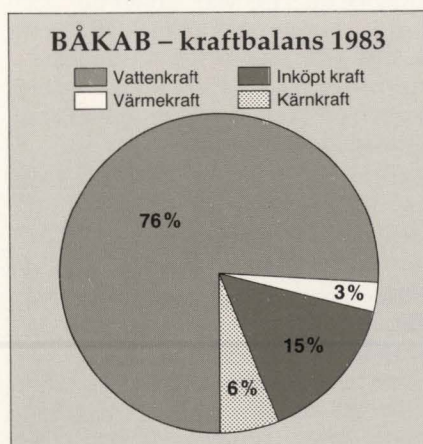
Medeltalet anställda var 355 (358) fördelade på 9 (9) kommuner. Löner och ersättningar uppgick till 39 (37) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader var 21 (19) Mkr.

| Kraftomsättning i GWh                                             | 1983         | 1982         |
|-------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Energiproduktion i egna kraftstationer .....                      | 1.841        | 1.496        |
| Andelskraft, varav kärnkraft 360 (359) GWh .....                  | <u>2.634</u> | <u>2.229</u> |
|                                                                   | 4.475        | 3.725        |
| Mottryckskraft vid moderbolagets industrier m m .....             | 149          | 178          |
| Inköp .....                                                       | <u>811</u>   | <u>571</u>   |
|                                                                   | 5.435        | 4.474        |
| Förbrukning vid SCA-koncernens industrier i Norrland .....        | 1.679        | 1.434        |
| Försäljning till andra industri- och kraftföretag .....           | 1.972        | 1.515        |
| Försäljning till egna detaljbonnenter och återdistributörer ..... | 1.478        | 1.330        |
| Överföringsförluster m m .....                                    | <u>306</u>   | <u>195</u>   |
|                                                                   | 5.435        | 4.474        |

Oskarshamns kärnkraftverk – där BÅKAB äger en andel om 5 % – byggs nu ut med en tredje reaktor som tas i drift 1985. BÅKABs andel motsvarar därefter en effekt om 100 MW.



Vattenkraften svarade 1983 för 76 % av BÅKABs kraftbalans.





# Vinstandelssystem prövas från 1984

Antalet anställda inom koncernen uppgick i medeltal till 15.250 (15.583) personer. Personalen i Sverige minskade med 409 personer, varav 210 inom moderbolaget, medan den ökade i utlandet med 76 personer.

Avvecklingen av Wifstavarfs kraftpappersbruk samt övergången under hösten 1982 till finpapperstillverkning i det hälftenägda Wifstavarfs ABs regi förklarar huvuddelen av minskningen av medeltalet anställda inom moderbolaget.

Vid Östrands fabriker minskade medeltalet anställda under året med 70 personer som en följd av sulfatfabrikens modernisering samt att klor- och alkalifabriken avvecklades. Minskningen av medeltalet anställda begränsades dock av den under året inledda året-runt-driften vid sulfatfabriken.

Utbyggnaden av Lugnviks sågverk för tvåskiftsdrift som infördes under senare delen av 1982 innebar en ökning av medeltalet anställda under 1983 med 29 personer.

Vid Sunds Defibrator minskade medeltalet anställda i Sverige med 63 personer. Det fortsatta genomförandet av företagets strukturplan, med en koncentration av verksamheten till anläggningen i Sundsvall, medförde en minskning med 45 personer i Södertälje. Vid verksamhetsårets ingång avyttrades verkstaden i Ekshärad, innebärande en minskning av antalet anställda med 24 personer. Sunds Defibrator minskade även medeltalet anställda i utlandet med 107 personer. Minskningen hänför

sig huvudsakligen till verksamheten i Nordamerika.

Mölnlycke ökade totalt sett medeltalet anställda med 88 personer. I Sverige skedde dock en minskning med 125 personer, bl a hänförlig till fortsatta rationaliseringsinsatser inom företaget, överföring under 1982 av Tensons tillverkning i Varberg till enheter utomlands samt den anpassning av organisationen som division Marin genomförde under året. Divisionen såldes vid verksamhetsårets utgång. Minskningen i Sverige motverkades något av det mot slutet av året genomförda förvärvet av Wallco AB.

Mölnlyckes fortsatta framgångar utomlands avspeglas även i att medeltalet anställda utanför Sverige fortsätter att öka. Ökningen var 213 personer.

## Utbildning

Utbildningen inom koncernen minskade med 60.000 till 160.000 timmar. Minskningen beror framför allt på avslutade utbildningsinsatser i samband med ombyggnader och moderniseringar av Östrands sulfatfabrik och Wifstavarfs finpappersbruk samt avslutad skogsrättarutbildning.

Den interna utbildningen omfattar 78 % av all utbildning.

Den genomsnittliga utbildningstiden per anställd var 15 (20) timmar. Kostnaden för utbildningen inklusive lönekostnader uppgick till 14 (18) Mkr.

## Vinstandelssystem

SCA införde från 1984 ett system med vinstandelar för de anställda i Sverige. Systemet skall gälla under en tvåårig provperiod. Vinstandel utgår om koncernens räntabilitet överstiger 14 % efter avdrag för avgifter till löntagarfonder och liknande pålagor. 15 % av den del av vinsten som överstiger räntabilitetsnivån 14 % tillförs en särskild stiftelse, som skall förvalta pengarna. Stiftelsens styrelse skall ha facklig majoritet. Om vinstandel utgår ett enskilt år skall den utgöra minst 500 och högst 5.000 kr per heltidsanställd.

## Aktiesparfonden

Vid utgången av 1983 var 2.736 eller ca 26 % av de anställda i Sverige delägare i SCAs Aktiesparfond. Fondens värde ökade under året från 31 till 50 Mkr eller med 19 Mkr. Härav utgjorde nysparande 2 Mkr, värdestegring 16 Mkr och årets resultat (utdelningar och räntor minus kostnader) 1 Mkr. Av fondens värde var vid årets slut 46 (28) Mkr placerade i aktier och andra värdepapper. Ca 28 (26) % av värdepappersinnehavet utgjordes av värdepapper utfärdade av SCA.

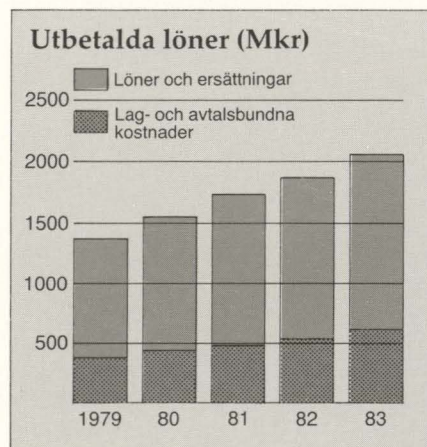
Nysparande i aktiesparfonder upphörde i enlighet med beslut av regering och riksdag med utgången av mars 1984. Inlösen av andelar i SCAs Aktiesparfond kommer att utan avdrag kunna göras med början den 1 januari 1986 (avseende 1980 års sparande). Under förutsättning av tillräcklig anslutning kommer en kapitalsparfond, kallad SCAs Allemansfond, att börja sin verksamhet den 1 april 1984.

## Personal och löner

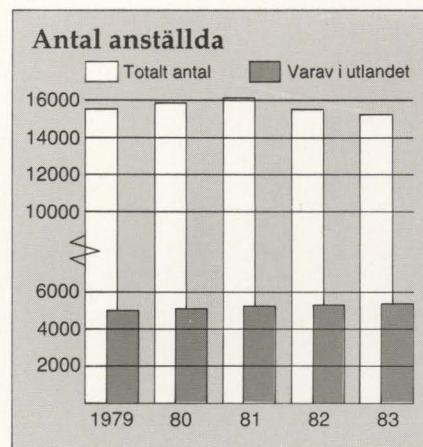
Löner och ersättningar till moderbolagets styrelse samt koncernledning uppgick till 3 (3) Mkr. Löner till övriga i koncernen uppgick till 1.450 (1.338) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader var 621 (547) Mkr. Fördelningen på Sverige och utlandet var i sammandrag följande:

|                              | 1983  | 1982   |
|------------------------------|-------|--------|
| <b>Sverige</b>               |       |        |
| Antal arbetsställen          | 52    | 53     |
| Medeltal anställda           | 9.798 | 10.207 |
| Löner och ersättningar (Mkr) | 929   | 896    |
| <b>Utlandet</b>              |       |        |
| Antal länder                 | 20    | 20     |
| Medeltal anställda           | 5.452 | 5.376  |
| Löner och ersättningar (Mkr) | 524   | 444    |

Löner och ersättningar steg med 113 Mkr till 1.453 Mkr. Därtill utbetalades i lag- och avtalsbundna kostnader 621 Mkr, motsvarande 43 % av lönesumman.



Antalet anställda minskade med 333 till 15.250.





# Moderbolagets förvaltningsberättelse

## Personalomsättning i procent av antalet anställda:

|                             | PTK-<br>området | LO-<br>området |
|-----------------------------|-----------------|----------------|
| <i>Sverige</i>              |                 |                |
| Skogsbruk och skogsindustri | 2,2 ( 2,5)      | 2,2 ( 2,5)     |
| SCA Emballage               | 1,6 ( 4,1)      | 6,4 ( 7,5)     |
| Mölnlycke                   | 3,6 ( 5,7)      | 8,1 ( 6,5)     |
| Sunds Defibrator            | 2,9 ( 4,7)      | 3,7 ( 6,1)     |
| BÅKAB                       | 1,3 ( 1,0)      | 0,5 ( 0,0)     |

|                 |            |             |
|-----------------|------------|-------------|
| <i>Utlandet</i> |            |             |
| Finland         | 3,1 (11,8) | 5,8 ( 2,7)  |
| Norge           | 6,5 ( 5,3) | 4,9 ( 6,4)  |
| Holland         | 4,9 (11,6) | 3,9 ( 4,8)  |
| Belgien         | 1,9 ( 2,5) | 11,2 (10,0) |
| Frankrike       | 3,9 ( 3,8) | 2,5 ( 3,8)  |

## Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden:

|                             |            |            |
|-----------------------------|------------|------------|
| <i>Sverige</i>              |            |            |
| Skogsbruk och skogsindustri | 3,9 ( 3,3) | 6,1 ( 5,2) |
| SCA Emballage               | 2,2 ( 3,3) | 7,3 ( 7,7) |
| Mölnlycke                   | 2,8 ( 2,8) | 8,9 (10,1) |
| Sunds Defibrator            | 3,5 ( 2,9) | 7,0 ( 7,5) |
| BÅKAB                       | 2,2 ( 2,8) | 6,3 ( 3,9) |

|                 |            |             |
|-----------------|------------|-------------|
| <i>Utlandet</i> |            |             |
| Finland         | 1,4 ( 1,1) | 4,4 ( 5,0)  |
| Norge           | 2,2 ( 3,3) | 8,7 (11,4)  |
| Holland         | 4,2 ( 4,6) | 11,5 (12,2) |
| Belgien         | 1,3 ( 0,6) | 6,0 (11,3)  |
| Frankrike       | 2,5 ( 2,4) | 4,0 ( 4,2)  |

I moderbolaget ingår den helt övervägande delen av gruppen Skogsbruk och skogsindustri samt därutöver stabs- och serviceenheter.

Medeltalet anställda i moderbolaget var 5.596 (5.806) fördelade på 24 (24) arbetsställen.

Löner och ersättningar till styrelse, verkställande direktör och dennes ställföreträdare uppgick till 2 (2) Mkr. Löner till övriga uppgick till 499 (478) Mkr. Lag- och avtalsbundna kostnader uppgick till 237 (216) Mkr.

Moderbolagets försäljning till

andra bolag inom koncernen uppgick till 409 (339) Mkr, vilket var 9 (9) % av moderbolagets fakturerade försäljning. Inköpen från andra bolag inom koncernen uppgick till 496 (476) Mkr.

Beträffande den emission av ett konvertibelt förlagslån och/eller förlagslån med optionsrätt som ägde rum under 1983 samt den fondemission och split som genomfördes hänvisas till koncernöversikten på sidan 6. Uppgifter om moderbolagets aktiekapital och antal aktier återfinnes i not 15 på sidan 43.

Komplett lagstadgad specifikation beträffande personal och löner för moderbolag och koncern biläggs den årsredovisning som insänds till Patent- och Registreringsverket. Denna specifikation kan erhållas från SCA, Informationsavdelningen, 851 88 Sundsvall.



# SCA-koncernen

KONCERNLEDNING  
Bo Rydin VD i SCA och koncernchef  
Kjell Brändström VDs ställföreträdare  
Tore Daun VD i Mölnlycke AB

## KONCERNSTAB

TEKNIK  
J-S Enander  
vVD i SCA

EKONOMI  
B Hedén  
vVD i SCA

SEKRETARIAT OCH  
INFORMATION  
B Rhodiner

FINANSKOMMITTÉ  
Ordf K Brändström

## SKOGSBRUK OCH SKOGSINDUSTRI

SCA NORDLINER AB  
F Burstrand

SCA PAPER AB  
B Norberg

SCA PULP AB  
T Lindgren

SCA TIMBER AB  
K E Nordström

SCA SKOG AB  
S Embertsén

SCA TEKNIK AB  
J-S Enander

SCA SHIPPING AB  
A Strömberg

## ÖVRIGA GRUPPER

MÖLNLYCKE AB  
T Daun

SUNDS  
DEFIBRATOR AB  
S Martin-Löf

BÅLFORSENS KRAFT AB  
B Möller

SCA PACKAGING AB  
B Nordenö

Centrala enheter inom moderbolaget  
med vissa koncernfunktioner:

Administrativ service  
och organisation – K Jäderbo  
Fastigheter – A Bondeson  
Finansiering och  
medelsförvaltning – B Moss  
Inköp – L Enström  
Juridik – C Vinge  
Personal – A Sandberg  
Redovisning och skatter – H Eckert

Moderbolag i koncernen är  
Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA.  
Styrelsen har sitt säte i Sundsvall.

## SCAs styrelse och revisor

### VALDA VID BOLAGSSTÄMMAN

**Tore Browaldh**, Stockholm, ordförande,  
f 1917, tekn dr, 1:e vice styrelseordförande  
i Svenska Handelsbanken. Ledamot av  
bolagets styrelse sedan 1959. Aktier i SCA:  
10.400 st. Optionsrätter motsvarande  
1.218 aktier i SCA.

**Sigvard Ando**, Stockholm,  
f 1928, VD i AB Custos. Ledamot av  
bolagets styrelse sedan 1975.

**Kjell Brändström**, Sundsvall,  
f 1931, VDs ställföreträdare i SCA.  
Ledamot av bolagets styrelse sedan 1975.  
Aktier i SCA: 640 st. Optionsrätter  
motsvarande 2.164 aktier i SCA.

**Gunnar Dahlsten**, Göteborg,  
f 1927, VD i Swedish Match AB. Ledamot  
av bolagets styrelse sedan 1975. Aktier i  
SCA: 62.048 st. Optionsrätter motsvaran-  
de 4.884 aktier i SCA.

**Tore Daun**, Askim,  
f 1929, VD i Mölnlycke AB. Ledamot av  
bolagets styrelse sedan 1977. Aktier i SCA:  
31.988 st. Optionsrätter motsvarande  
3.300 aktier i SCA.

**Per Ekström**, Göteborg,  
f 1915. Ledamot av bolagets styrelse sedan  
1973 (suppleant från 1971). Aktier i SCA:  
1.984 st.

**Robert Francke**, Flen,  
f 1923, äger Stäringe egendom och  
Stäringe AB. Ledamot av bolagets styrelse  
sedan 1970 (suppleant från 1961). Aktier i  
SCA: 49.576 st. Optionsrätter motsvaran-  
de 3.898 aktier i SCA.

**Per Lindberg**, Stockholm,  
f 1923, VD i AB Industrivärden. Ledamot  
av bolagets styrelse sedan 1976, vice  
ordförande sedan 1980. Aktier i SCA: 200 st.

**Bo Rydin**, Sundsvall,  
f 1932, VD i SCA och koncernchef.  
Ledamot av bolagets styrelse sedan 1972  
(suppleant från 1970). Aktier i SCA: 12.000  
st. Optionsrätter motsvarande 4.400  
aktier i SCA.

### VALDA AV DE ANSTÄLLDA

**Nils Fromm**, Sundsvall,  
f 1933, försäljningschef vid SCA Paper  
AB, representerar PTK-anslutna anställda.  
Ledamot av bolagets styrelse sedan  
1981 (ordinarie ledamot 1973–1977,  
suppleant 1977–1981).

**Holger Rådström**, Sundsvall,  
f 1924, verkstadsarbetare vid SCA Paper  
AB Örtvikens pappersbruk, representerar  
LO-anslutna anställda. Ledamot av  
bolagets styrelse sedan 1973.

### Suppleanter:

**Gösta Jönsson**, Bispgården,  
f 1925, skogsfaktor vid SCA Skog AB,  
Sollefteå skogsförvaltning, representerar  
PTK-anslutna anställda. Suppleant i  
bolagets styrelse sedan 1981.

**Börje Nilsson**, Piteå,  
f 1939, elektriker vid SCA Nordliner AB,  
Munksunds pappersbruk, representerar  
LO-anslutna anställda. Suppleant i  
bolagets styrelse sedan 1973.

### Styrelsens sekreterare:

**Bo Rhodiner**, Sundsvall,  
f 1942, direktör i SCA, chef för stabsenhe-  
ten Sekretariat och Information.

### REVISOR

Öhrlings Revisionsbyrå AB  
Huvudansvarig: Aukt. revisor Bertil  
Edlund

Uppgifterna om styrelseledamöternas  
innehav av aktier och optioner avser  
situationen per 15 februari 1984.





Tore Browaldh  
Gösta Jönsson och  
Kjell Brändström



Sigvard Ando  
Gunnar Dahlsten  
och Nils Fromm



Robert Francke  
Per Ekström  
och Per Lindberg



Holger Rådström  
Tore Daun



Bo Rydin  
Börje Nilsson



# Bokslutskommentarer, tabeller och noter

## KONCERNENS RESULTAT OCH INFLATIONEN

Inflationen under 1983 uppgick till 9,3 (10,0) % mätt som förändringen i konsumentprisindex från december ena året till december påföljande år. Koncernens reala vinst kan beräknas på sätt som framgår av nedanstående tabell. Beräkningen bygger på antagandet att värdet på koncernens lager och anläggningar följer inflationen.

| Mkr                                                                                                   | 1983  | 1982 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|
| Resultat före extraordinära poster                                                                    | 977   | 596  |
| Skillnad mellan nukostnads- och planavskrivningar .....                                               | -174  | -143 |
| Prisvinst på ingående lager Skogsbruk och skogsindustri .....                                         | - 39  | - 60 |
| Inflationsförlust på monetära poster ingående i rörelsekapitalet samt på finansiella tillgångar ..... | -175  | -169 |
| Inflationsvinst på skulder .....                                                                      | +354  | +315 |
| Årets skattekostnad hänförlig till resultat före eo-poster .....                                      | -184  | -184 |
| Real vinst efter skatt .....                                                                          | 759   | 355  |
| Resultat kr per aktie efter verklig skatt .....                                                       | 15.30 | 7.20 |
| Nominellt resultat kr per aktie efter verklig skatt .....                                             | 15.80 | 8.00 |

I flerårsöversikten, sid 47, anges resultat per aktie efter schablonskatt till 10:40 (6:50).

## DEFINITIONER AV ANVÄNDA BEGREPP I FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN

### Omsättning

Med omsättning avses den fakturerade försäljningen exklusive mervärdesskatt och efter avdrag för rabatter och andra intäktsreduktioner.

### Schablonskatt

Årets skattekostnad inklusive utdelningsskatt för 1983 omräknas till att avse skatt på resultatet före extraordinära poster. Den verkliga skatten uppgår till 19 (31) %. Därefter ökas skattekostnaden med till bokslutsdispositioner hänförlig latent skatt (50 %). Därmed erhålls en schablonskatt hänförlig till resultatet före extraordinära poster. Schablonskatten för 1983 uppgår till 47(44) %.

### Intresseföretag

Med intresseföretag avses ett långsiktigt av rörelsen betingat aktieinnehav uppgående till minst 25 % av aktiekapital och röstetal. Även ett mindre innehav kan skapa ett intressebolagsförhållande, men då krävs konsortialavtal eller liknande, som ger SCA ett inflytande över resultatdispositionerna, som är större än det som ett minoritetsintresse normalt ger.

### Resultatandelar

De resultatandelar som anges i förvaltningsberättelsens avsnitt för de enskilda grupperna avser koncernens

andelar av vinst före dispositioner och skatter i intresseföretag.

### Ej utdelat resultat

Med ej utdelat resultat i intresseföretag avses koncernens resultatandel i dessa företag med avdrag för beräknad skatt och mottagen utdelning.

### Nettoresultat

Nettoresultatet används för beräkning av räntabilitet på eget kapital och för framräkning av resultat per aktie. Nettoresultatet utgörs av koncernens resultat före extraordinära poster minskat med schablonskatt och ökat med ej utdelat resultat i intresseföretag.

### Bundet kapital och justerat eget kapital

Bundet kapital representeras av tillgångar enligt balansräkning med avdrag för rörelseskulder och andra långfristiga skulder enligt balansräkning vari ingår "Avsatt till pensioner" och med tillägg för ackumulerat ej utdelat resultat i intresseföretag, allt beräknat som ett genomsnitt av värdena vid verksamhetsårets in- och utgång.

Med justerat eget kapital avses synligt eget kapital med tillägg för 50 % av obeskattade reserver samt ackumulerat ej utdelat resultat i intresseföretagen. Genomsnittligt justerat eget kapital avser genomsnittet av värdena vid verksamhetsårets in och utgång.

### Räntabilitet

Den nominella räntabiliteten beräknas på koncernens bundna kapital, på koncernens justerade egna kapital samt på gruppernas bundna kapital. Med kapital avses i samtliga fall genomsnittet av värdet vid början och slutet av året.

Koncernens räntabilitet på genomsnittligt bundet kapital utgörs av resultatet före finansiella kostnader enligt koncernens resultaträkning ökat med ej utdelat resultat i intresseföretagen uttryckt i procent av genomsnittligt bundet kapital.

Koncernens räntabilitet på justerat eget kapital är lika med nettoresultatet i procent av det genomsnittliga justerade egna kapitalet.

Räntabiliteten på det inom varje grupp bundna kapitalet är lika med summan av rörelseresultat, ränta på kundfordringar och resultatandelar i intresseföretag i procent av genomsnittligt kapital bundet i varulager, kundfordringar, anläggningar och aktier med avdrag för rörelseskulder och med tillägg för ej utdelat resultat i intresseföretag.

### Resultat per aktie

Resultat per aktie är lika med nettoresultat och det däri ingående resultatet i intresseföretag dividerat med genomsnittligt antal aktier. Efter korrigering för 1983 års split 2:1 och därefter följande fondemission 1:1 samt med hänsyn tagen till årets konverteringar blir det genomsnittliga antalet aktier för 1983 uttryckt i 1.000 aktier 49.677 (1982 49.273). Efter full konvertering skulle antalet aktier vid 1983 års utgång ha uppnått till 55.556 (1982 49.950).



## REDOVISNINGSPRINCIPER

## Koncernredovisning

Till SCA-koncernen räknas bolag, i vilka SCA äger mer än 50 % av aktiernas röstvärde.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvs-metoden. Skillnaden mellan koncernens anskaffnings-kostnad för nettot av dotterbolagens tillgångar och skulder och dotterbolagens egna kapital vid förvärvstid-punkten redovisas som koncerngoodwill och skrivs av enligt plan. Om skillnadsbeloppet är negativt redovisas det som badwill. För dotterbolag tillkomna före 1977 sker en netto-redovisning av över- respektive undervärden under rubriken Koncernreserv, ingående i Bundet eget kapital.

Omräkning av utländska dotterbolags balansräkningar och resultaträkningar skedde t o m 1982 enligt Current-NonCurrent-metoden. Det betyder att omsättningstillgångar och kortfristiga skulder omräknades till balans-dagskurs medan anläggningstillgångar, långfristiga skulder och eget kapital upptogs till de kurser som rådde vid anskaffningstidpunkterna. Resultaträkning-arnas poster omräknades till respektive års genom-snittskurser utom avskrivningar, för vilken gällde kurserna vid anskaffningstidpunkterna. Omräkningen 1982-12-31 slutade med en kursvinst om 45 Mkr som balanserades som långfristig skuld.

För 1983 tillämpas en balansdagskursmetod som anluter sig till internationell praxis enligt USA-rekom-mendationen (FAS 52). De utländska dotterbolagens samtliga tillgångar och skulder omräknas till balans-dagens kurs. Poster ingående i det egna kapitalet omräknas oförändrat till de kurser som rådde vid investerings-tidpunkterna. Samtliga poster i resultaträk-ningarna dvs även avskrivningar omräknas till årets genomsnittskurs. Kursdifferensen redovisas ej över resultaträkningen utan förs direkt till koncernens egna kapital och upptas som separat post i koncernreserven. Den positiva kursdifferensen 1983-12-31 uppgår till 102 Mkr.

## Värdering av fordringar och skulder i utländsk valuta

I de enskilda bolagen värderas fordringar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurser. För långfristi-ga skulder sätts dock kursen aldrig lägre än den kurs som rådde vid tiden för lånets upptagande. Orealiser-a vinster och förluster på kortfristiga fordringar och skulder nettoredovisas och tillförs rörelseresultatet. Motsvarande netto på långfristiga fordringar och skulder redovisas som övrig finansiell post.

De kursförluster på långfristiga lån, som uppkommit till följd av den svenska kronans devalvering 1982 och tidigare år, har redovisats som extraordinär kostnad efter avdrag för kursvinster på långfristiga fordringar.

Moderbolaget hade 1983-12-31 lån i utländsk valuta motsvarande 400 Mkr som avsåg finansiering av utländska investeringar. I koncernredovisningen har kursförluster avseende dessa lån om 36 Mkr förts direkt till eget kapital (koncernreserven) och minskat den kursdifferens som uppstått vid omräkning av de utländska dotterbolagens redovisningar.

## Värdering av lager

Lagren värderas till det lägsta av anskaffnings- eller verkligt värde enligt principen först in – först ut (FIFO). För moderbolagets råvaror och bränslen samt hel- och halvfabrikat utgör anskaffningsvärdena de genomsnitt-liga tillverknings- eller anskaffningskostnaderna för året. Internvinster som uppkommer vid försäljning mellan koncernbolag elimineras.

Innehavet av avverkningsrätter värderas till kontrakt-priser som genomsnittligt icke överstiger verkliga värdet.

## Värdering av anläggningstillgångar

Aktier värderas till anskaffningsvärden, i vissa fall efter nedskrivning med hänsyn till respektive bolags ställ-ning och framtidsutsikter. Upp- och nedskrivningar har vidare skett inom balansposten aktier. Fastigheter och anläggningar redovisas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Skillnaden mellan ackumulerade bokförda avskrivningar och ackumulerade avskrivningar enligt plan redovisas som ackumulerade avskrivningar utöver plan under rubriken obeskattade reserver.

Uppskrivningar som ökat det egna kapitalet har skett av skogs- och vattenkraftfastigheter ingående i till-gångsslaget Mark och övrig fast egendom med 119,3 Mkr år 1975 i samband med fondemission, och med 400 Mkr år 1982 som tillförts uppskrivningsfon-den. Aktier i delägda kraftbolag skrevs upp år 1978 med 100 Mkr som tillfördes uppskrivningsfonden. Mindre uppskrivningar av skogsfastigheter skedde under den första delen av innehavstiden som i allmänhet inleddes omkring år 1930.

Avskrivningar enligt plan baseras på följande ekono-miska livslängder:

|                                                                                              |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Vattenkraft                                                                                  | 40 år |
| Skogsindustrins byggnader och maskiner, värmekraftstationer och eldistributions-anläggningar | 20 år |
| Skepp                                                                                        | 11 år |
| Skogsbruksmaskiner och övriga mobiler                                                        | 5 år  |
| Övrig industri:                                                                              |       |
| byggnader                                                                                    | 33 år |
| tyngre maskiner                                                                              | 20 år |
| lätta maskiner och rättigheter                                                               | 10 år |

Resultatet vid nedläggning eller försäljning av hela anläggningar redovisas som extraordinär post. Resulta-tet vid övrig utrangering eller försäljning hänförs till rörelseresultatet.



# Koncernens resultaträkning

Noterna återfinns på sid 39-43

| Mkr                                                            | 1983        |               | 1982         |               |
|----------------------------------------------------------------|-------------|---------------|--------------|---------------|
| Rörelsens intäkter                                             |             |               |              |               |
| Fakturerad försäljning .....                                   | 9,768       |               | 8,359        |               |
| Övriga intäkter (not 1) .....                                  | <u>102</u>  | 9,870         | <u>105</u>   | 8,464         |
| Rörelsens kostnader .....                                      |             | <u>-8,429</u> |              | <u>-7,426</u> |
| Rörelseöverskott .....                                         |             | 1,441         |              | 1,038         |
| Avskrivningar enligt plan (not 2) .....                        |             | <u>- 356</u>  |              | <u>- 287</u>  |
| <b>Rörelseresultat</b> .....                                   |             | 1,085         |              | 751           |
| Finansiella intäkter och kostnader                             |             |               |              |               |
| Aktieutdelningar (not 3) .....                                 | 20          |               | 23           |               |
| Ränteintäkter .....                                            | 239         |               | 213          |               |
| Räntekostnader .....                                           | - 345       |               | - 332        |               |
| Andra finansiella poster (not 4) .....                         | <u>- 22</u> | <u>- 108</u>  | <u>- 59</u>  | <u>-155</u>   |
| <b>Resultat efter finansiella intäkter och kostnader</b> ..... |             | 977           |              | 596           |
| Extraordinära intäkter och kostnader (not 5)                   |             |               |              |               |
| Resultat av avyttrade anläggningstillgångar .....              | 70          |               | 52           |               |
| Diverse intäkter .....                                         | -           |               | 5            |               |
| Diverse kostnader .....                                        | <u>- 74</u> | <u>- 4</u>    | <u>- 176</u> | <u>- 119</u>  |
| <b>Resultat före bokslutsdispositioner och skatt</b> .....     |             | 973           |              | 477           |
| Bokslutsdispositioner                                          |             |               |              |               |
| Avskrivningar utöver plan (not 6)                              |             |               |              |               |
| på fastigheter och anläggningar .....                          | - 193       |               | - 271        |               |
| lanspråktaga fonder .....                                      | <u>34</u>   | - 159         | <u>61</u>    | - 210         |
| Förändring av lagerreserv .....                                |             | - 87          |              | 78            |
| Förändring av andra reserver .....                             |             | - 32          |              | - 17          |
| Avsättning till allmän investeringsfond .....                  |             | - 152         |              | - 2           |
| Avsättning till särskild investeringsfond .....                |             | <u>- 127</u>  |              | <u>-</u>      |
| <b>Resultat före skatt</b> .....                               |             | 416           |              | 326           |
| Skatt (not 7) .....                                            |             | <u>- 165</u>  |              | <u>- 98</u>   |
| <b>Årets vinst för koncernen</b> .....                         |             | 251           |              | 228           |



# Koncernens balansräkning

Noterna återfinns på sid 39-43

Mkr

| TILLGÅNGAR                                    | 1983-12-31   |              | 1982-12-31   |              |
|-----------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Omsättningstillgångar</b>                  |              |              |              |              |
| Likvida medel (not 8) .....                   | 1,469        |              | 1,242        |              |
| Kortfristiga fordringar (not 19) .....        | 2,188        |              | 1,971        |              |
| Varulager .....                               | 1,717        |              | 1,546        |              |
| Avverkningsrätter .....                       | <u>172</u>   | 5,546        | <u>182</u>   | 4,941        |
| <b>Anläggningstillgångar</b>                  |              |              |              |              |
| Värdepapper och rättigheter (not 9) .....     | 862          |              | 754          |              |
| Fordringar .....                              | 332          |              | 304          |              |
| Fastigheter och anläggningar (not 10) .....   | <u>5,349</u> | <u>6,543</u> | <u>4,960</u> | <u>6,018</u> |
| <b>Summa tillgångar</b> .....                 |              | 12,089       |              | 10,959       |
| <b>SKULDER OCH EGET KAPITAL</b>               |              |              |              |              |
| <b>Skulder</b>                                |              |              |              |              |
| <b>Kortfristiga skulder</b>                   |              |              |              |              |
| Rörelseskulder (not 19) .....                 | 1,940        |              | 1,637        |              |
| Skatteskulder .....                           | 92           |              | 63           |              |
| Låneskulder .....                             | <u>563</u>   | 2,595        | <u>769</u>   | 2,469        |
| <b>Långfristiga skulder</b>                   |              |              |              |              |
| Långfristig upplåning (not 11) .....          | 1,912        |              | 2,025        |              |
| Andra långfristiga skulder (not 12) .....     | 770          |              | 794          |              |
| Konvertibla lån och optionslån (not 13) ..... | <u>477</u>   | 3,159        | <u>160</u>   | 2,979        |
| <b>Obeskattade reserver (not 14)</b> .....    |              | 3,795        |              | 3,217        |
| <b>Eget kapital (not 15)</b>                  |              |              |              |              |
| Bundet eget kapital                           |              |              |              |              |
| Aktiekapital .....                            | 1,251        |              | 617          |              |
| Bundna reserver .....                         | <u>256</u>   | 1,507        | <u>761</u>   | 1,378        |
| Fritt eget kapital                            |              |              |              |              |
| Balanserad vinst .....                        | 782          |              | 688          |              |
| Årets vinst .....                             | <u>251</u>   | <u>1,033</u> | <u>228</u>   | <u>916</u>   |
| <b>Summa skulder och eget kapital</b> .....   |              | 12,089       |              | 10,959       |
| <b>Ansvarsförbindelser (not 16)</b> .....     |              | 590          |              | 582          |
| <b>Ställda panter (not 17)</b> .....          |              | 1,810        |              | 1,666        |



# Finansieringsanalys

| Mkr                                                                            | Koncernen |        | Moderbolaget |        |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------|--------------|--------|
|                                                                                | 1983      | 1982   | 1983         | 1982   |
| <b>Rörelsen</b>                                                                |           |        |              |        |
| Intäkter .....                                                                 | 9,870     | 8,464  | 4,498        | 3,825  |
| Kostnader exkl avskrivningar m m .....                                         | -8,439    | -7,326 | -3,717       | -3,358 |
| Extraordinära poster .....                                                     | - 74      | - 45   | - 67         | - 20   |
| Bruttofinansiering från rörelsen .....                                         | 1,357     | 1,093  | 714          | 447    |
| Förändring av medel bundna i rörelsen<br>(+ frigjort kapital – bundet kapital) |           |        |              |        |
| Kortfristiga fordringar .....                                                  | - 218     | - 301  | - 60         | - 60   |
| Varulager och avverkningsrätter .....                                          | - 161     | - 9    | - 52         | - 30   |
| Spärrkonton .....                                                              | + 1       | + 5    | -            | + 2    |
| Rörelseskulder .....                                                           | + 303     | + 206  | + 168        | - 73   |
| Årets skattebetalning .....                                                    | - 75      | - 99   | 56           | - 161  |
| Nettofinansiering från rörelsen .....                                          | - 136     | - 73   | - 66         | - 19   |
|                                                                                | 1.146     | 921    | 704          | 267    |
| <b>Investeringar</b>                                                           |           |        |              |        |
| Värdepapper och rättigheter .....                                              | - 113     | - 135  | - 133        | - 38   |
| Anläggningar .....                                                             | - 695     | - 961  | - 410        | - 627  |
| Förändring i samband med företagsförvärv/försäljning m m .....                 | + 5       |        |              |        |
| Avyttringar .....                                                              | + 91      | + 126  | + 16         | + 27   |
| Årets nettoinvesteringar .....                                                 | - 712     | - 970  | - 527        | - 638  |
| <b>Finansiering</b>                                                            |           |        |              |        |
| Lån och medelsöverföringar                                                     |           |        |              |        |
| Långfristig upplåning .....                                                    | - 113     | - 153* | - 124        | - 260* |
| Konvertibla lån/optionslån .....                                               | + 317     | + 142  | + 317        | + 142  |
| Kortfristiga lån .....                                                         | - 206     | + 427  | - 273        | + 447  |
| Utlåning .....                                                                 | - 28      | + 36   | + 98         | - 5    |
| Koncernbidrag .....                                                            | -         | -      | + 135        | + 234  |
| Överförda fondmedel .....                                                      | -         | -      | -            | + 3    |
|                                                                                | - 30      | + 452  | + 153        | + 561  |
| Finansiella intäkter och kostnader .....                                       | - 108     | - 155  | - 25         | - 61   |
| Finansiering, netto .....                                                      | - 138     | + 297  | + 128        | + 500  |
| Till aktieägarna lämnad utdelning .....                                        | - 124     | - 111  | - 124        | - 111  |
| Nyemission genom konvertering av skuldebrev .....                              | + 55      | + 2    | + 55         | + 2    |
| Årets förändring av likvida medel .....                                        | + 227     | + 139  | + 236        | + 20   |

\*) Orealiserad kursförlust, koncernen 126 Mkr och moderbolaget 115 Mkr, till följd av kronans devalvering ingår ej i den redovisade skuldökningen.



# Moderbolagets resultaträkning

Noterna återfinns på sid 39-43

| Mkr                                                            | 1983        |                | 1982        |                |
|----------------------------------------------------------------|-------------|----------------|-------------|----------------|
| Rörelsens intäkter                                             |             |                |             |                |
| Fakturerad försäljning .....                                   | 4,442       |                | 3,766       |                |
| Övriga intäkter (not 1) .....                                  | <u>56</u>   | 4,498          | <u>59</u>   | 3,825          |
| Rörelsens kostnader .....                                      |             | <u>- 3,721</u> |             | <u>- 3,381</u> |
| Rörelseöverskott .....                                         |             | 777            |             | 444            |
| Avskrivningar enligt plan (not 2) .....                        |             | <u>- 183</u>   |             | <u>- 144</u>   |
| <b>Rörelseresultat</b> .....                                   |             | 594            |             | 300            |
| Finansiella intäkter och kostnader                             |             |                |             |                |
| Aktieutdelning från dotterbolag .....                          | 92          |                | 53          |                |
| Aktieutdelning från övriga företag (not 3) .....               | 6           |                | 12          |                |
| Räntor från dotterbolag .....                                  | 10          |                | 20          |                |
| Räntor från övriga .....                                       | 182         |                | 154         |                |
| Räntor till dotterbolag .....                                  | - 47        |                | - 45        |                |
| Räntor till övriga .....                                       | - 209       |                | - 203       |                |
| Andra finansiella poster (not 4) .....                         | <u>- 59</u> | <u>- 25</u>    | <u>- 52</u> | <u>- 61</u>    |
| <b>Resultat efter finansiella intäkter och kostnader</b> ..... |             | 569            |             | 239            |
| Extraordinära intäkter och kostnader (not 5) .....             |             | <u>- 63</u>    | -           | <u>131</u>     |
| <b>Resultat före bokslutsdispositioner och skatt</b> .....     |             | 506            |             | 108            |
| Bokslutsdispositioner                                          |             |                |             |                |
| Avskrivningar utöver plan (not 6)                              |             |                |             |                |
| på fastigheter och anläggningar .....                          | - 144       | -              | - 181       |                |
| länspråktaga fonder .....                                      | <u>-</u>    | <u>- 144</u>   | <u>15</u>   | - 166          |
| Förändring av lagerreserv .....                                |             | - 58           |             | 34             |
| Avsättning till allmän investeringsfond .....                  |             | - 125          |             | -              |
| Avsättning till särskild investeringsfond .....                |             | - 88           |             | -              |
| Avsättning till internvinstkonto .....                         |             | - 1            |             | -              |
| Koncernbidrag .....                                            |             | <u>135</u>     |             | <u>233</u>     |
| <b>Resultat före skatt</b> .....                               |             | 225            |             | 209            |
| Skatt (not 7) .....                                            |             | <u>- 55</u>    |             | <u>- 22</u>    |
| <b>Årets vinst</b> .....                                       |             | 170            |             | 187            |



# Moderbolagets balansräkning

Noterna återfinns på sid 39-43

| Mkr                                            | 1983-12-31   | 1982-12-31   |
|------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>TILLGÅNGAR</b>                              |              |              |
| <b>Omsättningstillgångar</b>                   |              |              |
| Likvida medel (not 8) .....                    | 1,098        | 862          |
| Fordringar hos dotterbolag .....               | 87           | 105          |
| Andra fordringar (not 19) .....                | 848          | 770          |
| Varulager .....                                | 841          | 779          |
| Avverkningsrätter .....                        | <u>172</u>   | <u>182</u>   |
|                                                | 3,046        | 2,698        |
| <b>Anläggningstillgångar</b>                   |              |              |
| Värdepapper och rättigheter (not 9) .....      | 1,394        | 1,266        |
| Fordringar hos dotterbolag .....               | 77           | 165          |
| Andra fordringar .....                         | 82           | 92           |
| Fastigheter och anläggningar (not 10) .....    | <u>3,045</u> | <u>2,842</u> |
|                                                | 4,598        | 4,365        |
| <b>Summa tillgångar</b> .....                  | 7,644        | 7,063        |
| <b>SKULDER OCH EGET KAPITAL</b>                |              |              |
| <b>Skulder</b>                                 |              |              |
| <b>Kortfristiga skulder</b>                    |              |              |
| Rörelseskulder till dotterbolag .....          | 333          | 284          |
| Andra rörelseskulder (not 19) .....            | 620          | 501          |
| Skatteskulder .....                            | 10           | 21           |
| Låneskulder .....                              | <u>172</u>   | <u>445</u>   |
|                                                | 1,135        | 1,251        |
| <b>Långfristiga skulder</b>                    |              |              |
| Långfristig upplåning .....                    | 1,141        | 1,265        |
| Skulder till dotterbolag .....                 | 160          | 175          |
| Andra långfristiga skulder (not 12) .....      | 333          | 313          |
| Konvertibla lån och optionslån (not 13) .....  | <u>477</u>   | <u>160</u>   |
|                                                | 2,111        | 1,913        |
| <b>Obeskattade reserver (not 14)</b> .....     | 2,429        | 2,031        |
| <b>Eget kapital (not 15)</b>                   |              |              |
| Bundet eget kapital                            |              |              |
| Aktiekapital (50.034.368 aktier à 25 kr) ..... | 1,251        | 617          |
| Bundna reserver .....                          | <u>136</u>   | <u>715</u>   |
|                                                | 1,387        | 1,332        |
| Fritt eget kapital                             |              |              |
| Balanserad vinst .....                         | 412          | 349          |
| Årets vinst .....                              | <u>170</u>   | <u>187</u>   |
|                                                | 582          | 536          |
| <b>Summa skulder och eget kapital</b> .....    | 7,644        | 7,063        |
| <b>Ansvarsförbindelser (not 16)</b> .....      | 496          | 589          |
| <b>Ställda panter (not 17)</b> .....           | 973          | 958          |
| <b>Taxeringsvärden (not 18)</b> .....          | 3,942        | 3,463        |



# Innehav av aktier och andelar

| <b>MODERBOLAGETS INNEHAV<br/>AV AKTIER I DOTTERBOLAG</b> |     | <b>Nom värde<br/>i miljoner</b> | <b>Andel<br/>%</b> | <b>Bokf<br/>värde<br/>MSEK<br/>1983-12-31</b> |
|----------------------------------------------------------|-----|---------------------------------|--------------------|-----------------------------------------------|
| <b>Svenska dotterbolag</b>                               |     |                                 |                    |                                               |
| Bälforsens Kraft AB .....                                | SEK | 100.0                           | 100                | 550.0                                         |
| Mölnlycke AB .....                                       | SEK | 121.2                           | 100                | 199.3                                         |
| Sunds Defibrator AB .....                                | SEK | 60.0                            | 100                | 70.0                                          |
| SCA Emballage AB .....                                   | SEK | 1.0                             | 100                | 2.4                                           |
| SCA Shipping AB .....                                    | SEK | 1.0                             | 100                | 1.0                                           |
| Förvaltnings AB Aeolus .....                             | SEK | 0.4                             | 100                | 0.4                                           |
| SCA Teknik AB .....                                      | SEK | 0.1                             | 100                | 0.1                                           |
| SCA Nordliner AB .....                                   | SEK | 0.1                             | 100                | 0.1                                           |
| SCA Packaging AB .....                                   | SEK | 0.1                             | 100                | 0.1                                           |
| SCA Paper AB .....                                       | SEK | 0.1                             | 100                | 0.1                                           |
| SCA Pulp AB .....                                        | SEK | 0.1                             | 100                | 0.1                                           |
| SCA Skog AB .....                                        | SEK | 0.1                             | 100                | 0.1                                           |
| SCA Timber AB .....                                      | SEK | 0.1                             | 100                | 0.1                                           |
| 8 st namnskyddsbolag .....                               | SEK | 0.4                             | 100                | —                                             |
| 3 st övriga bolag .....                                  | SEK | 0.5                             | 100                | 0.4                                           |
| <b>Utländska dotterbolag</b>                             |     |                                 |                    |                                               |
| SCA Beteiligungen GmbH .....                             | DEM | 30.0                            | 100                | 51.0                                          |
| Papeteries Léon Clergeau S.A. ....                       | FRF | 34.5                            | 99                 | 29.2                                          |
| NEHIM BV .....                                           | NLG | 2.7                             | 100                | 4.2                                           |
| SCA Cayman Ltd .....                                     | USD | 0.2                             | 100                | 1.2                                           |
| SCA Holdings Ltd .....                                   | GBP | 0.1                             | 100                | —                                             |
| Svenska Cellulosa (France) S.A. ....                     | FRF | 2.0                             | 100                | —                                             |
| Svenska Cellulosa Italiana S.r.l. ....                   | ITL | 25.0                            | 100                | —                                             |
| Svenska Cellulosa Nederland B.V. ....                    | NLG | —                               | 100                | —                                             |
| 3 st övriga bolag .....                                  | —   | —                               | 100                | —                                             |
| Moderbolagets innehav av aktier<br>i dotterbolag .....   |     |                                 |                    | <b>909.8</b>                                  |

Komplett lagstadgad specifikation av innehav av aktier och andelar biläggs den årsredovisning som insänds till Patent- och Registreringsverket. Denna specifikation kan erhållas från SCA, Informationsavdelningen, 851 88 Sundsvall.



| KONCERNENS INNEHAV AV<br>AKTIER OCH ANDELAR I ANDRA<br>FÖRETAG ÄN DOTTERBOLAG | Nom värde<br>i miljoner | Andel<br>% | Bokf<br>värde<br>MSEK<br>1983-12-31 |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------|-------------------------------------|
| <b>Intressebolag</b>                                                          |                         |            |                                     |
| Moderbolaget                                                                  |                         |            |                                     |
| Obbola Linerboard AB .....                                                    | SEK 75.0                | 50         | 75.0                                |
| Wifstavarfs AB .....                                                          | SEK 65.0                | 50         | 65.0                                |
| Colon Emballage A/S .....                                                     | DKK 27.0                | 50         | 41.0                                |
| Smurfit-SCA B.V. ....                                                         | NLG –                   | 49         | 5.0                                 |
| Domsjö Klor AB .....                                                          | SEK 0.5                 | 50         | 0.5                                 |
| Mölnlycke AB                                                                  |                         |            |                                     |
| Sancela S.A.de C.V., Mexiko .....                                             | MXP 260.2               | 49         | 40.0                                |
| Sancella Ltd., Storbritannien .....                                           | GBP 0.5                 | 50         | 5.3                                 |
| Sancella Pty Ltd., Australien .....                                           | AUD 0.5                 | 50         | 3.3                                 |
| Sancella Inc., Kanada .....                                                   | CAD 0.4                 | 50         | 1.6                                 |
| Bålforsens Kraft AB                                                           |                         |            |                                     |
| Korsselbränna AB .....                                                        | SEK 16.0                | 50         | 80.7                                |
| Bergeforsens Kraft AB .....                                                   | SEK 2.2                 | 40         | 34.5                                |
| Stensjöns Kraft AB .....                                                      | SEK 11.0                | 50         | 16.9                                |
| Edsele Kraft AB .....                                                         | SEK 0.5                 | 50         | 15.5                                |
| Hjälta AB .....                                                               | SEK 3.2                 | 15         | 13.2                                |
| Harrsele AB .....                                                             | SEK 2.7                 | 13         | 12.7                                |
| Blåsjöns Kraft AB .....                                                       | SEK 3.0                 | 25         | 7.1                                 |
| Oskarshamns Kraft AB .....                                                    | SEK 4.5                 | 5          | 5.5                                 |
| Brännälvens Kraft AB .....                                                    | SEK 1.9                 | 19         | 1.9                                 |
| Piteortens Elektriska<br>Distributions AB .....                               | SEK 2.5                 | 50         | 2.0                                 |
| SCA Beteiligungen GmbH                                                        |                         |            |                                     |
| Zewawell .....                                                                | DEM 30.0                | 50         | 88.1                                |
| Diverse intressebolag .....                                                   | –                       | –          | 5.2                                 |
| Koncernens innehav av aktier i intressebolag                                  |                         |            | <b>520.0</b>                        |
| <b>Börsnoterade bolag</b>                                                     |                         |            |                                     |
| Moderbolaget                                                                  |                         |            |                                     |
| PWA (440.000 st) .....                                                        | DEM 22.0                | 11         | 62.9                                |
| Sila (30.000 st) .....                                                        | SEK 3.0                 | 2          | –                                   |
| Aeolus                                                                        |                         |            |                                     |
| AB Industrivärden (1.112.164 st) .....                                        | SEK 22.2                | 8          | 103.2                               |
| Pharmacia (335.207 st) .....                                                  | SEK 3.4                 | 1          | 31.0                                |
| Koncernens innehav av börsnoterade aktier<br>(Börsvärde 1983-12-31)           |                         |            | 197.1<br>481.2)                     |
| <b>Övriga bolag</b>                                                           |                         |            |                                     |
| Rockhammars Bruk AB .....                                                     | SEK 4.0                 | 12         | 4.0                                 |
| Diverse innehav .....                                                         | –                       | –          | 2.4                                 |
| Koncernens innehav av övriga aktier                                           |                         |            | 6.4                                 |
| S:a koncernens innehav av aktier och andelar                                  |                         |            | 723.5                               |

**Not.** Aktierna i Colon Emballage A/S och PWA har skrivits upp med 42.7 Mkr och aktierna i Smurfit-SCA BV har skrivits ned med samma belopp.



# Noter

## RESULTATRÄKNING

### Not 1

#### Rörelsens intäkter

Särskilt investeringsavdrag (10 % på anskaffningsvärde för inventarier) redovisas som övrig rörelseintäkt med 29 (37) Mkr för moderbolaget och med 42 (46) Mkr för koncernen.

### Not 2

#### Avskrivningar enligt plan

Avskrivningar enligt plan har gjorts med följande belopp (Mkr).

|                              | Koncernen |      | Moderbolaget |      |
|------------------------------|-----------|------|--------------|------|
|                              | 1983      | 1982 | 1983         | 1982 |
| Skepp .....                  | 3         | 2    | —            | —    |
| Maskiner och inventarier ... | 279       | 222  | 144          | 111  |
| Byggnader .....              | 45        | 37   | 22           | 18   |
| Mark och övrig fast egendom  | 14        | 13   | 12           | 10   |
| Rättigheter och patent ..... | 12        | 10   | 5            | 5    |
| Goodwill .....               | 3         | 3    | —            | —    |
| Summa .....                  | 356       | 287  | 183          | 144  |

Avskrivningar är baserade på tillgångarnas anskaffningsvärden och beräknade ekonomiska livslängder återgivna i avsnittet redovisningsprinciper på sid 31.

### Not 3

#### Aktieutdelningar

Utdelningsintäkterna härrör i huvudsak från följande företag (Mkr).

| Moderbolaget                                 | 1983 | 1982 |
|----------------------------------------------|------|------|
| Colon Emballage A/S .....                    | 2    | 2    |
| Obbola Linerboard AB .....                   | 4    | 4    |
| Smurfit-SCA B.V. (Corrugated Holdings) ..... | —    | 3    |
| PWA .....                                    | —    | 3    |

#### Övriga koncernföretag

|                                            |   |   |
|--------------------------------------------|---|---|
| BÅKAB från intresseföretag .....           | 7 | 6 |
| Aeolus från Industrivärden/Pharmacia ..... | 5 | 4 |
| Mölnlycke från intresseföretag .....       | 2 | 1 |

### Not 4

#### Andra finansiella poster

Den kursförlust på långfristiga lån i utländsk valuta som uppstått genom valutakursernas löpande förändring under året uppgår för moderbolaget till 50 (48) Mkr.

### Not 5

#### Extraordinära intäkter och kostnader

Resultat av avyttrade anläggningstillgångar (Mkr).

|                                       | Koncernen |      | Moderbolaget |      |
|---------------------------------------|-----------|------|--------------|------|
|                                       | 1983      | 1982 | 1983         | 1982 |
| Aktier, andelar och rättigheter ..... | 67        | 13   | 4            | —    |
| Maskiner och inventarier              | 2         | 1    | —            | —    |
| Byggnader .....                       | 1         | 38   | —            | 3    |
| Mark och övrig fast egendom .....     | —         | —    | —            | —    |
|                                       | 70        | 52   | 4            | 3    |

Aktieförsäljningarna avser BÅKABs försäljning av aktier i Korsellbränna AB, moderbolagets avyttring av aktieinnehavet i SPH Chemicals AB samt försäljning av Riise Engineering Co som var dotterbolag i Sunds Defibrator-koncernen.

Andra extraordinära poster uppgår för koncernen till -74 Mkr och för moderbolaget till -67 Mkr.

Koncernens kostnader utgörs av nedskrivning av varufordringar hos och aktier i intressebolag 53 Mkr, nedläggningskostnader 11 Mkr och kostnader i samband med fondemission och split 10 Mkr.

Extraordinära poster i moderbolaget avser väsentligen ovan nämnda kostnader för nedskrivning av varufordringar och för fondemission och split.

### Not 6

#### Avskrivningar utöver plan.

Avskrivningar utöver plan har gjorts med följande belopp (Mkr)

|                                   | Koncernen |      | Moderbolaget |      |
|-----------------------------------|-----------|------|--------------|------|
|                                   | 1983      | 1982 | 1983         | 1982 |
| Anläggning under uppförande ..... | —         | 9    | —            | —    |
| Skepp .....                       | —         | -1   | —            | —    |
| Maskiner och inventarier ...      | 194       | 245  | 159          | 174  |
| Byggnader .....                   | 7         | 17   | -9           | 13   |
| Mark o övrig fast egendom         | -8        | 1    | -6           | -6   |
| Rättigheter och patent .....      | —         | —    | —            | —    |
|                                   | 193       | 271  | 144          | 181  |

Avskrivningar utöver plan (- = under plan) har skett med högsta belopp som skattemässigt medges.

### Not 7

#### Skatt

Årets skattekostnad för koncernen består av 91 (38) Mkr svenska skatter och 74 (60) Mkr utländska skatter.

Den svenska skattekostnaden har påverkats dels av i resultatet ingående skattefria intäkter såsom utdelningar, realisationsvinster och investeringsavdrag dels av forskningsavdrag och avdrag för viss aktieutdelning. De utländska skatterna består av kupongskatter och normala vinstskatter. Tillfällig vinstskatt beräknas för koncernen uppgå till 28 Mkr. Härav har 18 Mkr redovisats i moderbolaget.

### Not 8

#### Likvida medel

Beloppet utgör summan av kassa, bank och lätt realiserbara kortfristiga medelsplaceringar. Kortfristiga kurssäkrade skulder i utländsk valuta om 116 Mkr har netto redovisats mot kortfristiga fordringar som uppkommit vid medelsplaceringen.



## Not 9

## Värdepapper och rättigheter

Mkr

| Koncernen                       | Aktier<br>andelar | Obliga-<br>tioner<br>m m | Rättig-<br>heter o<br>patent | Kraft-<br>rättig-<br>heter | Goodwill | Summa      |
|---------------------------------|-------------------|--------------------------|------------------------------|----------------------------|----------|------------|
| Ingående balans .....           | 632               | 3                        | 36                           | 76                         | 7        | 754        |
| Investeringar .....             | 59                | —                        | 24                           | —                          | 6        | 89         |
| Kursdifferenser .....           | 39                | 1                        | —                            | —                          | 1        | 41         |
| Avyttringar m m .....           | — 3               | —                        | —                            | —                          | — 1      | — 4        |
| Avskrivningar enligt plan ..... | —                 | —                        | — 12                         | —                          | — 3      | — 15       |
| Nedskrivningar m m .....        | <u>— 3</u>        | <u>—</u>                 | <u>—</u>                     | <u>—</u>                   | <u>—</u> | <u>— 3</u> |
| Utgående balans .....           | 724               | 4                        | 48                           | 76                         | 10       | 862        |

Förvaltningsaktiebolaget Aeolus har under räkenskapsåret ökat sitt innehav av aktier i Industrivärden med 51 Mkr. Investeringssiffran ovan 89 Mkr skall ökas med 24 Mkr till 113 Mkr motsvarande tillgångar i av Mölnlycke förvärvade dotterbolag utöver vad som aktiverats som patent, rättigheter och goodwill.

| Mkr                           | Aktier i<br>dotter-<br>bolag | Kapital-<br>till-<br>skott i<br>dotter-<br>bolag | Aktier<br>andelar<br>i övriga<br>före-<br>tag | Obliga-<br>tioner<br>o andra<br>värde-<br>papper | Rättig-<br>heter o<br>patent | Kraft-<br>rättig-<br>heter | Summa      |
|-------------------------------|------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------|------------------------------|----------------------------|------------|
| <b>Moderbolaget</b>           |                              |                                                  |                                               |                                                  |                              |                            |            |
| Ingående balans .....         | 908                          | 49                                               | 249                                           | 3                                                | 27                           | 30                         | 1,266      |
| Investeringar .....           | 1                            | 126                                              | 6                                             | —                                                | — 5                          | —                          | 133        |
| Avskrivning enligt plan ..... | —                            | —                                                | —                                             | —                                                | <u>— 5</u>                   | <u>—</u>                   | <u>— 5</u> |
| Utgående balans .....         | 909                          | 175                                              | 255                                           | 3                                                | 22                           | 30                         | 1,394      |

Kapitaltillskott i dotterbolag avser SCA Emballage AB med 9 Mkr och Sunds Defibrator AB med 40 Mkr och Förvaltningsaktiebolaget Aeolus med 126 Mkr. Beloppen är avsedda att utgöra ett tillskott av riskvilligt kapital i dessa bolag. Då till kapitaltillskotten ej knutits någon återbetalningsskyldighet så länge bolagen är helägda dotterbolag till SCA och ingen säkerhet ställts eller ränta utfästs, kan de betraktas som eget kapital.



## Not 10

## Fastigheter och anläggningar

Mkr

| Koncernen                                   | Anläggningar<br>under<br>upp-<br>förande | Skepp | Maskiner<br>och in-<br>ventarier | Byggnader | Mark och<br>övrig fast<br>egendom | Summa |
|---------------------------------------------|------------------------------------------|-------|----------------------------------|-----------|-----------------------------------|-------|
| <b>Anskaffningsvärde</b>                    |                                          |       |                                  |           |                                   |       |
| Ingående balans .....                       | 81                                       | 91    | 4,524                            | 1,158     | 1,305                             | 7,159 |
| Investeringar .....                         | 80                                       | —     | 472                              | 84        | 59                                | 695   |
| Försålt, utrangerat .....                   | —                                        | —     | — 128                            | — 26      | — 5                               | — 159 |
| Omföringar m m .....                        | — 97                                     | —     | 26                               | 52        | 12                                | — 7   |
| Kursdifferens .....                         | —                                        | —     | 91                               | 54        | 6                                 | 151   |
| Utgående balans .....                       | 64                                       | 91    | 4,985                            | 1,322     | 1,377                             | 7,839 |
| <b>Avskrivningar enligt plan</b>            |                                          |       |                                  |           |                                   |       |
| Ingående balans .....                       | —                                        | 82    | 1,587                            | 410       | 120                               | 2,199 |
| Årets avskrivning .....                     | —                                        | 3     | 279                              | 45        | 14                                | 341   |
| Försålt, utrangerat .....                   | —                                        | —     | — 96                             | — 14      | —                                 | — 110 |
| Omföringar m m .....                        | —                                        | —     | —                                | 10        | 1                                 | 11    |
| Kursdifferens .....                         | —                                        | —     | 38                               | 10        | 1                                 | 49    |
| Utgående balans .....                       | —                                        | 85    | 1,808                            | 461       | 136                               | 2,490 |
| Planenligt restvärde .....                  | 64                                       | 6     | 3,177                            | 861       | 1,241                             | 5,349 |
| <b>Avskrivningar utöver plan</b>            |                                          |       |                                  |           |                                   |       |
| Ingående balans .....                       | 9                                        | 6     | 1,867                            | 379       | 105                               | 2,366 |
| Årets avskrivning .....                     | —                                        | — 1   | 195                              | 7         | — 8                               | 193   |
| Försålt, utrangerat .....                   | —                                        | —     | — 24                             | — 8       | —                                 | — 32  |
| Omföringar m m .....                        | — 9                                      | —     | 1                                | 9         | —                                 | 1     |
| Kursdifferens .....                         | —                                        | —     | 38                               | 12        | —                                 | 50    |
| Utgående balans .....                       | —                                        | 5     | 2,077                            | 399       | 97                                | 2,578 |
| Bokfört restvärde .....                     | 64                                       | 1     | 1,100                            | 462       | 1,144                             | 2,771 |
| Total avskrivning 1982 .....                | 9                                        | 1     | 466                              | 54        | 14                                | 544   |
| <b>Moderbolaget</b>                         |                                          |       |                                  |           |                                   |       |
| Anskaffningsvärde .....                     | 37                                       | —     | 3,053                            | 556       | 715                               | 4,361 |
| Ackumulerade avskrivningar enligt plan .... | —                                        | —     | 983                              | 223       | 110                               | 1,316 |
| Planenligt restvärde .....                  | 37                                       | —     | 2,070                            | 333       | 605                               | 3,045 |
| Ackumulerade avskrivningar utöver plan ...  | —                                        | —     | 1,399                            | 185       | 39                                | 1,623 |
| Bokfört restvärde .....                     | 37                                       | —     | 671                              | 148       | 566                               | 1,422 |



**Not 11****Långfristig upplåning**

Amorteringsplan för koncernens långfristiga lån:

1984 års amortering 260 (445) Mkr redovisas under rubriken kortfristiga skulder.

|                 |            |
|-----------------|------------|
| 1985            | 266        |
| 1986            | 235        |
| 1987            | 389        |
| 1988            | 275        |
| 1989 och senare | <u>747</u> |
|                 | 1.912 Mkr  |

Koncernens upplåning inklusive kortfristiga låneskulder 563 (769) Mkr men exklusive konvertibla lån och optionslån uppgår till 2.475 (2.794) Mkr.

**Not 12****Andra långfristiga skulder**

Andra långfristiga skulder för koncernen utgörs av "Avsatt till pensioner" 568 (521) Mkr, ej räntebärande skulder 200 (272) Mkr och minoritetsintressen 2 (1) Mkr. Den långfristiga delen av BÅKABs mellanhanden med delägda kraftbolag utgör merparten av de ej räntebärande skulderna.

Koncernens PRI-pensioner uppgår till 475 (430) Mkr och övriga pensioner till 93 (91) Mkr.

Moderbolaget redovisar här "Avsatt till pensioner" som fördelar sig på PRI-pensioner med 273 (250) Mkr och övriga pensioner med 60 (63) Mkr. Pensionsskuld utöver avsättningen uppgår till 46 (46) Mkr. Härav avser 42 Mkr åtaganden som helt täcks av kapital i pensionsstiftelse.

**Not 13****Konvertibla lån och optionslån**

Lånen som är emitterade av moderbolaget specificeras nedan.

| Mkr                                                                                                                              | 1983 | 1982 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|
| 1975 års, 7% lån à 44 Mkr .....                                                                                                  | 12   | 16   |
| Obligationslån utan säkerhet som kan konverteras till B-aktier i SCA t o m 1985-02-28. Konverteringskursen 1983-12-31 var 25 kr. |      |      |

**Not 15****Eget kapital**

Mkr

**Koncernen**

|                                 | Aktiekapital | Reservfond | Uppskrivningsfond | Koncernreserv | Disp. medel  |
|---------------------------------|--------------|------------|-------------------|---------------|--------------|
| Ingående balans .....           | 617          | 246        | 500               | 16            | 916          |
| Fondemission .....              | 624          | -124       | -500              |               |              |
| Ökning genom konvertering ..... | 10           | 45         |                   |               |              |
| Omräkningsdifferens .....       |              |            |                   | 65            |              |
| Fondavsättning m m .....        |              | 8          |                   |               | - 10         |
| Utdelning .....                 |              |            |                   |               | -124         |
| Årets vinst .....               |              |            |                   |               | <u>251</u>   |
| Utgående balans .....           | <u>1,251</u> | <u>175</u> | <u>—</u>          | <u>81</u>     | <u>1,033</u> |

1983 1982

|                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| 1982 års, 9% lån à 19,75 milj USD ....                                                                                                                                                                                                                                         | 98         | 144        |
| Förlagslån som får konverteras till fria B-aktier i SCA fr o m 1983-02-16 t o m 1998-02-05. Konverteringskursen 1983-12-31 var 89 kr.                                                                                                                                          |            |            |
| 1983 års, 7% lån à 266 Mkr .....                                                                                                                                                                                                                                               | 266        | —          |
| Förlagslån med avskiljbara optionsbevis (serie 1) som omfattar optionsrätt att fr o m 1984-06-01 teckna aktier i SCA varvid en optionsrätt berättigar till teckning av 4 aktier till en kurs av 102:50 kr per aktie (optionslånet). Lånet förfaller till betalning 1993-06-17. |            |            |
| 1983 års, 7% lån à 101 Mkr                                                                                                                                                                                                                                                     | 101        | —          |
| Förlagslån som får konverteras till B-aktier i SCA fr o m 1984-06-01 t o m 1993-06-01. Konverteringskursen 1983-12-31 var 102,50 kr .....                                                                                                                                      | <u>477</u> | <u>160</u> |

Båda 1983 års lån har avskiljbara optionsbevis (serie 2) som omfattar optionsrätt till teckning av aktier i SCA varvid 10 optionsrätter berättigar till teckning av 4 aktier till en kurs av 175 kr per aktie.

1983 års räntekostnad för konverteringslånen var 23 (2) Mkr.

**Not 14****Obeskattade reserver**

|                                              | Koncernen    |              | Moderbolaget |              |
|----------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
|                                              | 1983         | 1982         | 1983         | 1982         |
| Lagerreserv .....                            | 873          | 790          | 590          | 532          |
| Akkumulerade avskrivningar utöver plan ..... | 2,577        | 2,366        | 1,623        | 1,497        |
| Allmän investeringsfond                      | 152          | —            | 125          | —            |
| Särskild investeringsfond                    | 127          | —            | 88           | —            |
| Investeringsfonder i utlandet .....          | 7            | 6            | —            | —            |
| Internvinstkonto .....                       | —            | —            | 3            | 2            |
| Vinstfond .....                              | —            | 34           | —            | —            |
| Övriga obeskattade reserver .....            | <u>59</u>    | <u>21</u>    | <u>—</u>     | <u>—</u>     |
|                                              | <u>3,795</u> | <u>3,217</u> | <u>2,429</u> | <u>2,031</u> |



| Moderbolaget                    | Aktie-<br>kapital | Reserv-<br>fond | Upp-<br>skrivn.-<br>fond | Disp.<br>medel |
|---------------------------------|-------------------|-----------------|--------------------------|----------------|
| Ingående balans .....           | 617               | 215             | 500                      | 536            |
| Fondemission .....              | 624               | -124            | -500                     |                |
| Ökning genom konvertering ..... | 10                | 45              |                          |                |
| Utdelning .....                 |                   |                 |                          | -124           |
| Årets vinst .....               |                   |                 |                          | <u>170</u>     |
| Utgående balans .....           | <u>1,251</u>      | <u>136</u>      | <u>-</u>                 | <u>582</u>     |

Aktiekapitalet per 1983-12-31 består efter under året 1983 genomförd split 2:1 och fondemission 1:1 av 50.034.368 (12.330.138) st aktier på nominellt 25 kr, varav 18.534.056 A-aktier, 12.999.256 bundna B-aktier och 18.501.056 fria B-aktier.

#### Not 16

##### Ansvarsförbindelser

| Mkr                       | Koncernen  |            | Moder-<br>bolaget |            |
|---------------------------|------------|------------|-------------------|------------|
|                           | 1983       | 1982       | 1983              | 1982       |
| Diskonterade växlar ..... | 122        | 123        | 54                | 45         |
| Andra förbindelser .....  | <u>468</u> | <u>459</u> | <u>442</u>        | <u>544</u> |
|                           | <u>590</u> | <u>582</u> | <u>496</u>        | <u>589</u> |

#### Not 17

##### Ställda panter

| Mkr                                                   | Koncernen    |              | Moder-<br>bolaget |            |
|-------------------------------------------------------|--------------|--------------|-------------------|------------|
|                                                       | 1983         | 1982         | 1983              | 1982       |
| Fastighetsinteckningar ..                             | 1,457        | 1,428        | 770               | 754        |
| Fastighetsinteckningar<br>till förmån för dotterbolag | -            | -            | 68                | 68         |
| Företagsinteckningar ....                             | 184          | 190          | 110               | 110        |
| Aktier i dotterbolag .....                            | 134          | 6            | 1                 | 1          |
| Övrigt .....                                          | <u>35</u>    | <u>42</u>    | <u>24</u>         | <u>25</u>  |
|                                                       | <u>1,810</u> | <u>1,666</u> | <u>973</u>        | <u>958</u> |

#### Not 18

##### Taxeringsvärde

| Mkr                                  | Koncernen    |              | Moder-<br>bolaget  |              |
|--------------------------------------|--------------|--------------|--------------------|--------------|
|                                      | 1983         | 1982         | 1983               | 1982         |
| Byggnader .....                      | 2,374        | 1,767        | 1,682 <sup>1</sup> | 1,208        |
| Mark och övrig fast<br>egendom ..... | 2,708        | 2,803        | 2,149              | 2,145        |
| Ersättningskraft .....               | <u>217</u>   | <u>294</u>   | <u>111</u>         | <u>110</u>   |
|                                      | <u>5,299</u> | <u>4,864</u> | <u>3,942</u>       | <u>3,463</u> |

<sup>1</sup> varav maskinvärde 1.100 (784) Mkr

Taxeringsvärden avser tillgångar i Sverige.

#### Not 19

##### Specifikation till vissa poster i balansräkningen

##### Kortfristiga fordringar

| Mkr                                                | Koncernen    |              | Moder-<br>bolaget |            |
|----------------------------------------------------|--------------|--------------|-------------------|------------|
|                                                    | 1983         | 1982         | 1983              | 1982       |
| Växelfordringar .....                              | 100          | 71           |                   |            |
| Kundfordringar .....                               | 1,575        | 1,300        | 640               | 518        |
| Förutbetalda kostnader<br>och upplupna intäkter .. | 108          | 128          | 43                | 55         |
| Övriga fordringar .....                            | 323          | 379          | 140               | 177        |
| Förskott till leverantörer                         | <u>82</u>    | <u>93</u>    | <u>25</u>         | <u>20</u>  |
|                                                    | <u>2,188</u> | <u>1,971</u> | <u>848</u>        | <u>770</u> |

##### Rörelseskulder

|                                                       |              |              |            |            |
|-------------------------------------------------------|--------------|--------------|------------|------------|
| Leverantörsskulder .....                              | 930          | 732          | 387        | 286        |
| Förskott från kunder .....                            | 137          | 109          |            |            |
| Upplupna kostnader och<br>förutbetalda intäkter ..... | 506          | 490          | 154        | 147        |
| Övriga rörelseskulder ...                             | <u>367</u>   | <u>306</u>   | <u>79</u>  | <u>68</u>  |
|                                                       | <u>1,940</u> | <u>1,637</u> | <u>620</u> | <u>501</u> |



# Förslag till vinstdisposition

Koncernens fria egna kapital enligt koncernredovisningen uppgår till 1.033 Mkr, varav årets vinst är 251 Mkr.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att till bolagsstämmans förfogande stående medel, utgörande

|                                           |                       |
|-------------------------------------------|-----------------------|
| från föregående år balanserade vinstmedel | 412.623.933:50        |
| årets vinst .....                         | 170.000.000:—         |
| Kronor                                    | <u>582.623.933:50</u> |

disponeras så

|                                                     |                       |
|-----------------------------------------------------|-----------------------|
| att till reservfonden avsättes .....                | 17.000.000:—          |
| att till aktieägarna utdelas 3:— kr per aktie ..... | 150.358.005:—         |
| samt att återstående belopp balanseras .....        | <u>415.265.928:50</u> |
| Kronor                                              | <u>582.623.933:50</u> |

Sundsvall i mars 1984

Sigvard Ando  
Tore Daun  
Nils Fromm

Tore Browaldh  
Kjell Brändström  
Per Ekström  
Per Lindberg  
Bo Rydin  
Verkst dir

Gunnar Dahlsten  
Robert Francke  
Holger Rådström

Den av moderbolagets styrelse underskrivna förvaltningsberättelsen omfattar sidorna 5-47 i den tryckta årsredovisningen.

## Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1983. Granskningen har utförts enligt god revisionsred.

### Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,  
att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt  
att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1983.

### Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Sundsvall den 28 mars 1984

Öhrlings Revisionsbyrå AB

Bertil Edlund

Aukt. revisor

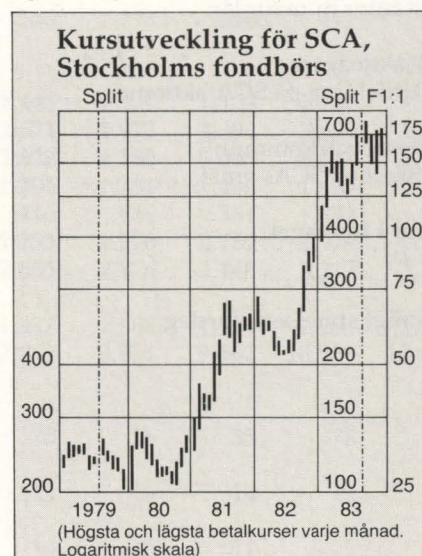


# SCA-aktien

Den 24 februari 1984 utgjorde följande företag och stiftelser de tio största registrerade aktieägarna efter röstetal.

|                               | Antal<br>aktier | Röstetal<br>i % | % av<br>totala<br>aktie-<br>kapitalet | Innehav av<br>A- resp<br>B-aktier |           |
|-------------------------------|-----------------|-----------------|---------------------------------------|-----------------------------------|-----------|
| AB Industrivärden .....       | 4.920.000       | 22,68           | 9,81                                  | A                                 | 4.920.000 |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | —         |
| AB Custos .....               | 4.091.482       | 16,67           | 8,16                                  | A                                 | 3.562.502 |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | 528.980   |
| SHB:s Pensionsstiftelse ..... | 1.038.000       | 4,79            | 2,07                                  | A                                 | 1.038.000 |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | —         |
| Allm. Pensionsfonden          |                 |                 |                                       |                                   |           |
| Fjärde Fondstyrelsen .....    | 2.238.064       | 2,91            | 4,46                                  | A                                 | 453.508   |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | 1.784.556 |
| Trygg-Hansa Koncernen ...     | 2.762.600       | 2,48            | 5,51                                  | A                                 | 291.876   |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | 2.470.724 |
| Skandia Koncernen .....       | 1.943.536       | 1,53            | 3,88                                  | A                                 | 152.912   |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | 1.790.624 |
| SCA:s Personalstiftelse ..... | 500.000         | 1,28            | 1,00                                  | A                                 | 253.600   |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | 246.400   |
| SE-Bankens Aktiesparfond..    | 519.600         | 1,12            | 1,04                                  | A                                 | 212.560   |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | 307.040   |
| Stiftelsen Oktogonen .....    | 240.000         | 1,11            | 0,48                                  | A                                 | 240.000   |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | —         |
| Investment AB Öresund ....    | 560.000         | 1,07            | 1,12                                  | A                                 | 196.504   |
|                               |                 |                 |                                       | B                                 | 363.496   |

Efter korrigering för den fondemission och split som genomfördes 1983 var högsta resp lägsta kurs på SCA-aktien 189 kr resp 94 kr.



## Information till aktieägare

SCA distribuerar information till de aktieägare, som till VPC anmält att de önskar erhålla information, fyra gånger per år.

Mars: SCA-tidningen med bokslutskommuniké

April/maj: Årsberättelse

Maj: SCA-tidningen med delårsrapport för tiden

1 januari–30 april

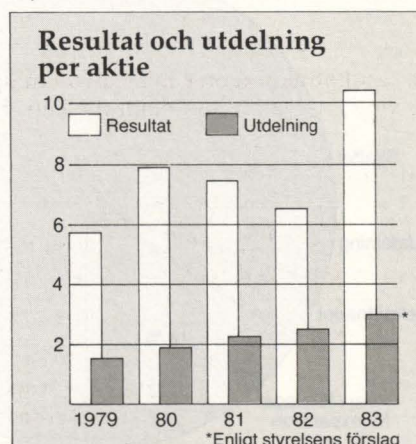
Oktober: SCA-tidningen med delårsrapport för tiden

1 januari–31 augusti.

Aktieägare kan även erhålla samtliga 12 nummer per år av SCA-tidningen. Anmälan sker till SCA-tidningen, SCA, 851 88 Sundsvall.

Den som önskar erhålla verkställande direktörens anförande vid bolagsstämman, som i år hålls den 23 maj i Göteborg, kan rekvirera detta från SCA, Informationsavdelningen, 851 88 Sundsvall, telefon 060/19 30 00.

Resultatet per aktie ökade med 3,90 kr till 10,40 kr. Styrelsen föreslår att utdelningen höjs med 50 öre till 3 kr.



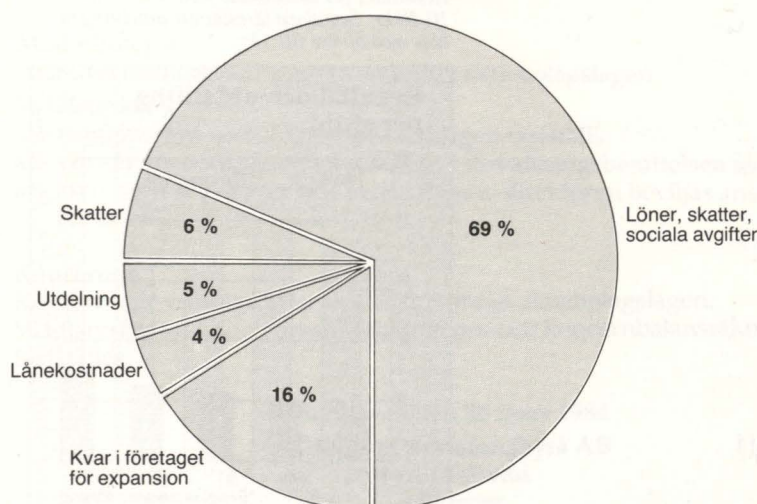


# Koncernens förädlingsvärde

| Mkr                                                                      | 1983         |       | 1982         |       |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------|-------|--------------|-------|
| <b>Beräkning av förädlingsvärde</b>                                      |              |       |              |       |
| Försäljning och andra intäkter .....                                     | 9,870        |       | 8,464        |       |
| Kostnader för inköpta råvaror,<br>tjänster och liknande (ej löner) ..... | -6.355       |       | -5,539       |       |
| Avskrivningar på tillgångarnas<br>nuanskaffningsvärden .....             | - 530        |       | - 430        |       |
|                                                                          | <u>2,985</u> |       | <u>2,495</u> |       |
| <b>Fördelning av förädlingsvärde</b>                                     |              |       |              |       |
| För anställda                                                            |              | %     |              | %     |
| Löner efter källskatt .....                                              | 1,006        |       | 926          |       |
| Källskatter .....                                                        | 447          |       | 414          |       |
| Sociala avgifter .....                                                   | <u>621</u>   | 2,074 | <u>547</u>   | 1,887 |
|                                                                          |              | 69    |              | 76    |
| Till långivare                                                           |              |       |              |       |
| Räntor m m för lån .....                                                 | 108          | 4     | 155          | 6     |
| Till aktieägare                                                          |              |       |              |       |
| Utdelning på SCA-aktierna .....                                          | 150*         | 5     | 124          | 5     |
| Till stat och kommun                                                     |              |       |              |       |
| Skatt på SCAs vinst .....                                                | 165          | 6     | 98           | 4     |
| Kvar i företaget .....                                                   | <u>488</u>   | 16    | <u>231</u>   | 9     |
|                                                                          | <u>2,985</u> |       | <u>2,495</u> |       |

\* enligt styrelsens förslag

Fördelning av förädlingsvärde



Tabellen och diagrammet på denna sida visar hur det förädlingsvärde som skapades 1983 inom koncernen fördelas på olika intressenter. Den dominerande delen - 69 % - åtgick till löner, källskatter och sociala avgifter. I debatten fokuseras ofta intresset på aktieutdelningen, dvs räntan på det kapital aktieägarna satsat. För 1983 uppgår den föreslagna utdelningen till 150 Mkr eller 5 % av förädlingsvärdet.



# Flerårsöversikt för koncernen

| Resultatposter                                                      | 1974   | 1975 <sup>1)</sup> | 1976   | 1977   | 1978   | 1979   | 1980   | 1981   | 1982   | 1983 <sup>2)</sup> |
|---------------------------------------------------------------------|--------|--------------------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------------------|
| Försäljning .....                                                   | 2,765  | 3,588              | 4,153  | 4,598  | 5,128  | 5,965  | 6,708  | 7,448  | 8,359  | 9,768              |
| Rörelseöverskott .....                                              | 911    | 738                | 699    | 549    | 520    | 787    | 896    | 949    | 1,038  | 1,441              |
| Avskrivningar enligt plan .....                                     | 122    | 157                | 176    | 194    | 213    | 228    | 241    | 241    | 287    | 356                |
| Rörelseresultat .....                                               | 789    | 581                | 523    | 355    | 307    | 559    | 655    | 708    | 751    | 1,085              |
| Skogsbruk och skogsindustri .....                                   | 679    | 431                | 338    | 202    | 92     | 307    | 380    | 399    | 368    | 731                |
| Förpackningsföretagen .....                                         | 39     | 17                 | 23     | 36     | 28     | 27     | 41     | 16     | 31     | 33                 |
| Mölnlycke-gruppen .....                                             | -      | 59                 | 66     | 43     | 69     | 79     | 97     | 105    | 131    | 146                |
| Sunds Defibrator-gruppen ....                                       | 17     | 22                 | 36     | 25     | 12     | - 10   | - 7    | 19     | 31     | 3                  |
| BÅKAB-gruppen .....                                                 | 64     | 62                 | 72     | 67     | 125    | 178    | 167    | 189    | 222    | 200                |
| Gemensamt .....                                                     | - 10   | - 10               | - 12   | - 18   | - 19   | - 22   | - 23   | - 20   | - 32   | - 28               |
| Finansiella intäkter .....                                          | 64     | 90                 | 93     | 117    | 130    | 175    | 270    | 256    | 236    | 259                |
| Finansiella kostnader .....                                         | -105   | -102               | -119   | -135   | -164   | -197   | -237   | -304   | -391   | -367               |
| Resultat före e.o.-poster .....                                     | 748    | 569                | 497    | 337    | 273    | 537    | 688    | 660    | 596    | 977                |
| E.o.-poster .....                                                   | 52     | - 12               | 3      | - 37   | -      | 3      | 30     | - 64   | -119   | - 4                |
| Resultat före dispositioner<br>och skatt .....                      | 800    | 557                | 500    | 300    | 273    | 540    | 718    | 596    | 477    | 973                |
| <b>Balansposter</b>                                                 |        |                    |        |        |        |        |        |        |        |                    |
| Likvida medel .....                                                 | 701    | 763                | 772    | 700    | 1,171  | 1,446  | 1,379  | 1,103  | 1,242  | 1,469              |
| Övriga oms. tillgångar .....                                        | 1,281  | 1,914              | 2,123  | 2,356  | 2,188  | 2,574  | 2,972  | 3,394  | 3,699  | 4,077              |
| Anläggningstillgångar .....                                         | 2,235  | 2,768              | 3,031  | 3,196  | 3,493  | 3,822  | 4,180  | 5,005  | 6,018  | 6,543              |
| Rörelseskulder <sup>3)</sup> .....                                  | -      | -                  | 806    | 800    | 931    | 1,201  | 1,331  | 1,430  | 1,637  | 1,940              |
| Övriga kortfristiga skulder .....                                   | 720    | 969                | 256    | 228    | 288    | 416    | 446    | 381    | 832    | 655                |
| Långfristiga skulder .....                                          | 1,234  | 1,460              | 1,577  | 1,763  | 1,957  | 2,233  | 2,270  | 2,769  | 2,979  | 3,159              |
| Obeskattade reserver .....                                          | 1,468  | 1,956              | 2,195  | 2,317  | 2,349  | 2,555  | 2,876  | 3,148  | 3,217  | 3,795              |
| Eget kapital inkl beskattade<br>reserver .....                      | 795    | 1,060              | 1,092  | 1,144  | 1,327  | 1,437  | 1,608  | 1,774  | 2,294  | 2,540              |
| Balansomslutning .....                                              | 4,217  | 5,445              | 5,926  | 6,252  | 6,852  | 7,842  | 8,531  | 9,502  | 10,959 | 12,089             |
| <b>Relationstal och utdelning</b>                                   |        |                    |        |        |        |        |        |        |        |                    |
| Soliditet, % .....                                                  | 37     | 38                 | 37     | 37     | 37     | 35     | 36     | 35     | 36     | 37                 |
| Räntabilitet på genomsnittligt<br>bundet kapital (före skatt) ..... | 26     | 16                 | 13     | 10     | 9      | 13     | 15     | 14     | 12     | 15                 |
| Räntabilitet på genomsnittligt<br>eget kapital (efter skatt) .....  | 26     | 14                 | 11     | 8      | 7      | 10     | 13     | 11     | 9      | 12                 |
| Vinst per aktie .....                                               | 9:50   | 5:50               | 5:-    | 3:60   | 3:50   | 5:70   | 7:90   | 7:50   | 6:50   | 10:40              |
| Utdelning .....                                                     | 1:10   | 1:19               | 1:25   | 1:25   | 1:38   | 1:63   | 1:88   | 2:25   | 2:50   | 3:- <sup>4)</sup>  |
| <b>Investeringar</b>                                                |        |                    |        |        |        |        |        |        |        |                    |
| I anläggningar .....                                                | 204    | 347                | 420    | 299    | 352    | 400    | 726    | 1,037  | 961    | 695                |
| I värdepapper och rättigheter ...                                   | 186    | 190                | 106    | 63     | 155    | 61     | 10     | 101    | 135    | 113                |
| <b>Personal</b>                                                     |        |                    |        |        |        |        |        |        |        |                    |
| Medeltal anställda .....                                            | 11,146 | 16,413             | 16,302 | 15,937 | 15,519 | 15,646 | 15,935 | 16,015 | 15,583 | 15,250             |
| Löner .....                                                         | 430    | 668                | 776    | 824    | 900    | 1,000  | 1,114  | 1,243  | 1,340  | 1,453              |

1) Förvärv av Mölnlycke

2) Ny redovisningsprincip för omräkning av utländska dotterbolag (=dagskursmetod)

3) Rörelseskulder finns ej specificerade för åren 1974-1975

4) Enligt styrelsens förslag



# SCA-koncernens anläggningar och intressen

## SVERIGE

1. **Piteå**  
SCA Nordliner, huvudkontor och pappersbruk  
SCA Timber, Munksunds sågverk
  2. **Umeå**  
SCA Timber, Holmsunds sågverk  
SCA Shipping, terminal
  3. SCA Timber, Lugnviks sågverk
  4. **Sundsvall**  
SCAs huvudkontor  
BÄKABs huvudkontor  
Sunds Defibrator, huvudkontor, verkstad  
SCA Shipping, huvudkontor, terminal  
SCA Teknik, huvudkontor, forskningslaboratorium  
SCA Packaging, huvudkontor  
SCA Paper, huvudkontor, pappersbruk Ortvisen och Matfors  
SCA Pulp, huvudkontor, sulfat- och CTMP-fabriker, Östrand  
SCA Skog, huvudkontor  
SCA Timber, huvudkontor, Tunadals sågverk  
Nyhamns Kemiska fabrik
  5. Mölnlycke, Wallco, Falun (kemtekniska produkter)
  6. SCA Emballage, Järfälla, (wellpapp)
  7. **Stockholm**  
Mölnlycke, Wallco (kemtekniska produkter)  
Mölnlycke, Viking Rehab (sjukhusprodukter)  
SCA Emballage, (wellpapp)  
Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)
  8. Sunds Defibrator, Örebro (verkstadsprodukter)
  9. Sunds Defibrator, Södertälje (verkstadsprodukter)
  10. SCA Emballage, Norrköping (wellpapp)
  11. SCA Emballage, Värnamo (wellpapp)
  12. **Göteborg**  
SCA Emballage (wellpapp)  
Mölnlyckes huvudkontor  
Mölnlycke Industriprodukter  
Mölnlycke Kemtekniska produkter  
Mölnlycke Konsumentprodukter  
Mölnlycke Sjukhusprodukter  
Mölnlycke Sytråd  
Mölnlycke Melka-Tenson
  13. Mölnlycke Konsumentprodukter, Falkenberg
  14. Mölnlycke Nättra Bruk, Nättraby (pappersbruk)
  15. SCA Emballage, Malmö (wellpapp)
- ## AUSTRALIEN
16. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*
- ## BELGIEN
17. Mölnlycke, (industri-, konsument-, sjukhusprodukter, konfektion)
- ## BRASILIEN
18. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*
- ## DANMARK
19. Mölnlycke, (industri-, kemtekniska, konsument-, sjukhusprodukter, konfektion, sytråd)
- ## FINLAND
20. Mölnlycke, (kemtekniska, konsument-, sjukhusprodukter, konfektion, sytråd)
- ## FRANKRIKE
21. SCA (skogsindustriprodukter)
  22. Mölnlycke, (industri-, sjukhusprodukter, sytråd)
  23. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*
  24. Clergeau-koncernen, (wellpapp)
- ## GREKLAND
25. Mölnlycke, (industriprodukter)
- ## HOLLAND
26. Mölnlycke, (industri-, konsument-, sjukhusprodukter, konfektion, sytråd)
  27. SCA (skogsindustriprodukter)
  28. SCA Shipping, terminal, Rotterdam

## IRLAND

29. Mölnlycke, (sjukhusprodukter)

## ITALIEN

30. SCA (skogsindustriprodukter)
31. Mölnlycke, (industriprodukter)
32. SCA Shipping, terminal, Genua

## JAPAN

33. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*

## KANADA

34. Mölnlycke, (sytråd)
35. Sunds Defibrator, (verkstadsprodukter)

## NORGE

36. Mölnlycke, (industri-, kemtekniska, konsument-, sjukhusprodukter, konfektion)

## PORTUGAL

37. Mölnlycke, (konfektion)

## SCHWEIZ

38. Mölnlycke, (industri-, sjukhusprodukter, konfektion)

## SPANIEN

39. Mölnlycke, (industri-, sjukhusprodukter)

40. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*

## STORBRITANNIEN

41. SCA (skogsindustriprodukter)
42. Mölnlycke, (industri-, sjukhusprodukter, konfektion, sytråd)

43. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*

44. SCA Shipping, terminal, London

## TYSKLAND

45. SCA (skogsindustriprodukter)

46. Mölnlycke, (industri-, sjukhusprodukter, konfektion)

47. SCA Shipping, terminal, Hamburg

## USA

48. Mölnlycke, (industri-, sjukhusprodukter, sytråd)

49. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*

## ÖSTERRIKE

50. Mölnlycke, (industri-, sjukhusprodukter)

51. *Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)*

*Sunds Defibrator har vidare försäljningskontor på Nya Zeeland, i Singapore och i Sydafrika.*

*Kursiv stil = Försäljningskontor*

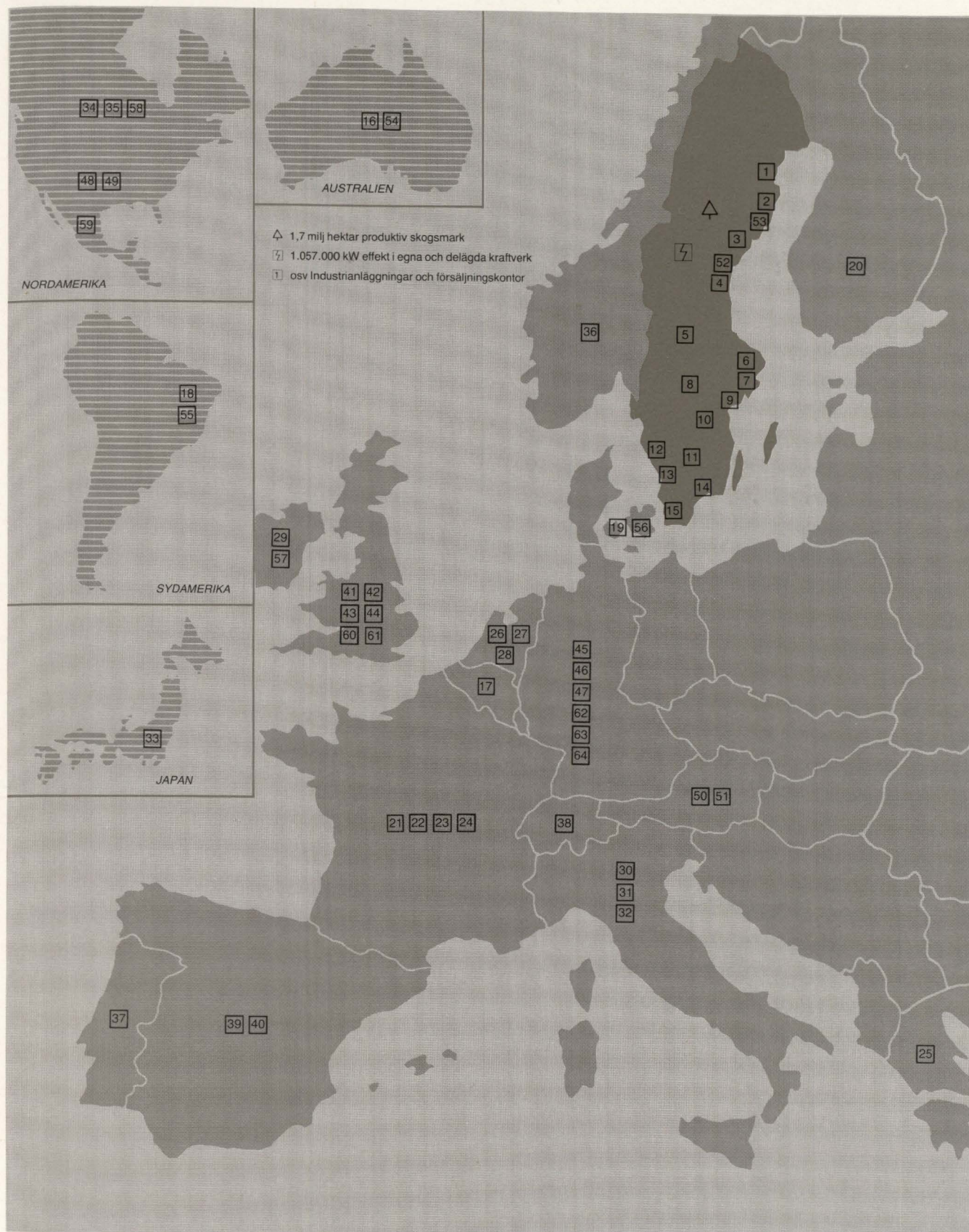
## INTRESSEFÖRETAG

52. **Sverige**, Wifstavarfs AB – 50 % (finpapper)
53. Obbola Linerboard AB – 50 % (kraftliner)
54. **Australien**, Sancell Pty. Ltd., – 50 % Mölnlycke (konsumentprodukter)
55. **Brasilien**, Sund-Emba-BHS Industria de Maquinas S.A., – 24,5 % Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)
56. **Danmark**, Colon Emballage A/S – 50 % (wellpapp)
57. **Irland**, Smurfit Corrugated Cases, Irland – 49 % (wellpapp)
58. **Kanada**, Sancell Inc. – 50 % Mölnlycke (sjukhusprodukter)
59. **Mexiko**, Sancela S.A. de C.V. – 49 % Mölnlycke (konsumentprodukter)
60. **Storbritannien**, Sancell Ltd – 50 % Mölnlycke (konsumentprodukter)
61. MacMillan Smurfit SCA Limited, UK Corrugated, England – 24,5 % (wellpapp)
62. **Tyskland**, Zewawell AG & Co KG – 50 % (wellpapp)
63. PWA – 11 % (finpapper)
64. Chempak Maschinen Vertriebs GmbH – 33-1/3 % Sunds Defibrator (verkstadsprodukter)

Uppgifterna gäller per 1 mars 1984.



# SCA-koncernen







SVENSKA CELLULOSA AKTIEBOLAGET SCA • S-851 88 SUNDSVALL